

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.



ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI
OPERA.

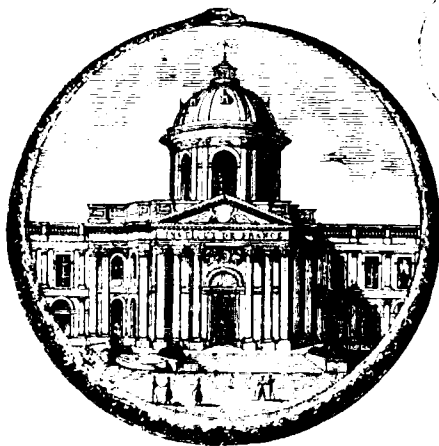
GRÆCE ET LATINE.

RECOGNOVIT
GUILIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT ECLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM.

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.



PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI REGII FRANGLÆ TYPOGRAPHO.

M DCCC XLVII.

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentior in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent-Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximiæ suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatior cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitioris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio *Josephi* multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν
ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρό-
διτε, τοῖς ἐντευζομένοις αὐτῇ πεποικημένοι φανερόν
περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιό-
5 τατόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ
πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατώκησεν, ἣν πεντα-
κισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσιν ἕκ τῶν παρ' ἡμῖν
ἱερῶν βιβλίων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμην.
Ἐπεὶ δὲ συνηθὺς ὁρῶ ταῖς ὑπὸ δυσμενεῖας ὑπὸ τινων
10 εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν
ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τε-
κμηρίον τε ποιουμένους τρῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος
ἡμῶν τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν
ἱστοριογράφων μνήμης ἠξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάν-
15 των ᾤηθην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούν-
των τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγξει ψευδολο-
γίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ
πάντας ὅσοι ἀληθὲς εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέ-
ρας ἀρχαιότητος. Χρήσσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λε-
20 γόμενων μάρτυσι τοῖς ἀξιόπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης
ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένους· τοὺς δὲ
βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς
δι' ἑαυτῶν ἐλεγχομένους παρέσω. Πειράσομαι δὲ καὶ
τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν
25 ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλληνες ἐμνημονεύκασιν· ἔτι μέντοι
καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν
ποιήσω φανεροῦς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμέ-
νοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς
30 οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνους
προσέγειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυθάνεσθαι
τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπι-
στεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον ὁρῶ συμβεβηκώς, εἴ
γε δεῖ μὴ ταῖς ματαιαῖς δοξαῖς ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ
35 αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ
μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθὲς καὶ
πρώην, ὡς ἂν εἰποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ
τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας
τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς·
40 πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἢ περὶ τοῦ
συγγραφῆναι τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum,
virovum præstantissime Epaphrodite, lecturis eos planum
fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit,
et primam originem sibi propriam habuerit, utque regio-
nem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quin-
que millium historiam complectentes, ex sacris libris no-
stris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video
qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jacta-
tis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi
non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant
ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud cele-
bres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scri-
bendum breviter, tum ut obrectatorum malevolentiam vo-
luntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum
ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate
edoceram, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem
quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni
antiquitate apud Græcos fide dignissimi habitū fuerunt: eos
vero, qui probrore de nobis falsoque scripsere, ipsos suis ver-
bis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire,
quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ memi-
nerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis
non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se
nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de
rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habend-
am esse, non nisi ab illis verum expectandum, proinde
neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitran-
tur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intel-
ligo, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis
opinionibus inherere malimus. Enimvero nova apud Græcos
omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem exstitisse
reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et
legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scri-
bendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

32

παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοινίκῃν (ἥτοι γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνους συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ πούθεν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἀπαντες οἰκοῦσιν ἥκιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποιήσαντο πρόνοιαν τοῦ μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παραλιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σωμάτων αἰεὶ καθιερούσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα

10 τόπον μυρίαὶ μὲν φθοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν μνήμην τῶν γεγονότων· αἰεὶ δὲ καινὸς καθιστάμενος βίους τοῦ παντὸς ἐνθαίλον ἄρχειν ἕκαστος τὸν ἄρ' ἑαυτῶν. Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες

15 παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναίτο τις ἂν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσούτοις ἔτεσι στρατευσαμένων ὑστερον πολλὴ γέγονεν ἀπορία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶντο· καὶ τὰληθὲς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὔσαν τῶν γραμμάτων χρῆσιν ἐκείνους ἄγνωσιν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκειται γράμμα τῆς Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν

25 Τρωϊκῶν ὑστερον φαίνεται γεγόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευμένην ἐκ τῶν ἁσμάτων ὑστερον συντεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς διαφορίας. Οἱ μέντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-

30 γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦτον εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων

35 πρώτους παρ' Ἑλλῆσι φιλοσοφήσαντας, ὅσων Φερεκύδην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γενομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράφαι· καὶ ταῦτα τοῖς Ἕλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιοτάτα, καὶ μόλις

40 αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἄλογον τετυφῶσθαι τοὺς Ἕλληνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφέων μάθοι βραχίως ὅτι μηδὲν

45 βεβαίως εἰδότες συνέγραψον, ἀλλ' ὡς ἕκαστοι περὶ τῶν πραγμάτων εἰκάζον; πλέον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλλήλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέργος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-

50 κος Ἀκουσίλαος περὶ τῶν γενεαλογίων διαπερῶνῃκεν, ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσιόδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίναν τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς κλείστοις ψευδόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον εἰ μετ' ἐκείνων γεγονότες, Ἡρόδοτον δὲ πάντας. Ἀλλ'

Chaldaeis et Phœnicibus (in hoc tempus enim nostrates cum illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissimam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Etenim quum regionem incolunt omnium minime cœli intemperiei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhibuerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione consepultum jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sapientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo, suum quique sibi universæ principium et caput esse facile persuaserunt. Iidem sero admodum, vixque tandem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissimum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœnicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium ostenderit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto post susceperē dubitatum per diu quæsitumque est, an hi literis usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sententia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ullum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poësin mandatam esse ferunt, sed posterorum memoria propagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam demum et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo discrepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam historiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paullum admodum Persicam adversus Græcos expeditionem tempore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cœlestibus atque divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecydes Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum Chaldaeorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse, ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accuratam illarum integramque veritatem tradere videantur? imo quis non ex iisdem scriptoribus illud per facile discat, perspecti ab iis nihil exploratique conscriptum, sed tantum quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa sint in quibus Hellenicus ab Acusilao dissideat; quam apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe mendacii reum Hellenicum Ephorus, Ephorum Timæus, Timæumque recentiores, denique Herodotum universi pera-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
 λιστον ἢ Καλλίαν Τίμαιος συμφωνεῖν ἤζισεν, οὐδ' αὖ
 περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀτθίδας συγγεγραφότες, ἢ
 περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
 5 ἀλλήλοις κατηκολουθήκασιν. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ
 τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
 περιγησίως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 πραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφωνήκασιν; πολλὰ
 δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
 10 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἱστορίαν
 συγγράφειν.

δ'. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσούτης διαφωνίας πολλὰ μὲν
 ἴσως ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανεῖν,
 ἐγὼ δὲ δυσὶ ταῖς λεγυσιμέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
 15 ἀνατίθημι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναι μοι
 δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι δημοσίαις γενέσθαι περὶ τῶν ἐκάστοτε πραττομέ-
 νων ἀναγραφῆς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουληθεῖσι
 20 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
 παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
 νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
 εὗρίσκειται γενόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
 25 ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
 περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγῳ πρότερον
 τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότας.
 Περὶ μὲν γὰρ Ἀρχαδῶν τί δεῖ λέγειν αὐγούντων ἀρ-
 χαιότητα; μολὶς γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν
 30 ἐπαιδεύθησαν.

ε'. Ἄτε δὴ τοῖνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης
 ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
 ἔμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξιν, ἢ πολλὴ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
 35 τέραν δὲ πρὸς ταύτῃ θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
 γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν δρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰετὶ τὸ
 ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
 ὄντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
 40 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμόζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
 τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
 πόλεις ἢ τοὺς βασιλέας ἐπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
 κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφότων ἐχώρη-
 σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλως δὲ τὸ
 45 πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
 Τῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
 τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτα καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
 οἱ δ' εἰ ταῦτα γράφειαν ἐτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
 φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
 60 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
 συγγραφεῦσι τοῖς Ἑλληνικοῖς, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
 τῶν ἐκάστοις ἐπιχωρίων.

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Βαβυλων-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus, quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit : aut in Atticis qui Atthidas scribere, vel in Argolicis qui de Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt. Quanquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim contingere, et angustioribus omnino regionibus continentur, quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accuratissimam temporum suorum historiam perscribere videatur, a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi studium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omnibus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licentiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam jacerere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias : quum e publicis quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas ipsi Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere velustate gloriuntur, vix tamen etiam post illa tempora literarum informari cognitione cœperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exstaret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio. Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scribendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio ducebantur, licet hoc profiteri solenne passim omnibus tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant : atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam et gratiam laudationibus eblandiri cœperunt : nonnulli res ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare maluerunt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent. Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum enim eo potissimum argumento historiæ veritas comprobetur, si de rebus iisdem eadem omnes pronunciant ac scribant : ita sese demum isti maxime reliquos omnes veritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νίοις ἐκ μακροτάτων ἀνωθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγχεχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐπιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλληνιστῶν ἐπιμιγνυμένων ἐγρήσαντο Φοίνικες γράμματα εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες, εἰσαίνει μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὅτι τὴν αὐτὴν (ἔω γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρημένων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφήταις τοῦτο προστάξαντες, καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων περὶ ἡμᾶς μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθῆσεται, πειράσσομαι συντόμως διδάσκειν.

Ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτον καὶ καθαρὸν διαμένῃ, προυνόησαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱερωσύνης ἐξ ὁμοειδούς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποδιδέπειν τιμὰς, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχόμενον μάρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ που τῆς ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες διασπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγράψαντες πατρίθεν τοῦνομα τῶν γειναμένων καὶ τῶν ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δ' εἰ κατάγοι, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάγνου καὶ Κυντίλλου Οὐάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπόμενοι τῶν ἱερέων καὶ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθεῖσας γυναῖκας. Οὐ γὰρ ἔτι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας προσίενται, πολλάκις γενοῦναι αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωνίαν ὑπορῶμενοι. Τεχμηρίον δὲ μέγιστον τῆς ἀκριβείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχίλων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων ὅτιοῦν γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μήτε μετέχειν τῆς ἄλλης ἁγιστείας. Εἰκότως οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαίως, ὅτε μήτε τοῦ ὑπογράφειν αὐτεξουσίῳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπιπνοίαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο σαφῶς συγγραφόντων.

Ἡ'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσμφύων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἴκοσι βιβλία, τοῦ παντὸς ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaeis vero apud Babylonios, et maxime Phœnicibus qui Græcis immixti usi sunt literis, ut et vitæ rationem ordinarent, et opera publica memoriæ traderent, dum consentiant omnes, prætermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potiorẽ prædictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos præfecere, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque maneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos quærere, neque ad pecunias aut honores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimoniis. Et hæc observamus non in Judæa tantum, sed ubicunque pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptiarum sacerdotalium regula: puta in Ægypto, in Babylone, et sicubi terrarum præterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut sæpe factum est, sicut quum Antiochus Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quæ bello captæ fuerunt recipiunt, suspectantes eam quæ sæpe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque nominibus. Si quis adversus hæc vel tantillum deliquerit, ei non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla sit in scriptis discrepantia, sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestæ erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium: sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiam complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἔστι τὰ Μωϋσέως, ἃ τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος δὲ χρόνος ἀπολείπει τρισχιλίον ὀλίγον ἐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ
 5 μετὰ Ξέρξης Περσῶν βασιλέως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προφῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς
 10 χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πιστεῦσαι δὲ οὐχ ὁμοίως ἡξιώται τοὶς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδίοις γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότες οὔτε προσθεῖναι τις οὐδὲν
 15 οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν. Πᾶσι δὲ σύμφυτόν ἐστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίους τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τούτοις ἑμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δέοι, θηήσκαι ἡδέως. Ἦδη οὖν πολλοὶ πολλάκις ἐώρανται τῶν αἰχμαλώτων
 20 στρέβλας καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μηδὲν βῆμα προέσθαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὁ τίς ἂν ὑπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα,
 25 τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιότερων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίους ὀρώσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν ὡς μήτ' αὐτοὶ πα-
 30 ρεγέγοντο μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐιδότων ἐφιλοτιμήθησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράψαντες ἐξηγητόχασιν οὗτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πραττομένων προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακουσμάτων ὀλίγα
 35 συνθέντες, τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαροίνησαν.

Θ'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀναγραφὴν ἐποίησάμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἅπασι πα-
 40 ρατυχών. Ἐστρατήγουν μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατὸν ἦν, ἐγενομένη δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμαλώτος· καὶ με διὰ φυλακῆς Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχοντες αἰεὶ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμφθη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας Γίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορχίαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων ὄρων ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ
 50 τῶν αὐτομόλων ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνήν· εἴτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποίησάμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δὲ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetæ qui Moysi successere res sua ætate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et præcepta vitæ hominum exhibent utilissima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantum superiores illi libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam sæcula effluxerint, nemo adhuc nec adjicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus Judæis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut hæc esse præcepta credamus, iisdemque constanter adhærescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mortem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum verbum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Græcorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem lædi sufferret, licet omnia ab illis scripta interitus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existimant, propere effusas prout alubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfutere, neque operam dedere ut a rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestæ erant: sed ex fama et auditione pauca quædam temere componentes, historiæ nomine impudenter admodum et insolenter se eferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quæ particulatim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux exsisteram qui apud nos Galilæi audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem vinctum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quæ gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quæque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romæ otium nactus, opere omni jam præparato, et quibusdam propter Græcam linguam in auxilium vocatis, res prout gestæ erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιτὴν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐέσπανιανὸν καὶ Τίτον ἠξίωσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοις γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοὺς μὲν
 5 Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἐστὶν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης ὁ σεμνότατος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς
 10 ἀληθείας προύστην ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστειλάμενοι καὶ σιωπήσαντες, εἴ τι κατὰ ἀγνοίαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παρέλιπον.

ι'. Φαῦλοι δὲ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπικειρήρασαν, ὥσπερ ἐν σχολῇ μειρακίων
 15 γύμνασμα προκείσθαι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δέον ἐκεῖνο γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις παράδοξιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχνούμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβῶς, ἢ παρηκολούθηκὸς τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τῶν εἰδότων πυνθάνομενον·
 20 ὅπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιηκέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθρημῆνευκα, γεγονὸς ἱερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκὸς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν
 25 ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτουργῶς πράξεων, πλείστων δ' αὐτόπτης γενόμενος, ὧς δὲ τῶν λεγθέντων ἢ πραγμένων οὐδοτιοῦν ἀγνοῆσαι. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θραεῖς τις ἡγήσασατο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπικειρηκότας; οἱ καὶ τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων
 30 ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγουσιν, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περί μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίαν ἐποιήσαμην τὴν πρέκχασιν, ἐπιστημῆνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελυμένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέειαν·
 35 ἱκανῶς δὲ φανερὸν, ὡς οἴμαι, πεποιηκὸς ὥς ὅτι πάτριός ἐστιν ἡ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφή τοῖς βαρβάρους μᾶλλον ἢ τοῖς Ἑλλήσιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀπορραίνειν τὴν κατὰστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν,
 40 ὥς φασιν ἐκεῖνοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε γῶραν οἰκοῦμεν παράλιον οὐτ' ἐμπορίαις χαίρομεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμιξίαις· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωκισμέναι, γῶραν δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων
 50 περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσέθειαν ἔργον ἀναγκαιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ιδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Graecae eruditionis non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perlubuerunt quod veritatem accuratam prae me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam committassem aut praetermissem.

10. Quidam vero homines male feriat historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se polliceatur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quae dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui necum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus intere-

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Gracos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Graeci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostrae genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quae neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostrae procul a mari sitae; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiam, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitae maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quae dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod faceret nobis

χρόνοις τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμιζάν,
 ὥσπερ Αἰγυπτίοις μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ
 πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς
 Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς
 5 ἐμπορίας σπουδῇ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν
 οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχον
 ἀζιοῦν πολεμοῦντες ἐτραπήσαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί-
 τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ
 ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοινῖκες μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπο-
 10 ρίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐπείσπλεοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν,
 καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἄφ' ὧν τὸν φόρ-
 τον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμενον, μεγάλην πελάγην
 διαίροντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανε-
 ρῶς κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι
 15 τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες· Ὁρᾶκες δὲ
 διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον
 ἐγνώσθη πλεόντων· ὧς γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν
 θαλάτταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν
 ἐσπερίον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις
 20 γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω
 τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἐπιπλεῖστον ἡγνοήθησαν. Καὶ
 τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός,
 ὅπου γὰρ τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ
 δύναμις κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθώσης
 25 πολεμικᾶς, οὐθ' ὁ Ἡρόδοτος οὐθ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε
 τῶν ἄμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν,
 ἀλλ' ὅψε ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἢ
 γνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ
 Ἰθέρων οὕτως ἡγνοήσαν οἱ δοκῶντες ἀκριβέστατοι
 30 συγγράφει, ὧν ἐστὶν Ἡρόδοτος, ὥστε πολλὴν οἰεται μίαν
 εἶναι τοὺς Ἰθέρους, τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς ἐσπερίου
 γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μήτε γενομένα παρ' αὐτοῖς
 εἶθι μήτε λεγόμενα γράφειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς χρω-
 μένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν
 35 τὰ ληθέα τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ
 βούλεσθαι δοκεῖν τι πλέον τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς
 οὖν ἔτι θαυμάζειν προσῆκεν, εἰ μηδὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος
 πολλοῖς ἐγινώσκετο, μηδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι
 μνήμης ἀπορρομὴν παρέσχετο, οὕτω μὲν ἀποκισμένον
 40 τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προηρημένον;
 ιγ'. Φέρε τοίνυν ἡμῶς ἀζιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι
 περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιὸν ἐστὶν αὐτῶν τὸ γε-
 νος τῷ μηδὲν ἐν ταῖς ἡμετέροις ἀναγραφαῖς περὶ αὐ-
 τῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτάς,
 45 οἶμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἰτίας,
 καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιοχώρους παρεῖχοντο τῆς
 αὐτῶν ἀρχαιότητος; Κἀγὼ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο
 ποιεῖν. Αἰγυπτίοις γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ
 χρῆσθαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὡς ψευδῆ τὴν μαρτυ-
 50 ρίαν διαβάλλειν δυνάμεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ
 μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν
 ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μέν-
 τοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναίμην ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν,
 ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχιγὰρ καθεστῆχασιν καὶ

commercium cum Græcis, sicut Ægyptiis mercimonia, ex
 rebus quæ importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus
 oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi
 studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia,
 sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum
 exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis
 virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum
 ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes sta-
 tim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a qui-
 bus ad Græcos onera perferebant, immensa maria per-
 transeunt. Medi vero postea atque Persæ illis innotue-
 runt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad
 alteram continentem expeditiones fecissent; Thracæ autem
 propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navi-
 gant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel
 Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam
 facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid
 scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari
 maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis con-
 tigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum ur-
 bis, in tantam potentiam jam inde olim evectæ, et tantas
 res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque
 Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino alius
 eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum
 nomen in Græcia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum
 res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scripto-
 res fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos
 unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Oc-
 cidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fue-
 runt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita
 illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem
 rerum ignorantiae fuit, quod illi secum ipsi viverent com-
 mercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero men-
 daci, quod volebant illi quippiam ultra alios memoriae
 mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si ne-
 que nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum
 de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet
 intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese ac-
 commodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum,
 quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris
 nostris de iis dictum reperiatur. Nonne omnino nos risu
 exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes
 causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiqui-
 tatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim
 et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum
 testimonio tanquam falso detrabere potuerit. Videntur
 enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes
 Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldaeis autem ne-
 quaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis no-
 stri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστει παρασχῶ, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῶν ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἔτι τὴν πρόφασιν οἱ βασιλεύοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶοντε παρατίθεσθαι κακείνων· Μανεθὼν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὡς δὴ λόγος ἐστὶ· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πατριαν ἱστορίαν, ἐκ τε τῶν ἱερῶν, ὡς φησιν αὐτὸς, μεταγράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὲ τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκεῖνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς « ἡμῖν, Τίμαος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς « ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν « μερῶν, ἄνθρωποι τὸ γένος ἄσχημοι, καταθαρσύναντες « ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ βραδίως ἀμαχητὶ « ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις « ὡμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· « πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐγθρότατά πως ἐγρήσαντο, « τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς δουλείαν ἄγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλεῖα « ἓνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ᾧ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ « οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω « χώραν δασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύουσιν « τάτοις καταλείπων τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς « ἀνατολὴν ἡσφαλίσατο μέρη, προορώμενος Ἀσσυρίων, « τότε μείζον ἰσχυρόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς « βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὼν δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαίτῃ « πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν « τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος « ἀρχαίας θεολογίας Λῦαριν, ταύτην ἔκτισε τε καὶ τοῖς « τείχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ « πλῆθος δπλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας « ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρ- « χετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεγόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισταῖς πρὸς φόβον τῶν « ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυμνάζων. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα « ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος « ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράχοντα ἔτη, καλούμενος Βηὼν. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνὰς, ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτά. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπωφίς ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἓνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσαράχοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες « αἰεὶ καὶ ποδοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξῆραι τὴν « ρίξιν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σὺμπαν αὐτῶν ἔθνος ὙΚΣΩΣ, « τοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ὙΚ καθ'

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probationes asseram, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Maneuthem autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditio-nem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templa « everterunt; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis opportunissimis relinquens. Maxime vero partes nuntio orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomo civitatem opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armorum multitudinem usque ad ccxi. millia virorum. Illuc veniebat ætatis tempore, tam ut frumenta meteret et conductitiis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xlii, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem Assis annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et maxime Ægyptum radicitus exstinguere cupientes. Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges « pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔσται καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβάς εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλω ἀντι-
 5 γράφῳ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προση-
 « γορίας, ἀλλὰ τὸναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μᾶλ-
 10 « λον πιθανώτερόν μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 « μενον. » Τοῦτους δὲ τοὺς προκατανομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοῖς πεντακοσίοις ἑνδεκά. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 15 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ὃ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμουθωσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 20 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
 « περίμετρον. Αὐχρὶν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τοῦτον φησὶν δ
 « Μανεθὼν ἅπαντα τελεῖται τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « θαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτῆσιν ἅπασαν
 « ἔχουσιν ἐν ὄχυρῳ καὶ τὴν λεῖαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 25 « Ἀλίσφραγμουθωσέως υἱὸν Θούμμουσιν ἐπιχειρήσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας ἔλεῖν κατὰ κράτος, ὅκτῳ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τεύχεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεις, ἵνα τὴν Αἰγύπτον ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 30 « πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογίαις πανοικεσίᾳ μετὰ τῶν κτῆσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἴκοσι καὶ τεσσαρῶν ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοιπορήσαι. Φοβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δύναστείαν (τότε γὰρ
 35 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησάμενους τοσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 «σαι. » Ἐν ἄλλῃ δέ τινι βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθῶν
 « τοῦτο φησὶν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 40 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνους ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 « οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφθησαν, ἐπειδὴ
 45 « περὶ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτον εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἰγύπτον ὕστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 « ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβοτέραν.
 50 « ἰε'. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεται
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 « θῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐκβαλὼν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
 prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 videtur et magis cum antiqua historia censentis.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
 « tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin CCCCLXXX millium
 « hominum exercitu muros obsedis, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum fœdus
 « poterant, haud pauciores CCXL millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
 inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentior.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait: « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἔτη τρισκαίδεκα. Μεθ' ὃν Ἀμένωφις εἴκοσι
 6 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσίς εἴκοσι ἐν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 « Τοῦ δ' Ἀμένωφις τριᾶκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 10 « Ὀρος τριᾶκοντα ἔξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ Ου-
 « γάτηρ Ἀκεγγήρης δώδεκα καὶ μῆνα ἓνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγγήρης δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγγήρης ἕτερος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἓνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἐν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμού ἐξήκοντα ἔξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωφις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἔξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφόν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδογμα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλίδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσου-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς θυ-
 « νάμεως, ὑποχειρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἔτι καὶ θαρσαλέωτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνῳ τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς δὲ κα-
 « ταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήνει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἔπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλίδα βιαίως ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀφειδῶς διετέλει χρόνιμος· πενθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδογμα ἐφόρει, καὶ ἀντήρε τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἐπεμψε τῷ Σέθῳσι, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Πρα-
 40 « γήμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἴγυπτος. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἴγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 « 15'. Ταῦτα μὲν ὁ Μανεθίων. Δῆλον δὲ ἔστιν ἐκ τῶν
 « ἐξηγημένων ἐν τῷ χρόνῳ συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 « λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 « ἐνετήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 « γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπόκησαν ἢ
 50 « Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαί-
 « ταν Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανεθίων ἡμῖν
 « τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους
 « γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀφίξιν εἰς Αἴγυ-
 « πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἄρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quatuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mense
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acenchres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acenchres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armes-
 « ses Miammi annis lxxvi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Hic fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicen, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « ceterisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgēbat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptia, codicillos Sethosis misit, eum de omnibus certiore
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manethio. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίαν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανευθὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὠμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότους μυθολογουμένων προσ-
6 τέθεικεν, ὅστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδείκνυς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

ΙΖ'. Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἔτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοινίκῃν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. Ἔστι
10 τοίνυν παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὁκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως,
15 ἔτεσι θάκτον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μητὶν ὀκτὼ τοῦ κτίσαι Τυρίους Καρχηδόνα, ἀνεγράφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἵρωμος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν
20 διαδέδεγμένος. Αὐτὸς οὖν συμφυλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῇ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσοῦ μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμῶν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Αἰβανός, εἰς τὸν ὄροφον ἀπέστειλεν. Ἀντεδωρήσατο δὲ αὐτὸν ὁ Σο-
25 λομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένῃ. Μάλιστα δὲ αὐτοῦ εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνήγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ
30 τᾶλλα σοφώτερος. Σωζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραφαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγ-
καίμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Δίον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικί-
35 κήν ἱστορίαν ἀκριβῆς γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινίκων ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· « Αἰβιάδου τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
« Εἵρωμος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς
« μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
40 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ'
« αὐτοῦ δὴ ἐν νήσῳ, γώσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε
« τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν· ἀνα-
« θὰς δὲ εἰς τὸν Αἰβανὸν ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν
« ναῶν κατασκευήν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
45 « μων Σολομῶνα πέμψαι παρὰ πρὸς τὸν Εἵρωμον αἰ-
« νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν, τὸ δὲ μὴ δυ-
« νηθέντα διακρίναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίειν.
« Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἵρωμον καὶ μὴ δυναθέντα
« λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
50 « ζήμιον ἀναλῶσαι. Εἶτα δὴ Ἀβδημόνον τινα Τύριον
« ἀνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβα-
« λειν· ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἵρωμον
« προσαποτίσαι χρήματα. » Δίος μὲν οὕτω περὶ τῶν προειρημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesse-
rant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosoly-
mis templum fuisse constructum, annis cxxii et men-
sibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solo-
mon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: pro-
blemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnicibus historiis in hunc modum scribit: « Abibalo vivis erepto, « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales « aggere cinxit et amplio-rem eam reddidit; et Olympii Jovis « templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma- « teriam cecidit ad fanorum exstructionem. Regem autem « Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt ænigmata « misisse et ab eo alia reposcisse ea lege, ut qui dissolvere « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con- « ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba- « ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse. « Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonnum exsti- « tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi- « romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

17. Ἡ. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτου παραθήσομαι Μένανδρον τὸν Ἑφέσιον. Γέγραφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἐκάστου τῶν βασιλέων πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις γενομένας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπουδάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βασιλευσάντων ἐν Τύρῳ, ἔπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἰρώμιον, ταῦτα φησί· « Τελευτήσαντος δὲ Ἀβιβάλου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμιος, ὃς βιώσας ἔτη πενήντην τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχωσε τὸν εὐρύχωρον τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν, ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομένου ὄρους Λιβάνου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καίνους ὠκοδόμησε, τό τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέμενος ἀνιέρευσεν, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρῶτον ἐποιήσατο ἐν τῇ Περιτίῳ μηνί, εἴτα τὸ τῆς Ἀστάρτης, ὁπότε Τιτυοῖς ἐπεστράτευσεν μὴ ἀποδιδοῦσι τοὺς φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
20 « Ἐπὶ τούτου δέ τις ἦν Ἀβδόμημος παῖς νεώτερος, ὃς ἐνίκη τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ ἱεροσολύμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τούτου τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνας κτίσεως οὕτως· « Τελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τοῦτον Ἀβδάστρατος ὁ αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτον οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπιβουλεύσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὓς Ἀστάρτος ὁ Δελαιαστάρτου, ὃς βιώσας ἔτη πενήντην τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη δώδεκα. Μετὰ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήντην ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέλιτος, ὃς λαβὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ, βιώσας ἔτη πενήντην. Τούτον ἀνέλεν Εἰθώβαλος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τριακονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτον διε-
35 « δέξατο Βαδεζώρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἑξ. Τούτου διάδοχος γέγονε Μάττηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε Φυγμαλίω, βιώσας δ' ἔτη πενήντην ἐξ ἐβασίλευσεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ
40 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν ὠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ρνέ μῆνες ἡ'. Ἐπεὶ δὲ διωδεκάτῳ ἔτει τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναὸς,
50 γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ προσθεῖναι πλείω; βλέπεται γὰρ τὰ λήθεις ἰσχυρῶς ὡμολογημένον. Καὶ πολλὸν δὴ πρὸς τῆς τοῦ νεῶ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barbarosque gestas memoriæ mandabat, ex vernaculis cujusque provinciae vel gentis actis studens historiae veritatem cognoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita
« functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
« annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic aggere
« Vastum qui dicitur locum exaquavit, prætereaque au-
« ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligno-
« rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
« struendis templorum tectis cedros excidit; demolitusque
« antiqua delubra, nova templa aedificavit, Herculisque et
« Astartæ fana consecravit, primumque Herculis templum
« fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum
« movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
« quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
« Hujus ætate quidam Abdemonus puer junior clarebat,
« qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex-
« plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur ve-
« ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi-
« nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
« cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xliii,
« septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius
« filius vita exacta annorum xxix regnavit novem. Hunc
« nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum
« senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De-
« laastarti regnavit, qui vixit annis liv, regnavit annis
« xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
« liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Phetele interfe-
« ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
« quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ
« sacerdos, qui, quum vixisset annis lxxviii, regnavit an-
« nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
« vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex.
« Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
« quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic
« successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum te-
« nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
« fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ». Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis aedificatum sit templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constructionem Carthaginis tempus annorum cxliii, mensium viii. Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et nullum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἡ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀρξίξει·
 ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν
 νεὼν κατεσκευάσαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν
 γραμμῶν ὑπ' ἐμοῦ δεδῶται διὰ τῆς ἀρχαιολο-
 6 γίας.

10 ἰθ'. Λέξω δὲ νῦν ᾗδῃ τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
 γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν
 ἡμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
 μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
 10 μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀνα-
 στρεφομένοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν
 παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
 ληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
 σός ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
 15 τε τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς
 τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστορήκε· καὶ
 περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
 χηγὸς διεσώθη, προσενεχθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις
 τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Εἴτα τοὺς ἀπὸ Νῶχου καταλέ-
 20 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπα-
 λάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλωνίως καὶ Χαλδαίων
 βασιλεῖα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγουμένος λέγει,
 « τίνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν
 « ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον
 25 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀρεστῶτας αὐ-
 « τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
 « κρησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅπως τε πάντα τὸν παρ'
 « ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετόπισεν.
 « Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἑτῶν.
 30 « ἐβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
 Κρατῆσαι δὲ φησι τὸν Βαβυλωνίον Αἰγύπτου, Συρίας,
 Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ υπερβαλλόμενον ταῖς
 πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
 βεβασιλευκότας. Εἴθ' ἔξῃς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βη-
 35 ρωσσός πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
 ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσομαι τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ
 τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ
 « αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
 « ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κολήν
 40 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δύ-
 « νάμενος αὐτὸς εἶναι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
 « Ναβουχοδονόσορῳ ὅτι εἴτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
 « δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίζας δὲ
 « Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
 45 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν
 « αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
 « ἔβη Ναβοπαλάσσαρος κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρω-
 « στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν
 « βίον, ἔτη βεβασιλευκότης εἴκοσιν ἐννέα. Αἰσθόμενος
 50 « δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
 « δονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρά-
 « γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
 « Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
 « τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus : quum enim
 eam universam debellassent, tum demum templum ædificare
 cœperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata
 sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chal-
 dæos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum
 libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
 sentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere
 quidem Chaldæus, iis vero non ignotus qui in literarum
 studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
 dæorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is
 igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
 luvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac
 Moyses narravit : simul et de arca in qua Noeus generis
 nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
 montium Arneniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume-
 rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassa-
 rum tandem venit, Babylonis et Chaldæorum regem, resque
 ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum
 « et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
 « multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
 « omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
 « cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excita-
 « tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam
 « mansisse annis LXX usque ad Cyrum regem Persarum. »
 Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam,
 Phœnicen, Arabiam; quodque priores Chaldæorum et
 Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
 Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti-
 quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
 modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
 « Nabopalassar, eum, qui in Ægypto et Cœle-Syria et
 « Phœnicie præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
 « ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono-
 « soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
 « illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
 « cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et
 « devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
 « git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater,
 « quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
 « obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu-
 « chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
 « tum accepisset, rebusque in Ægypto et reliqua regione
 « ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen-
 « tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὥρελείας ἀνα-
 « κομίσιν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς δομήσας ὀλιγοστός
 « παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 « λαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 « αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὀλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 « χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 « αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 « νίας τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 « πολέμου λατῶρων τὸ τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 « κοσμήσας φιλοτιμίως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 « πόλιν ἀνακαινίσας καὶ ἑτέραν ἔξωθεν προσχρησάμε-
 « νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 « ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 « ὑπερέβαλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους,
 « τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 « καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 « χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 « σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς
 20 « βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐρχόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 « ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 « κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγῇται, πλὴν ὄντα γε εἰς
 « ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερήφανα συνετελέσθη
 « ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τού-
 25 « τῶν ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 « τὴν δὲ ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταρυτεύ-
 « σας δένδροισι παντοδαποῖς, ἐξεργάσατο, καὶ κατα-
 « σκεύασας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 « τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὁρείας διαθέ-
 30 « σεις, τευραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηρίαν τό-
 « ποις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἱστορήσας περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τοὺτοισ ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδοῦς
 γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγητέον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσὸς λεγο-
 μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνοις κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποραίνειν πειρᾶται τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρείᾳ καὶ με-
 γέθει πράξεων διεντηνογενέαι καταστρέψασθαι γὰρ
 αὐτὸν φησὶ καὶ Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι
 κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρεληφτότος, ἐκ τῶν Βηρωσσὸς
 σαφῶς ἐπιδείχθησεται περὶ αὐτῶν. Λέγει γὰρ οὕτω

« commendatis, ut eos una cum gravis armaturae militibus
 « et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 « paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 « titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
 « que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 « fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 « rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
 « assignari jussit : ipse vero postquam de belli manubiis
 « Beli templum reliquaque largiter ornaverat, urbemque
 « Babylonis quae jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 « addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 « venirent obsidendam abacto flumine eam aggredi, ternos
 « quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 « ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 « bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 « urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 « paternae regiae contiguam aliam exstruxit, supereminen-
 « tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 « esset ejus descriptionem facere : suffecerit dicere hoc
 « opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
 « dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 « pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
 « generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 « simillimam referrent, elaboravit, facto etiam paradiso,
 « qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 « Mediae locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque haec quidem Berosus de rege praedicto retulit,
 insuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Graecos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem aedificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phoenicum scripta reperiantur
 quae cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phoenicem illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere conten-
 dit praedictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine praestitisse : dicit enim eum Libyae
 bonam partem et Iberiam subjugasse. Quae vero de Hie-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et ceptum rursus aedificari, quum
 Cyrus Asiae imperium accepisset, ex iis quae praeterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· «Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 « ἄρξασθαι τοῦ προειρημένου τείχους ἐμπεσὼν εἰς ἀρ-
 « ρωσίαν μετῆλλάξατο τὸν βίον, βασιλευκῶς ἔτη
 « τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο ὁ
 5 « υἱὸς αὐτοῦ Εὐειλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 « πραγμάτων ἀνόμιος καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 « τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 « ρέθῃ, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 « τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ
 10 « Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 « υἱὸς Λαθοροσοάρχος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 « παῖς ὢν μῆνας ἑννέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 « ἐμφαίνειν κακοθήν, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπαίνεσθαι.
 « Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 « σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθησαν Ναβον-
 « νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυ-
 « στάσεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη
 « τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὅπτης πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 « τος κατεκοσμήθη. Οὕσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 « τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὼς Κύρος ἐκ τῆς
 « Περσίδος μετὰ δυνάμειος πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 « μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὥρμησεν ἐπὶ τῆς
 « Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον
 « αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμειος καὶ παρατα-
 25 « ξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστός,
 « συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηῶν πόλιν. Κῦρος δὲ
 « Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 « πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 « γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέξευ-
 30 « ξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 « Τοῦ δὲ Ναβόννηδος οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 « ἀλλ' ἔγχειρσάντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κῦ-
 « ρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 « νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 « μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 « τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »
 καί. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 40 « χοδονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 « τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἠρήμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 « πεντήκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 « θεμελίων ὑποβληθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 « βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 « κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπεται τῶν ἀποδείξεων
 45 « τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 « ταριθμησις. « Ἐπὶ Εἰθωβάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 « κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Ἱύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 « δεκα. Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Βαβλ' ἔτη δέκα. Μετὰ
 « τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 50 « βλος Βασιλάχου μῆνας δύο, Χέλβης Ἀβδαίου μῆνας
 « δέκα, Ἀβδαρος ἀρχιερέως μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 « καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἑξ, ὧν
 « μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἑνιαυτὸν ἕνα. Τούτου
 « τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit praedictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suae conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitatem prae se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciatu interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se coiissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis mœnia, quae flumini adjacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius aedificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quaerens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnata difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhuma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque haec narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui captum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phœnicum hi-
 storias : haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ilthobalo apud Tyrios reguante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Ecnibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdæi menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex; inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « praefuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἑτη τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρωμόν, ὃς ἐβασίλευσεν ἑτη εἴκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κύρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν δὲ σύμπας χρό-
 νος ἑτη πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτῳ δ' ἔτει τῆς Εἰρωμόν Κυρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονείκοις ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προειρημένα.

15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βαρβάρους ἀναγραφαῖς, μόνους δὲ τοῖς Ἑλλήσι πι-
 στεύειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 20 παραθέσθαι ἐν ἰδίοις αὐτῶν συγγράμμασιν. Πυθαγό-
 ρας τοίνυν ὁ Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τὸ θεῖον εὐσεβεῖς πάντων ὑπειλημμένος διενεχεῖν τῶν
 φιλοσοφούντων, οὐ μόνον ἐγνωκώς τὰ παρ' ἡμῖν ὀγ-
 λὸς ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 25 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται συγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήσασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 σιμωτάτος ἔστιν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοίνυν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ
 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 30 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τοῦνομα Καλλιφώντος,
 τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ κατ' ἡμέραν, καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 ὀκλάσῃ, καὶ τῶν διγνῶν ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης
 35 ἀπέχειν βλασφημίας. » Εἴτα προστίθῃσι μετὰ ταῦτα
 καὶ τάδε. « Ταῦτα δ' ἔπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταφέρων
 « εἰς ἑαυτόν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθεῖς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίους νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεχεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἀγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἐθνῶν εἰς
 τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆται καὶ ζήλου παρ' ἐνίοις ἡζιοῦτο.
 Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικούς δρκους
 45 ὁμνύειν ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον δρκον Κορβάν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὕτως εὐρεθείη πλὴν μόνους Ἰουδαίους. Δηλοὶ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνευόμενος δια-
 λέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος δ
 50 Ἀλικαρνασσεὺς ἡγνόηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως. « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησὶ, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum LIV,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus cepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminere. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctueque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua fœculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstinere. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quin
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyrionum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 « Colchi et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολο-
 « γοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τούτοις ἀστυγεῖτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 5 « φασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμνόμενοι ἀνθρώπων μῶνοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοι
 « φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθιοπῶν οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἁπλοῦς παρὰ
 « τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἰρηκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμενσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 « στίνην κατοικούντων μόνου τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 « Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἰρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 « ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γενόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 « ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γὰρ
 « πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 « λέγων,

Τῷ δ' ὀπιθεν διέβρινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀρίστεας·
 20 ὅκευ δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὴν ἐνὶ λίμνῃ,
 αὐχμαλέου κορυφᾶς, τροχοκούριδες· αὐτὰρ ὑπερβεν
 ἵππων δαπὰ πρόσωπ' ἐφόρεν ἐσκληκῆτα καπνῶ.

Δῆλον οὖν ἔστιν, ὥς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
 « σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 25 « καὶ κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλτίτιν λεγομένην λίμνην.
 « Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 « καὶ μεῖζων κατέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
 « μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἠπίσταντο τοὺς Ἰου-
 « δαίους, ἀλλὰ καὶ θαυμάζον ὅσοις αὐτῶν ἐντύχοιεν
 30 « οὐχ οἱ φαυλότατοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 « μάλιστα θαυμασασμένοι, ῥάδιον γινώσκειν. Κλέαρχος γὰρ,
 « ὁ Ἀριστοτέλους ὢν μαθητὴς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 « φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 « βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλην τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 « τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἱστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 « γον Ἀριστοτέλει ἀνατίσσει. Ἔστι δ' οὕτω γεγραμ-
 « μένον· « Ἀλλὰ τὰ μέν πολλαὶ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 « εἴπεν, Ὑπεροχίδης, ὁνείροις ἴσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γὰρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν δ'
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον διελθόμεν, ἵνα μὴ ἀπειθώμεν
 45 « τοῖς τῶν ἀπαγγελῶν διδασκάλοις. Λέγε, εἶπεν δ'
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοὶ δοκεῖ. Κάκιστος τοίνυν τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λοῦνται δὲ, ὥς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 « Καλανοί, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τούνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὁ κατοί-
 « κησις τόπος, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πάνυ σχολίον ἔστιν, Ἱερουσαλήμ γὰρ αὐτὴν
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος ἐπιξενούμενός τε

« dicisse ab Aegyptiis et ipsi confitentur. Syri autem qui flu-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Aegyptii. Ipso-
 « rum vero Aegyptiorum atque Aethiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palaestina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palaestinam
 « soli Judaei circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 « pronunciavit. Porro Chcerilus ex antiquioribus poetis de
 « gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 « expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 « gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 « dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnicum ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtonsa comis, squalenti vertice, equini
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum me-
 « minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 « quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 « enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 « Chcerilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 « noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 « mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 « celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 « discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 « de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 « viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 « quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperta quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium cietur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiamus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Cœle-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Calani, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes ; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum ; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοὺς καὶ τῶν ἄνω τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὗ τῇ διαλέκτῳ μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 5 « τόπους ἐν οἷς ἤμεν, ἐντυχάνει ἡμῖν τε καὶ τισὶν ἐτέ-
 « ροις τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνωκείωτο, παρεδίδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἶρκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμάσιον
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεξιῶν. Ἐνεστί δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλέον γρῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γὰρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλέαρχος
 15 μὲν οὖν ἐν παρεκβάσει ταῦτ' εἶρκεν (τὸ γὰρ προκεί-
 μενον αὐτῷ ἦν ἕτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἄμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συναχμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου συγγενόμενος
 οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραψε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἐνια-
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμης
 25 καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς, ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ.
 Προσθεὶς γὰρ ταύτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλεξάνδρον δὲ θεθνᾶναι πάντες ὁμολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 πιάδος. Δῆλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκεῖνον καὶ κατὰ
 Ἀλέξανδρον ἡκμαζεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 Ἐκαταῖος πάλιν τάδε, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγγρα-
 35 « τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυνθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἡθρολήθησαν. Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεκίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρωπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὡς ἐξήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « ὁμοθέοις μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἔτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἐμπειρὸς· καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πεντακοσίους εἰσὶν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προσηρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρωπος τετευχὼς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινὰς τῶν μεθ' ἐαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνυ πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοικίαν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Εἶτα Ἐκαταῖος δηλοῖ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραβῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut ea-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientiæ experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc dixit
 Aristoteles apud Clearchum; et super hæc multam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere: mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentione facta. Hecateus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemaeo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere:
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam conflavit Ptolemæus cum Demetrio: illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olym-
 piade vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hac
 Olympiade, dicit: « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorcetes. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olym-
 piade cxiv e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecateus porro hæc dicit: « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezecias pontifex
 « Judæorum: homo ætate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus: quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserat, differenti amonem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαρὺν, φησί, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνουμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλακιζόμενοι πολλάκις ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπεισθῆναι τῇ δια-
 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτων καὶ αἰκίαις
 « καὶ θανάτοις δεινотάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρῷα. » Παρέχεται δὲ καὶ
 « τεκμήρια τῆς ἰσχυρογυμωσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 « οὐκ ὀλίγα. Φησὶ γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 « λῶνι γενομένου καὶ προσελόμενου τὸ τοῦ Βήλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς
 « στρατιώταις ὁμοίως φέρειν τὸν χεῖρον προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομείναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ἕως
 « αὐτοῖς συγγνώστα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἀδείαν. * *
 « Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησί, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατράπαις ἐξείνουν, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγγνώμης
 « μετελάμβανον. » Καὶ προσεπιτίθησιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 « τούτοις αὐτοὺς ἐστὶ θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 « πολυανθρωπώτατον γεγενῆσθαι ἡμῶν τὸ ἔθνος. » Πολ-
 « λὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
 « οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ στάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 «θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἱστο-
 « ρηκε. » Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἐστίν. »
 « Ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 « καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιότατου κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πλήθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶ
 « κατασκευῆς, οὕτως αὐτὸς διηγείται. » Ἔστι γάρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα μά-
 « λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μῆκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηχῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμὸς ἐστὶ τετράγωνος, οὐκ ἐκ τμητῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκεῖμενος· πλευ-
 « ρὰν μὲν ἐκάστην εἰκοσι πηχῶν, ὕψος δὲ δεκάπηχυ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἰκίμα μέγα, οὐ βωμὸς ἐστὶ καὶ λυ-
 « γνίον, ἀμρότερον χρυσαῖ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκήν.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἐστὶν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμα δὲ οὐκ ἐστὶν οὐδὲ ἀνά-
 « θημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
 « οἷον ἀλωῦδες ἢ τι τοιοῦτον. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς, ἀγνείας τινὰς
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν οἶνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose sæpe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatus sævissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 « Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 « tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Beli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus præcepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria extruxissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidam multam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 « præterea adjicit quod merito ob hæc admirationem ha-
 « bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
 « maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persæ : non
 « paucæ autem etiam post obitum Alexandri in Ægyptum
 « et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 « incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 « centena millia arurarum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judæa namque hujus est amplitudinis. » Imo quod
 « et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 « multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 « et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judæorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in mediotulio scilicet urbis septum
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi-
 « dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cujus latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychnu-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec planta nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτὸς παρατυχεῖν φησιν ὑπ' ἀνδρὸς
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 θήσονται. Λέγει δ' οὕτως· « Ἐμοῦ γοῦν ἐπὶ τὴν Ἑρου-
 5 « θρὴν θαλάσσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἰππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἄνθρωπος ἱκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὐρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων διμο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἀριστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβὰς ἰζόντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεως τινος ὀρνιθευο-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιούσης, ἠρώτησε διὰ τί
 « προσμένουσι. Δεῖξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῶν τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
 15 « συμφέρειν πᾶσιν, ἐὰν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμπροσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἐὰν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σωπῆσας καὶ παρελκύνσας τὸ τοῖον ἔβαλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινε. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινῶν ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « Ἦ τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαβόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προιδὼν, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν
 « τι ὑγιὲς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοῦέσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ἄλι-
 « τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ βᾶδιόν
 « ἐστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθειας
 « διασαυρῶ, καθάπερ αὐτὸς οἰεταί, μνήμην πεποιημέ-
 30 « νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 « τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελείκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκείνη προσεδόκησε, ποιούμενου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλῶνος στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἴθ' ὥς ἀνέστρεφεν ὁ βασιλεὺς, ἀλι-
 « σκόμενης τῆς Ἀντιόχειας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπόντων δ'
 40 « Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 « σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 « καὶ γέγραφεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγχωρίους, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι'
 45 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μὴδὲ τὰ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχέσθαι μέχρι τῆς
 « ἐσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἀνοιαν, ἥ
 « μὲν πατρίς εἰλῆφει δεσπότην πικρὸν, ὁ δὲ νόμος ἐξ-
 « λέγῃ φάλλον ἔχων ἐθισμὸν. Τὸ δὲ συμβᾶν πλὴν
 « ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τῆνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium capteret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substiterent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecateo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interiit. » Ista præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Ii qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti otiosi diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

« φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
« μένην ὑπόνοιαν, ἥνικ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
« περὶ τῶν διαπορευμένων ἐξασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
Ἄγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
6 δυσμενεῖας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
ποί τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
ἀεὶ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἔνοιι τῶν συγγραφέων
10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φόβου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
τίας οὐχ ὑγίει τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
παρέξειν. Ἰερώνυμος γάρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
ἱστορίαν συγγεγραφώς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
ταῖω χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
15 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἄλλ' ὁμοῖ Ἑκαταῖος μὲν καὶ
βίβλιον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἰερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις
διεταπεροῦς. Τοσούτων αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
20 μνήμης ἄξιον, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
οὐκ εὐγνώμων ἐπεσκότῃσεν. Ἀρκοῦσι δὲ ὁμοῖ εἰς τὴν
ἀπόδειξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἐκείναις τε το-
σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
25 τοῖς εἰρημένους Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασείας,
καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερός τε καὶ
Κόνιον, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχηκα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
ἡμῶν ἐμνημονεύουσιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημένων
30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
κοινῶς μὲντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεβέβη. Ὁ μὲντοι
Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
35 Εὐπόλεμος οὐ πολλὴ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
γιγνώσκειν ἄξιον· οὐ γὰρ ἐντὶν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἔτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφόσι ταύτας καθ' ἑαυ-
τῶν χρήσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις
τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνὶν δυσμένειαν,
οἶμαι γινώσκειν τοὺς πλέον ταῖς ἱστορίαις ἐντυγχάνον-
45 τας. Καὶ γὰρ ἐθνῶν τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
(οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπος ἐστίν, ὥς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν
50 Θηβαίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
βεβλάσφημήκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φόβον καὶ
κακοήθειαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καινολογεῖν μνήμης ἀξίω-

« psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
« per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambigu
« humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agathar-
chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
hæc examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
et salutis et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
pietatem semper præferunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me
daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecataei,
regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
Hecataeus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
mavit quos studiose memoraret; alteri vero omnino iniqua
quædam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
ptiorum et Chaldæorum ac Phœnicum historiæ, præterea-
que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristopha-
nem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffragati
sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Verum
Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupolemus,
a vero propius abfuerunt : quibus etiam, si quid
peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
ctoresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
marum civitatum nobilitatem sedare, rerumque publicarum
formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria se

θήσασθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνόητοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὕγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

6 κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκεῖνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὕτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν ὡς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντες οὕτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυνάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακεῖθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ὑδαίμονησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσούτον τῆς ἡμετέρας διαφερώσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νομοισμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέσκηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πάτριον τὸ ταῦτα θεοῦ νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δο-
20 ξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὁρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐψόνησαν. Εἰς τοσούτον γὰρ ἤλθον ἀνοίας καὶ μικροψυχίας ἐνιοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖαις αὐτῶν ἀνυγραφαῖς ὤκνησαν
25 τάναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυρλότῃτος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κς'. Ἐφ' ἐνὸς δὴ πρώτου στήσω τὸν λόγον Ϝ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἐχρησάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
30 ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προεπιὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας χρητῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτοὺς ὁμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὕστερον ἐκπεσόντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν κατασχεῖν, καὶ κτίσαντες
35 Ἱεροσόλυμα τὸν νεὼν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δούς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράφειν τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμίζαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πληθός
40 λεπρῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστήμασιν, ὡς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγνοσθέντων. Ἀμένωφιν γὰρ βασιλεῖα προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας δρῆσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἄλλων βασιλέων ἀκριδῶς τὰ ἔτη προστιθείς, τούτῳ
45 προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίους ἔτεσι καὶ ὀκτωκαίδεκα πρότερον ἱστώρηκε γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱεροσόλυμα· Τέθμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐξήσταν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτόν ἐστι τριακόσια
50 ἐνενήκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθω καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθων Αἴγυπτον, τὸν δὲ Ἑρμαῖον Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὁν ἐκβαλὼν ὁ Σέθω ἐβασίλευσεν ἔτη νθ'· καὶ μετ' αὐτὸν δὲ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰρὰμ-φης ξς'. Τοσούτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri his hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quæ vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, iis causam et originem Ægyptii præbuerunt; quorum gratiæ nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Ægyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæ in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum potiti sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejuscemodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitate nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentię animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occæcali ignorarunt, quod sibi nec contraria scripserint.

26. Ad unum itaque præcipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostræ testem adhibui. Hic enim Manetho, qui historiam Ægyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Ægyptum advenisse, ejusque incolas subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis adificatis templum exstruxerint, eosque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quædam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Ægyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Ægypto fugere compulsum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tethmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis lxxvi. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὠμολογηκώς, εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσποιήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὀρος εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότων· ἀνεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατὴρ δὲ Παάπιος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως κατὰ τε σοφίαν καὶ πρόγνωσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν οὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμον ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν, εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μιαρῶν ἀνθρώπων τὴν χώραν ἅπασαν ποιήσειεν. Ἡσθέντα δὲ τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελωθημένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους μυριάδας ὀκτώ), καὶ τοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν τῇ πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτόν, ὅπως ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκεχωρισμένοι. Εἶναι δὲ τινες ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων φησὶ λέπρα συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκείνον, τὸν σοφὸν καὶ μανητικὸν ἀνδρᾶ, ὑποδείσαι πρὸς αὐτόν τε καὶ τὸν βασιλέα χολόν τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες ὀρθήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν· ὅτι συμμαχήσουσί τινες τοῖς μιαρῶς καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἑτὶ τρισκαίδεκα. Μὴ τολμᾶσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν αὐτοῖς δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κἀπειτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραφε· « Τῶν δὲ ταῖς λαομαίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρούντων, ἀξιώθεις ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ σκέπῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖσαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις κατὰ τὴν θεολογίαν ἀνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενόν τινα τῶν Ἡλιοπολιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστῆσαντο· καὶ τοῦτω πειθαρχήσαντες ἐν πᾶσιν ὀρχομύτησαν. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶων ἀπέχεσθαι μηδενός, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνάγεσθαι δὲ μηδὲν πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα ὁ δὲ νομοθετήσας καὶ πλεῖστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοις ἐθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχειρᾶς τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τείχη, καὶ πρὸς πόλεμον ἐτοίμους γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βασιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μετ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἱερέων καὶ συμμαχισμένων ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμύσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας ἡξίου συνεπιστρατεύειν δημομαδὸν ἐπ' Αἴγυπτον. Ἐπάθει μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγεῖλατο πρῶτον μὲν εἰς Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ὅλοις παρέξειν ἀφρόνως, ὑπερμαχήσεσθαι δὲ, ὅτε δέοι, καὶ βαδίδως ὑποχείριον αὐτοῖς τὴν χώραν ποιήσειν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γινόμενοι πάντες προθύμως εἰς εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεζώρμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Ægypto egressos confessus, dei quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, quique de divina visus est participare natura propter sapientiam præscientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis aliqua injuria affectos ex Ægypto congregasse dicit; et multitudinem crevisse ad numerum octo myriadum; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercerentur pariter ac alii Ægyptii eo destinati Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; prætereaque dixisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Ægypto dominaturos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemisisse. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis exhaustam, quæ fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis concessit. Est autem hæc urbs, juxta theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsiphum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quæ præcipue sacra apud Ægyptios erant, se abstinere, sed ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copularentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem ista sanxisset et alia quamplurima maxime Ægyptiorum moribus adversantia, multarum manuum opera jussit ædificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adversus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit legatos ad Pastores, qui a Tetlunosi depulsi in urbem Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quæ sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut una expeditionem facerent in Ægyptum. Et quidem promisit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbæ, propugnaturum autem quum opus foret, et facile regionem sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra modum læti, omnes alacriter usque ad ducenta millia virorum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολλὸν ἤχον εἰς Αὔαριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνων
 « ἔροdon, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπιος μνηστῆς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 5 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγα-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγκρύψαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμφεως
 « τοῦ πατρὸς ὠνομασμένον, πενταετὴν ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οὓσιν εἰς τριακοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχημωτάτων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 «δρομήσας ἦκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκείσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἀπαντὶ τῷ στόλῳ καὶ πλήθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνῆλθῃ. Χάριτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖρις ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδείων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἔκπτωσιν αὐτάρκεις, οὐχ
 25 « ἤττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « ὀρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μικροῖς τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηνέχθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
 « ματα θεωμένοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσολῶντες οὐδὲ λυμαινόμενοι
 « ζῶα θῶν ἤρχοντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζώων χρώμενοι διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἠνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιουπόλιτης, ὄνομα Ὁσάρ-
 40 « σίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει θεοῦ Ὁσίρεως, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέβη τούνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ὁ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 45 « δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἀ παρίημι συντο-
 « τομίας ἕνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανεθὼν πάλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγά-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμφης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δύναμιν· καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 « τοῖς μικροῖς, ἐνίκησαν αὐτούς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὀρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδιαστεί-
 « λαμενος ἐκεῖνο τῶν ὑπερὸν πρὸς αὐτὸν λεχθησομένων
 « ἕνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὠμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Ægyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animum despondere cepit, quum ei in mentem venirent
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Ægyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se accessit; et
 « sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Rameses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Ægyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphin
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accersiverat, mox in Æthiopiam cum universis
 « navibus et Ægyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Æthiopum rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Æthiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad lines Ægypti. Et in Æthiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Ægyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicos incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vasaare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejace-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quæ quidem Ægyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quæ brevitatis ergo prætereo. Rur-
 sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Æthio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 cæsis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

χῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἔξωθεν ἐπιβάντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπείθεσθαι· ὅτι δ' οὐκ ἀνεμίθρησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωθημένοι, καὶ ὅτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγὼν, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγονέει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθεται καταγέλαστον. «Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμεν-
10 ωφίς ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν.» Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τράγον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἑώρα· τοὺς οὐρανίους δὲ πῶς ἠδύνατο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς
15 ἄλλος ἐοράκει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπέπυστο ποταποὶ τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι' οὗ τοῦτο κατορθώσεν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ πρόεργον τὸ ἀδύνατον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ
20 γὰρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶχε διὰ τοὺς ἡκρωτηριασμένους ἢ λεπρῶντας ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀργίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτὼ δὲ μυριάδας τῶν λεπρῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἶόντε μιᾷ σχεδὸν
25 ἡμέρᾳ συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντεως ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσε ἐξορίσαι τῆς Αἰγύπτου τοὺς λελωθημένους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθάραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ
30 τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἴγυπτον, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν. Εἶτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντείπε τῷ βασιλεῖ βου-
35 λομένῳ τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλόγος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησομένων κακῶν; ἢ τί χεῖρον ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἑαυτὸν ἐσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐθιέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων ροθηεῖς, τοὺς λελωθημένους ἐκείνους,
40 ὧν αὐτῷ καθαρῆσαι προεῖρητο τὴν Αἴγυπτον, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ «δεσθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὥς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὔαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελεῖσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαι
45 γεγονότων ἱερέων, καὶ τοῦτον αὐτοῖς εἰσηγγέσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκευόμενων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων· ὄρκοις τε τὸ πλῆθος ἐνδυσάμενον, ἢ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς
50 νόμοις, καὶ τειχίσαντα τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον ἐξενεγκεῖν.» Καὶ προστίθῃσιν ὅτι «ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ὑπισχνόμενος· εἶναι γὰρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφιζόμενοις προγονικὴν

quam Ægyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Ægyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Ægyptii morbidī, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos ætatebus præcesserit, hæc ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. «Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit.» Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, et Cynocephalos videbat: cælestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alius hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem hæc rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non præscivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causæ fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosorū et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem præcepit corpore debilitatos Ægypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibimet mortem consciverit, ut qui deorum iram prævideret et ea quæ Ægypto evenitura essent mala; quodque prædictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum præscivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Ægyptum ex prædictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed «rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quæ in Ægypto cultu divino afficiebantur, sed omnia macclarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjunctionis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos de vinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse.» Deinde adjicit quod «Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς ὁρμημένους αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καθέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἰόμενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 ἔρῃαι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παρατεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνίσταναι καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 πέας ἀποσπράττειν, ὅπως τε μηδεμιᾷ ἀπέχεσθαι παρα-
 10 νομίας μὴδὲ ὁμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερούς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἥλιουπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἥλιου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρειως μεταθέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 15 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῳ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν
 Ἀμένωφιν (τοσούτον γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σεως πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισροῖς,
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνειν πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέχρι τῶν τῆς Συρίας ὁρίων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τε τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 ρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομιῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 25 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγεγόνεισαν παρό-
 τεροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κακείνων ἐμίσουν, ἰδίᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἅπαντας ἤραντο
 πόλεμον, ὁλονότι πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 30 ποις πολεμεῖν διεγνώκότες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετραφῆσαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανελθῶνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκεῖνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερεῖας ἐπινοῆσαι τε ταῦτα
 καὶ ὁρκομνησθαι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 ποστῆσαι οὐδένα, μὴδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μισροὺς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ποίως
 αὐτοῖς φιλίας, ἢ τίνος αὐτοῖς οἰκειότητος προὑπηργμέ-
 νης; τούναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοῖς
 45 ὑπισχυμένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον καθέξουσιν, ὥστε
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπεριως ἐχόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτώκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως ἢ κακῶς
 ἔπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρεβάλλοντο· πόλιν δὲ κατοι-
 κοῦντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἰ-
 50 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐλθοῖς μὲν πάλαι,
 τὰ δὲ σώματα λελωθμένοις, οὐς μὴδὲ τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλόν παρακινδυνεύσειν βοη-
 θούντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γενεσόμενον προῆδσαν ὁρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἰρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepisse, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare jussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero
 reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fatis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasset et multos interfecisset, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis : tamen quum lato-
 mis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam accepissent,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasisent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent : quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbidos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ὅς « δ παῖς τοῦ Ἀμενώφιος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς
 Πηλούσιον ὑπηγίαζεν » καὶ τοῦτο μὲν ᾔδεισαν πάντως
 οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετόνοιν αὐτοῦ καὶ τὴν φυ-
 γὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Τὰ σιτία κρατήσαντάς φησι
 5 τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ θεινὰ δρᾶν τοὺς ἐκ τῶν Ἱερο-
 σολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὀνειδί-
 ζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγὼν, ἢ δέον
 τοῖς ἔξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἐγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς
 ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξειν ὠμωμόκεσαν, οἱ
 10 τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνιος ὕστερον Ἀ-
 « μένωφιος ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς
 « πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ
 παντάπασιν ἐστὶν ἡ Αἰγύπτος τοῖς ὁποθενδηποτοῦν
 ἐπιούσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατοῦντες αὐ-
 15 τήν, ζῆν πυθανόμενοι τὸν Ἀμενώφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς
 Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρα-
 σκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν.
 « Ὅδε καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναγρῶν, φησὶν, αὐτοὺς,
 « ἡκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι
 20 οὐ ῥάδιον ὃν ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διελθεῖν.

Λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύ-
 πτου τὸ γένος ἄνδρων ἐστὶν οὐτὲ τῶν ἐκείθεν τινες ἀνεμί-
 χθησαν. Τῶν γὰρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν
 εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἐκεῖ
 25 γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ
 ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ
 φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως.
 Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμάστον μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον
 30 νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλα-
 σφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιοπολίτην εἶναι τῶν
 ἐκείθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεξεληλαμένον.
 Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς
 πεντακασίοις πρότερον ἔτσι γεγρονῶς καὶ τοὺς ἡμετέρους
 35 ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν χώραν τὴν
 νῦν οἰκουμένην ὑφ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορᾷ τινι
 τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεχρημένος ᾔην, ἐκ τῶν λεγομέ-
 νων ὑπ' αὐτοῦ δῆλός ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπεί-
 ρηκε μήτε μένειν ἐν πόλει μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν,
 40 ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατεσχισμένους τὰ ἱμάτια·
 καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ ὁμίωρον γενόμενον οὐ κα-
 θαρὸν ἡγείται. Καὶ μὴν καὶ θεραπευθῇ τὸ νόσημα καὶ τὴν
 αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προεῖρηκε τινὰς ἀγνείας, καθαρ-
 45 μους πηγαίαν ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρήσεις πάσης
 θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι
 τοῦναντίον εἰκὸς ᾔην προνοῖα τινὶ καὶ φιλανθρωπίᾳ χρή-
 σασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς
 ὁμοίως αὐτῷ δυστυχήσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν
 50 λεπρῶν οὕτως ἐνομιλέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βρα-
 χύτατόν τι τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ἱερᾶσθαι
 συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερωμένος
 τοιαύτῃ γρησάιτο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο.
 Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium
 occurrisset : » id quod omnino cognitum erat universis qui
 advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde
 conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Ægypti, mul-
 ta mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque
 hæc eis exprobrat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi
 hæc sint aliunde accito militi objienda, quum eadem ante
 adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui
 genere erant Ægyptii. « Verum aliquanto post Ameno-
 « phis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque
 « ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo sci-
 licet Ægyptus est omnibus undecunque eam invadentibus
 captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum
 scirent Amenophium vivere, neque aditus ex Æthiopia com-
 muniverant, quum ad hoc bene parati instructique essent;
 neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero
 « etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est
 per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud fa-
 cile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Ægypto
 genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt.
 Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapici-
 dinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint
 et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea ini-
 verunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc
 virum mirandum quidem Ægyptii et divinum existimant;
 volunt autem eum sibimet vindicare cum obtreccatione in-
 credibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus
 istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem
 ex historiis eum XVIII annis priorem exstitisse, et patres
 nostros ex Ægypto in regionem quam nunc tenemus
 eduxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus
 ejus inciderit, manifestum est ex iis quæ ab ipso dicun-
 tur. Lepra affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare,
 sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus;
 et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum cen-
 set impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad
 suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per
 ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilo-
 rum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum
 eis permittit redire ad sacram urbem. Quamquam contra
 par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida
 quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus acci-
 deret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de
 leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem
 corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: ve-
 rum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem in-
 cideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisi-
 mile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εις δνειδός τε καὶ βλάβῃν νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁ-
σαρσιφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς
τὴν μεταθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα
6 δὴλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ
οἱ Αἰγύπτιοι μῶυ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι
νομίζω καὶ ὅλῳν ὅτι Μανθεῶς, ἕως μὲν ἡκολούθει
ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διη-
μήρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος
10 ἡ συνέθεκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἥ τισι τῶν πρὸς ἀπέ-
χθειαν εἰρηκότων ἐπίστευσεν.

λβ'. Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμων. Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγρά-
φειν, καὶ προσθεὶς ταῦτο ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ
16 Μανθεῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην,
φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὕπνου ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμέ-
« νώρει, μεμφομένη αὐτὸν ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ
« πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα-
« τέα φάναι, ἐὰν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἐρόντων ἀνδρῶν
20 « καθάρῃ τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν.
« Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισυνῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε
« ἐκβαλεῖν. Ἠγεῖσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν
« τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύ-
« πτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τισιθέν,
25 « τῷ δὲ Ἰωσήπῳ Πετσεφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον
« ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὀκτὼ καταλε-
« λειμμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώριος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν
« Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φιλίαν συνθεμένους ἐπὶ
« τὴν Αἴγυπτον στρατεύσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ
30 « ὑπομείναντα τὴν ἐροδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν
« καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἔγκυον ἦν κρυπτομένην ἐν
« τισὶ σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσήνην, ὃν ἀν-
« θρωπέντα ἐκδιώξει τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν,
« ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω-
35 « φιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδῆξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτό-
θεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδο-
λογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα-
τον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσοῦτον. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συν-
40 τιθέντες οὐχ ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς
τὰ δοξάντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν
τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς τῶν μιαρῶν ἐκβολῆς, ὃ δὲ Χαιρήμων ἰδὼν ὡς τῆς
Ἰσιδος ἐνύπνιον συντέθεικεν. Κάκεινος μὲν Ἀμένω-
45 φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρ-
μὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους
ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύνεγγος, ὁκτὼ μὲν μυριάδας ἐκεῖ-
νου λέγοντος, τούτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἴκοσιν. Ἐτι
τοῖνον δὲ μὲν Μανθεῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς
50 μιαρῶν ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὔαριν δοὺς ἐγκα-
τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολε-
μώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱε-
ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· ὃ δὲ Χαιρήμων
ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὐ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in-
credibiliter mutatum. « Osarsiph enim, inquit, voca-
« batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum.
Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen :
nam aquam moy vocant Aegyptii. Satis igitur declaratum
esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta
sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad
fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili-
ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narra-
verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremone inquirere. Hic enim
Ægyptiacam se scribere historiam professus, afferensque
idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium
ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi appa-
« ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum
« dirutum esset. Phritiphantem vero sacrum scribam
« dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet,
« fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor-
« bidorum millia ccl.collegisse et e finibus ejecisse. Duces
« vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque
« hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina
« esse, Moysi quidem Tisithen, Josepho vero Petese-ph.
« Hos Pelusium venisse, ibique offendisse ccclxxx millia
« ab Amenophi relictā, quæ is in Ægyptum transferre no-
« luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expedi-
« tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum
« non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relictā uxore
« grāvida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum
« enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expu-
« lisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ;
« et patrem Amenophin ex Æthiopia recepissee. »

33. Et hæc quidem Chæremone. Reor autem ex his ipsis
quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volun-
tatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut
in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non
quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi-
sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem
videndi deos ait causam exstillsse ejiciendi impuros : Chæ-
remone autem suum tanquam Isis somnium finxit. Et ille qui-
dem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lu-
stratione faciendā ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis
autem numero sane non multum discordant, illo octoginta
millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Ma-
netho quidem primum in lapidinas ejicit pollutos, deinde
Anuarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello
vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hieroso-
lymitanorum auxilia : Chæremone autem Ægypto disce-
dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὁκτὼ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμενώφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνες ἢ ᾗ ᾗ ᾔσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρηκαν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἴτ' ἐξωθεν ἥκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσαφῆσε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ Μωϋσῇ καὶ τὸν Ἰώσηπον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταύτῃ χρόνῳ συνεξηλασμένον, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μωϋσέως πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὃν ἔστιν ἔτι σχεδὸν ἐβδόμηκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσης ὁ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα-
 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκπίπτει φυγῶν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεπονηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγεννημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας
 20 εἴκοσιν. Ὁ τῆς εὐχερείας οὔτε γὰρ πρότερον οἵτινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὁκτὼ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφθάρσαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβάλλοντο. Τὸ δὲ δὴ θαυμασιότατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς
 25 Ἰουδαίους δυνατὸν ἐστί παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἴκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὁκτὼ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐθὺς ἴσως ἂν εἴη διὰ πλειόνων ἐλέγγειν τοὺς ὑφ' αὐτῶν ἐληλεγμένους.
 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἦν μετριώτερον.

λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληφότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύσματος, ὑπερπεπαικίота δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δηλὸς ἐστὶ συντεθεικὸς κατὰ πολ-
 35 λὴν ἀπέχθειαν. Λέγει γὰρ « ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρούς ὄντας καὶ ψωρούς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφήν. Παμπόλ-
 40 λων δὲ ἀνθρώπων νοσήλα περιπεσόντων ἀκαρπίαν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόκχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθάραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐ-
 45 τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωρούς καὶ λεπρούς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσιν. Τὸν δὲ Βόκχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιθωμίτας προσκαλεσάμε-
 50 νον κελεύσαι ἐπιλογῇ ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι κατὰξιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρημον, τοὺς δὲ λεπρούς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνδύσαντας, ἵνα καθύσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέντων δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροίσαντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relictā, et cum illis rursus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthiopiam se recepissee. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myriades dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde advenientes: sed neque causam indicavit, cur eos rex in Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium Isidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsum, Chæremon adjunxit, et quidem quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Rameses Amenophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in Æthiopiam: hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio victoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, numero circiter cc millia. O facilitatem hominis! neque enim prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quomodo cdxix millia perierint, in acie ceciderint, an ad Ramesen transfugerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccl millibus leprosorū, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redarguere, qui a semetipsis redarguti sunt: nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem habentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vero incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua continxisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse: responsumque a deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente; et templa expianda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto oraculo, accersitisque sacerdotibus et sacrificiis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in desertum; utque leprosi plumbeis laminis involuti in pelagus dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσάσθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιῴσαν νύκτα νηστεύσαντας ἰλάσκεσθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σῶσαι αὐτούς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Μωϋσῆν τινα συμβουλευσάσθαι αὐτοῖς παραβαλλομένους μίαν δὴν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύσασθαι τε αὐτοῖς μήτε ἀνθρώπων τινὲ εὐνοήσῃν μήτε ἀρίστα συμβουλευέσθαι, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περιτύ-
 10 χωσιν, ἀνατρέπειν. Συναινεσάντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοθέντα ποιῶντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ ὀχληθέντας ἔλθειν εἰς τὴν οἰκουμένην γῶραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ συλῶν-
 15 τας καὶ ἐμπρήσαντας, ἔλθειν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἱερόσυλα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθέσεως ὠνομάσθαι· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαν-
 20 τας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »
 λα'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις ἤδρεν εἰπεῖν βασιλέα, καινότερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὲς ἐνύπνιον καὶ προφητὴν Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνα ἀπε-
 25 λήλυθε περὶ τῶν ψωρῶν καὶ λεπρῶν χρησμὸν οἶσαν. Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἄρα γε τούτοις τοῖς λεπροῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἐπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγύριος; Διὰ τί τοίνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰου-
 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντας εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντας, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείψθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρημον, ἐκράτησαν δὲ τῆς
 35 γῶρας ἧς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιδότην; Ἐχρῆν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τοῦνομα, δηλώσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς
 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἐθῶν οὕτω βραδίως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλαχόθεν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας πεφυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ-
 45 τοὺς ὤμωσαν μηδέποτε εὐνοήσῃν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πόλεμον ἀνθρώποις ἀχρήκτον ἄρασθαι τούτους, εἴπερ ἐπράττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοθηθείας δεομένους, ἄνοιαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πάννυ πολλὴν παρίστανει, ὅς γε καὶ τοῦνομα
 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ἱεροσυλίας αὐτοῦς ἐτολμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρατρέψαι. Δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχύνῃ τοῦνομα καὶ μῖσος ἔφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμή-
 σιν αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consultasse ; et nocte superveniente , accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse ; sequentiq̃ nocte jejunasse , ut deos saluti suæ propitios haberent . Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum , ut irent intrepidi una via , usquedum ad loca culta perveniretur : tum præcepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent , neque optima suggererent , sed deteriora ; utque deorum templa et altaria , prout in ea inciderent , everterent . Quum autem ceteri ista comprobassent , decreta peragentes iter fecisse per desertum , et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis , et fanis compilatis ac incensis , venisse in regionem quæ nunc Juda a dicitur , conditaque civitate illic habitare . Istam autem urbem Ἱερόσυλα (*id est* Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominalam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasset , ut probro non afficerentur , et urbem Hierosolyma , et se ipsos Hierosolymos vocasse . »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret , sed recentius nomen confinxit ; et omisso somnio et vate Ægyptio , ad Ammonem ablit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus . Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judæorum , leprosinne his nomen imponens , an quod solos Judæos morbus ille occuparit ? ait enim , populus Judæorum . Qualis ? advena , an indigena ? Cur igitur eos , quum sint Ægyptii , Judæos vocas ? Quod si hospites sint , cur undenam sint non dicis ? Quomodo autem , quum rex tam multos ex his in mare demersisset , et reliquos in loca deserta ejecisset , tanta multitudo superfuisset ? aut quo pacto desertum pertransierunt , et regionem occuparunt quam nunc tenemus , et urbem insuper condiderunt , et templum extruxerunt apud omnes celebre ? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem , sed et genus ejus indicasse , quisnam fuerit , et ex quibus ortus ; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis , deque iis quæ hominibus cederent in injuriam . Sive enim Ægyptii erant genere , non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant , omnino aliquas habebant leges , ad quas longa consuetudine instituti erant . At enim si quidem jurassent , nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos , non immerito factum fuisset ; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse , quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni , magnam plane non illorum , sed ejus qui ista finxit , stultitiam ostendit ; qui scilicet affirmare ausus est , nomen impositum civitati a templorum spoliatione , et hoc postea fuisse mutatum . Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem , sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen . Hic autem vir bonus præ immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσολεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλησιν ὀνομάζομεν. Τί οὖν ἐτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀναισχύντως; Ἀλλ' ἐπειδὴ
5 σύμμετρον ἤδη τὸ βιβλίον εἰληφε μέγεθος, ἐτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκείμενον περ-
ράσσομαι προσπαθοῦναι.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τῆς ἀρχαιοσύνης ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποιήσαμην πρὸς Μανεθῖονα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἐτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι καθ' ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡμῶν μοι διαπερεῖν, εἰ χρή σπουδάζειν. Τὰ μὲν γάρ
ἐστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὁμοία, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
20 πλείστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλῃ-
θές εἰπεῖν, ἀπαιδευσίαν, ὡς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχεί-
μενα καὶ φαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
ὀχλαγωγῶ γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἄλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἄχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγησάμην εἶναι μὴδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὡς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ καέκκεινο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολοῦσιν, τὸ λίαν ἐφῆδεσθαι, ὅταν τις
ἀρξάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχεται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ βᾶδιον
αὐτοῦ διελεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινῶναι τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ ταρχῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἐστὶ κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὔτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιζύτας ἄλλας
συμφορὰς τινὰς ἐκείθεν ἐξήλασθαι, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμμέτρου προαποδεδεῖσθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθουσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
«τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιουπολίτης· ὁς, πατρίως ἐθεσι
50 «κατηγγυημένος, αἰθρίους προσευχὰς ἀνῆγεν εἰς οὐλούς

vitiandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptionem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœnicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando, multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et calumnias Manethonis et Chærenonis et aliorum quorundam refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt, nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni vita sua se pro circulatorum gessit. Quoniam vero multi hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus capiuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ, et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes moleste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio libellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex mendaciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris ritibus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri, neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi calamitates inde pulsi fuerint, non mediocriter solum, sed pæne ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quæ vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: « Moyses, ut accepi a « grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui, « patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν. ὥδε γὰρ καὶ Ἡλίου κείται πόλις.
 « Ἀντὶ δὲ ὀβελῶν ἐστῆσε κίονας, ὑρ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιά δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὡς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἰετὸν δρόμον ἡλίω συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστικὴ τοῦ γραμ-
 « ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 « ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὕτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 « ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατεσκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 « ἔπειτα προσέταξεν. ὁ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 « ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 « τοιαύτης περιεργίας, οἷαν συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκού-
 « σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλιουπο-
 15 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 « πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 « συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 « γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρὶς ἐστὶ
 « διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἔχθους καὶ πρῶην γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτω
 « πλήθει προάγοντος ἐκείνους ἐτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 « βρῶδως πιστεύων ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὡς ὀηλός ἐστι κα-
 « ταψευσάμενος. Τὰ δὲ ὅλ' τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 « Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρώντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πεπρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπα-
 « φώνηκεν, ὡς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς ὁ ἀκριβέστατος.
 « Μανεῦός μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τεθμῶσιος βασιλείαν ἀπαλ-
 « λαγήναί φησιν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἐτῶν
 « τριακοσίων ἐνενηκόντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόχχοριν τὸν βασιλέα, τοῦτέστι
 « πρὸ ἐτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μολων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 « ὡς αὐτοῖς ἔδοξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 « ὠρίσασθαι τὴν ἔξοδον ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 « πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκης ἐκτίσαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 « ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τεκμήριον οἴομενος αὐτῷ γενέ-
 « σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνήκε δὲ καθ'
 « αὐτοῦ τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 « ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 « Καρχηδόνας κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πενήκοντα
 « καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστεις ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 « τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 « ναὸν οἰκοδομησάμεν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 « κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν οἰκοδόμησε τὸν ναὸν
 « μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 « καὶ ἑξακοσίους ἔτεσιν ὕστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 « ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσίμαχος σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστὴν τινα καὶ πι-
 « θανὴν ἀποδίδωσιν αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 « ὀνομάσθαι. « Ὁδύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὀδὸν βουβῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujuscemodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei iudidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri nudiusve
 tertius nato : de Moyse vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Tethmosi ex Ægypto dis-
 cecisse, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cul-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cl, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum ædifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reldit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σὺνζόντες τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλλος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις τῆς καταγελάσειε τῆς φλυα-
 ρίας, ἣ τούναντίον μισήσειε τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν
 ἀναίδειαν; ὅλον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουδωνίασαν ἑνδεκα
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ
 καὶ χωλοὶ καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποῖους αὐτοὺς
 εἶναί φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μίαις ἡμέραις προελθεῖν ὁδὸν
 10 ἡδυνήθησαν· εἰ δ' οἱ βαδίζειν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾷν τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαχόμε-
 νοὶ πάντες, οὐκ ἂν ἀθρόοι μετὰ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐβου-
 δωνίασαν. Οὔτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλὰ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμῆναι· πάντων γὰρ ἀλογώτατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προεῖρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὄρος, δ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέραις τεσσαρά-
 κοντα χρυσθῆναι, κακείθεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἶόντε τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικῇ με-
 τάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαββῶ καὶ σάββατον πλείστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπαυσις ἐστὶν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαββῶ, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίοις τὸ βουδῶνος
 ἄλλος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσεως καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 ται προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τούναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος ὁμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τος οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τοὺς Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονούντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύνον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκως
 δ' αὐτῶν ἀντιποιούμενους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 δυοῖν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπνῆσιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυμένοι προσποιῶνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινωνοὺς
 50 ἡμᾶς ἐπισπνύνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐθελῆσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοῖς ἐπὶ

JOSEPHUS. II

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellerunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt); neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen conscenso monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendenter Judæas le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco manerent,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujusmodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum haud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamiæ suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate; cognitoque illis cum Judæis una se-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνοις λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύνητος ψευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ σθένια τῶν ἐν Ἀ-
 6 λεξανδρείᾳ κατοικοῦντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγόρηκεν αὐτῶν, ἰδῶμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκη-
 « σαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γειννιάσαντες ταῖς τῶν
 « κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν δὲ τόπος εἰ λοιδορίαν
 10 ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν
 Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκεῖνης γὰρ καὶ τὸ παράλιον
 ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ
 καλλίστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον,
 ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριον ἐστ' αὐ-
 15 τοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλέξαν-
 15 δρος, καὶ ἴσῃ παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῇς ἐπέτυχον.
 Οὐκ οἶδα δὲ τί παρ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νε-
 κροπόλει κατῴκουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν
 ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγο-
 20 ρίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοῦς τὰς ἐπιστο-
 λὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ
 Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλέων
 ἐντυχῶν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα περιέχουσαν, ἃ
 25 Καῖσαρ δὲ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦ-
 τα, φημί, γινώσκων, τάναντία γράφειν ἐτόλμησε, πο-
 νηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἠπίστατο τούτων, ἀπαιδευτος. Τὸ
 δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλή-
 30 θησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαιδευσίας. Πάντες γὰρ οἱ εἰς
 ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶ πλείστον ἀλλήλων
 30 τοῖς γένεσι διαφέρουσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προση-
 γορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν;
 αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀν-
 35 τιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτεῖαν αὐτοῖς ἔδωκεν
 ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ
 35 τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πολίταις ὀμωνυμοῦ-
 σι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥω-
 μαίων φιλανθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσ-
 ηγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ με-
 40 γάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰβήρης γοῦν οἱ πάλοι καὶ Тур-
 40 ρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον
 ἀφαίρειται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω
 λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προεῖπον,
 ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς
 εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡξίω-
 45 κεν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνοις Αἰγυπτίοις οἱ κύριοι
 νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστυνοσούν
 πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς
 μετέχειν ἀξίων αὐτὸς ὢν τυχεὶν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν
 50 ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε
 50 τῶν οἰκιστῶν τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν
 κτιζομένην Ἀλέξανδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνή-
 θροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ
 πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα
 γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησὶν Ἑκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Egypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Cæsar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanorum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Egypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Egyptiæ orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiose ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem honorabat, ut etiam de nobis dicit Hecætaeus, quod propter pro-

ἔτι διὰ τὴν ἐπιείκειαν καὶ πίστιν, ἣν αὐτῷ παρέσχον
Ἰουδαῖοι, τὴν Σαμαρεῖτιν χώραν προσέθηκεν ἔχειν
αὐτοῖς ἀφορολόγητον. Ὁμοίαι δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ Πτο-
λεμαῖος ὁ Αἰγίου περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικοῦν-
των ἐφρόνησε. Καὶ γάρ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς
ἐνεχείρισε φρούρια, πιστῶς ἅμα καὶ γενναίως φυλάζειν
ὑπολαμβάνων, καὶ Κυρήνης ἐγκρατέως ἀρᾶν βουλόμε-
νος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλεων, εἰς αὐτάς
μέρος Ἰουδαίων ἐπεμψε κατοικήσων. Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν
Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, οὐ μόνον
τινες ἦσαν αἰχμαλώτοι παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων, πάν-
τας ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ χρήματα πολλὰκις ἐδώρησατο·
καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιθυμητὴς ἐγένετο τοῦ γυναικὸς
ἡμετέρους νόμου, καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλοις
ἐντυχεν. Ἐπεμψε γοῦν ἀξιὺν ἄνδρας ἀποσταλῆναι
τοὺς ἐρμηνεύοντας αὐτῷ τὸν νόμον, καὶ τοῦ γραφῆναι
ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμελείαν ἐπέταξεν οὐ τοῖς τυχοῦσιν,
ἀλλὰ Δημήτριον τὸν Φαληρέα καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀρι-
στέα, τὸν μὲν παιδείᾳ τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέροντα Δη-
μήτριον, τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγ-
χευρισμένους, ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἕταξεν, οὐκ
ἂν δήπου τοὺς νόμους καὶ τὴν πᾶν τῶν ἡμῶν φιλοσο-
φίαν ἐπιθυμήσας ἐκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς
ἀνδρῶν καταφρόνει καὶ μὴ λίαν ἐθαύμαζεν.

ε'. Ἀπίωνα δὲ σχεδὸν ἐφεξῆς πάντες ἔλαθον οἱ τῶν
προγόνων αὐτοῦ Μακεδόνων βασιλεῖς, οἰκειότατα πρὸς
ἡμᾶς διατεθέντες. Καὶ γὰρ τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ λε-
γόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν ἁπλῆν Συρίαν κατὰ κρά-
τος, οὐ τοῖς ἐν Αἴγυπτῳ θεοῖς χαριστήρια τῆς νίκης
ἔϋψεν, ἀλλὰ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα πολλάς,
ὥς ἡμῖν νόμιμόν ἐστιν, ἐπέτελεσε θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ
ἀνέθηκεν ἀναθήματα τῆς νίκης ἄξια. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ
Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασι-
λειαν ἁπλῆν τὴν ἑαυτῶν Ἰουδαίους ἐπίστευσαν, καὶ στρα-
τηγοὶ πάσης τῆς δυνάμεως ἦσαν Ὀνίας καὶ Δοσίθεος
Ἰουδαῖοι, ὧν Ἀπίων σκώπτει τὰ δνόματα, δέον τὰ ἔρ-
γα θαυμάζειν καὶ μὴ λौδορεῖν, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς ἔχειν
ἐτι διεσώσαντο τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἥς ὡς πολίτης ἀν-
τιποιεῖται. Πολεμούντων γάρ αὐτῶν τῇ βασιλεύσει
Κλεοπάτρᾳ καὶ κινδυνευόντων ἀπολέσθαι κακῶς, οὗτοι
συμβάσεις ἐποίησαν καὶ τῶν ἐμφυλίων κακῶν ἀπηλ-
λaxan. Ἀλλὰ α μετα ταῦτα, φησίν, Ὀνίας ἐπὶ τὴν
« πόλιν ἤγαγε στρατὸν ὀλίγον, ὅντος ἐκεῖ Θέρμου τοῦ
« παρὰ Ῥωμαίων πρεσβευτοῦ καὶ παρόντος. » Ὅρθως
δὲ ποῖων, φαίνεται ἂν, καὶ μάλα δικαίως. Ὁ γὰρ Φύσκων
ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ
Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, ἀπὸ Κυρήνης ἐξῆλθε
Κλεοπάτραν ἐκβαλεῖν βουλόμενος τῆς βασιλείας, . . .

bitatem atque fidem, quam ei præbuere Judæi, regionem Samaritidem, ab omni tributo liberam, ab iis insuper teneri voluerit. Similiter quoque atque Alexander sensit Ptolemæus Lagi de Judæis Alexandriam habitantibus. Etenim castella Ægyptiaca eis commisit, arbitratus illis nec fidem defuturam nec fortitudinem ad ea conservanda: quumque firmum in Cyrene imperium tenere vellet et in aliis Libyæ civitatibus, illuc misit partem Judæorum habitandi causa. Post hunc autem Ptolemæus qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eum nostrorum, omnibus libertatem, sed et pecunias sæpius dedit: et (quod maximum est) leges nostras cognoscendi desiderio tenebatur, legendique sacrarum scripturarum libros. Rogatum igitur misit sibi delegari viros qui ei interpretarentur legem; utque volumina pulchre exscriberentur, curam mandavit non quibuslibet viris, sed Demetrium Phaleureum et Andreæ et Aristeam, Demetrium quidem sui ævi omnium doctrina eminentissimum, illos vero custodiam corporis sibi creditam habentes, huic curæ præfecit; non utique leges et patriam nostram philosophiam discere concupiverat, si his utentes despectui habuisset, neque potius valde admiratus esset.

5. Apion autem pæne omnes deinceps Macedonum majorum ejus reges ignoravit, nobis familiarissimos et amicissimos. Nam et tertius Ptolemæus, dictus Evergetes, tota Syria vi et armis occupata, non diis Ægyptiacis sacra fecit ut pro victoria gratias ageret; sed, quum Hierosolyma venisset, multas hostias, sicut nostri inoris est, Deo immolavit, et donaria victoria digna dedicavit. Ptolemæus autem Philometor et uxor ejus Cleopatra regnum omne suum commiserunt Judæis, factique sunt totius militiæ duces Onias et Dositheus Judæi: quorum nomina cavillatur Apion, quum debuisset facta eorum potius admirari et non conviciari, sed gratias illis habere quod servarint Alexandriam, cujus civis videri vult et haberi. Quum enim bellum inferrent regiæ Cleopatrar, et male pereundi discrimen adirent, isti secerunt ut pax iniretur et mala intestina cessarent. Sed « postea, inquit, Onias ad urbem deduxit parvum exercitum, quum illic præsens adesset Thermus Romanorum legatus. » Id quod bene recteque admodum factum dixerim. Ptolemæus enim cognomine Physcon, mortuo suo fratre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, eo animo ut Cleopatram e regno ejiceret, et filios regis, ut ipse regnum injuste sibi impetisset: propter hæc ergo Onias adversus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem Deus justitiæ ejus manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus, quum adversus exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes verò Judæos in civitate positos cum filiis et uxoris capiens nudos atque victos elephantis subjecisset, ut ab eis conculcati deficerent, et ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium que

præparaverat evenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus : concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenen denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, pœnitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerunt, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuisset. Is autem etiam ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata : et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi notentem. Peremit autem et fratrem insidiis ; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit : Antoniumque corrupens amatoris rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquentem, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere : eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare ultimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Egyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc : quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo :

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendos? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit : qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessare sollemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversum nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis improperare præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tantquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus : quum potius debuisset admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere ; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia : et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus ; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominibus nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput « invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio ? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [*Antiochus*] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenire ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asiis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilibus rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestia verba confingere. Isti vero magis studere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque « volatilium dapibus plenam, et quod obstupisset his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantam quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad « ejus genna, extensa dextera poposcisse libertatem ; et « jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur « ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, « tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter « suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, « correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum « quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse letitiam ; deinde suspicionem, postea stuporem : postremum « consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem « ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur : et hoc « illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et « comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque « annuo tempore saginare, et deductum ad quandam « silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus « sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus « visceribus, et jurandum facere in immolatione Græci, « ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi met superesse, atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et superans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum « circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabiliū agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, et

harum tribuum singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Græci comprehensionem fluxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et pravos ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentare.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum « Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, « ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem « deum Dorensium: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam « machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in « eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιοῦμένων. Τὸς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεᾶς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παραλθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνώθωνος κεφαλῇ (οὕτω γὰρ ἀστεϊζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἄρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἂν εἰποίμεν ὅτι τὸν κἀνώθωνα, τοῦτέ-
« στιν ἑαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μυρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατ'ἀγομᾶν; καὶ γὰρ τόπους
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδώς μετατίθῃσιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὁμο-
« ρος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν οὐ-
« δεμία πόλις· τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμήλιον
« ὁρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μηδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσάρων γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀφίστηκεν. Τί δ' ἡμῶν ἐτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινὸς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ ῥαδίως οὕτως
« ἐπίσθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἥξειν τὸν Ἀπολλῶνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤψθησαν
« ὁρᾶν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύχων γὰρ οὐδέπω δῆλον
« ἐστι πρὸς θεὸν ἐοράκασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λυγροκατὰς ἐπιτελοῦντες. Ἄλλ' οὐδέ τις αὐτῷ βαδίσ-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
« et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
« gravat Apion, facitque stultitia simul et mendaciis onera-
« tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
« et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem
« regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
« ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carmel
« civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
« Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
« dæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus
« communes cum aliis deos, si sic facile credere patres
« nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
« terram enim ambulanti intueri se putaverunt? scilicet enim
« manifestum quod lucernam nunquam prius conspexerunt,
« qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrarunt.
« Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
« obviam ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατά την χώραν τῶν τισούτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῖρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τὰλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἑπτὰ πηγῶν, εἰκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ
5 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρήλατοι· ταύτας
ἐκλειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς δ' λυχνοφόρος ἐκεῖνος ἠνέωξεν
ἂν ἀνοῖξειν οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κήρυκος, ὡς ᾔστο,
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὗρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;

Γ'. Καταφεύδεται δὲ καὶ ὄρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἕλλησιν. Ἐδεῖ δὲ καταφευδόμενον ἅπαξ εἰπεῖν,
μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοσται
τὰ περὶ τὸν ὄρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλεον τοῖς
τόποις ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀφιστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἐχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τοῦναντίον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέβησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσι δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὄρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὁμοιοσημένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὡς εἰκεν, ἤκουσεν· αὐτὸς γὰρ οὐ συνθείς αὐτὸν ἦν.

ΙΑ'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μᾶλλον βηθῆσθαι θαυμάζειν ἀξίον ἔστιν Ἀπίωνα.
Τακμήριον γὰρ εἶναι φησι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίοις μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσῆκε, τὸ μὴ
ἄρχειν, δουλεῦειν δὲ μᾶλλον ἔθνεσι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρῆσθαι συμφοραῖς τισι περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
ἄρχειν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεῦειν συνευρισμένων
καίτοι τούτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοφυχίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πά-
λιν ἄλλοις δουλεῦειν ἐπέβουζαν. Τὸ πλείστον δὲ φύλον
ἄλλων ὑπακῆχον πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνον
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασιν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαίρετον γέρας ἡύροντο τὸ μηδενὶ δουλεῖν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυχόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐχρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθούντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασφά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μιμεῖσθαι γὰρ οὐ προσῆκε

conflato. Cetera prætereo : januæ autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratæ, et fere ex auro solido; has singulis diebus
claudebant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apioni fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et cæli et terræ et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenæ, præcipue si Græci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenæ,
præcipue si fuerint Ægyptii. Ita enim primis ipsius figmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Ægyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Græcis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullæ inter nos et illos inimicitia
intercedant aut obsecrationes. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc iusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitum; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicetur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturæ colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro sæculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non asserat, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continue præsidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione servibant. Plurimæ namque gentes alia
sæpe aliis obidere coactæ sunt. Ægyptii autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni ævo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persæ,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertentes, et quos deus esse credunt inter-
ficientes, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit

τὴν Ἀπίωνος ἀπαίδευσίαν, ὅς οὔτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὔτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὧν τοὺς μὲν ἀνδρειοτάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἀπαντες λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβείᾳ διαβοηθέντας, ὧν ἓνα Κροῖσον, οἷας ἐχρήσατο συμφοραῖς βίου· ἔω τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐδεὶς ὠνεΐδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασιν. Καίνος δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ἡγύρεθ, τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ τὴν Αἴγυπτον κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέσωστρις αὐτὸν ὁ μυθευόμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύφλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἴποιμεν βασιλέας, Δαυίδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπωμεν· τὰ δὲ γινώριμα πᾶσιν Ἀπίων ἡγνόηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνους ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδούλευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐλευθεροὶ προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη σχεδὸν εἰκοσὶ πῶ καὶ ἑκατὸν, μέχρι Μάγνου Πομπηίου. Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν πανταχοῦ βασιλέων, μόνοι διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμαχοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16. « Ἀλλὰ θαυμαστὸς ἄνδρας οὐ παρεσχέχαμεν, « οἷον τεχνῶν τινων εὐρετάς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. » Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθην καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰρημένων αὐτὸς ἑαυτὸν προστίθεται, καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἔδει γὰρ αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἀπασιν ὀχλαγωγὸς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῇ λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εὐκότως εἰλεῖσαι τις ἂν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἤττον ἐπαίνου τυγχάνειν ἀξίον, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις ἐντυγχάνοντες.

17. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων ἀξίον ἦν ἴσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορος. Ἐγκαλεῖ γὰρ ὅτι ζῶα θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίομεν, καὶ τὴν τῶν αἰδοίων χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν ἡμέρων ζωῶν ἀναιρέσεως κοινόν ἐστι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἀπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύουσιν ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὅντα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ γὰρ ἂν Ἕλληνας ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγαλέπαινε. Οὗτοι γὰρ εὐχονται θύειν ἐκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐωχίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν ἐρημοῦσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων εἶδεισεν. Εἰ μέντοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔθουσιν ἡκολούθουν ἀπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀγριωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, ἃ θεοὺς οὗτοι νομίζοντες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἴ τις αὐτὸν ἤρετο, τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφιστάτους καὶ θεοσεβείας νομίζει, πάντως ἂν ὡμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο γὰρ αὐτοὺς φασιν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque de casibus Atheniensium neque Lacedæmoniorum cogitavit; quorum hos quidem fortissimos, illos vero Græcorum religiosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem omnium sermone celebratos, interque eos Cræsum, in quas vitæ calamitates inciderit: taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesium et Delphicum, aliaque multa, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant, prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excæcavit, Ægypti rex, cujus res fabulis sunt asperse. Non est autem ut reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem, qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos faciamus: hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Persis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægyptii servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et principatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pompeium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tolimus, veluti artium « quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. » Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, aliosque hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime mirandum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam prædicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et sermone pravus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur, si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud nos, non minus quam alii quicunque laude digni, probe sciunt qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio, mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna, ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habeatur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactemus, et non vescamur carne suilla; et pudendum circumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium: non enim, si Græcus fuisset aut Macedo, hoc ægre tulisset. Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas epulis apponunt. Et non idcirco contingit mundum in penuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen si Ægyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus destitutus quidem esset hominibus, ferocissimis autem bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura studioque nutriunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σοφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρείων ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὖν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορῶν, οἳ γε μὴ μόνον χρῶνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθεσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέμεσθαι, καθάπερ εἰρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατρίους αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρέπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὠφελθεῖς ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σπόμενος ἐν δειναῖς δόδυνας ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰκείοις νόμοις περὶ τὴν εὐσθείαν ἀκριβοῶς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεψεύσατο. Τούτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

20 ἰδ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλείστον δὲ κατὰ δυσμένειαν, περὶ τε τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσῆως καὶ περὶ τῶν νόμων παποῖνται λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῶνα διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ὦ δυνατός, εἰπεῖν. Οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν ὅτι καὶ πρὸς εὐσθείαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιλανθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρκαλῶ δὲ τοὺς ἐντενυζομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φθόνου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προειλόμην συγγραφεῖν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῆ κατηγορημένους ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν δικαιοτάτην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν. Ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν

40 ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἀθρόαν ὥσπερ ὁ Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν ὀνειδίζει, καὶ τοῦμπανιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνειαν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὖρημα συμβεβῆσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχθῆσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τάναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριθείας ὑφ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθῇεν

50 μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντίας νομοισμένων, τοῦτο δίκαιον τὴν αἰτίαν ἔχειν εἶσιν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χεῖρω παραβάλλειν ἀξιούντες. Οἷς οὐδέτερον ἀπολειφθῆσθαι νομίζω λέγειν, οὐθ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεφαλαίους

Hæc enim duo dicunt sibi melius ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinent carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges pœnas dedisse quas commeruit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda : et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adhærere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiatores et deceptores calumniantes, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scriptonem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi ; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt : præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobat : et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentitiæ nos insinuat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit : et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto reliatum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονες τοῖς ἑαυτῶν νόμοις.

16. **16.** Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμων καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεργεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει περιρῶνται τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιότατον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμῆσθαι δόξωσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχόντων τὸν τρόπον ἀρετῇ μὲν ἐστὶ νομοθέτου τὰ βέλτεστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρησομένους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλήθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δόξαι ἐμμεῖναι, καὶ μῆτε εὐτυχίας μῆτε συμφοραῖς αὐτῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φημί τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν δπουδηποτοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιοῦτητι. Λυκούργου γὰρ καὶ Σόλωνος καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐχθρὸς δὴ καὶ πρῶην ὡς πρὸς ἐκείνους παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γε μὴδ' αὐτὸ τοῦνομα πάλαι ἐγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὀμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλήθη διωκεῖτο καὶ προστάγμασι τῶν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμεναν ἔθελον ἀγράφοις χρώμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιότατος γεγονὼς (τοῦτο γὰρ δῆπουθεν ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν λέγουσιν), ἑαυτὸν τε παρέσχεον ἀριστον τοῖς πλήθεσιν ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς ὅλην τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἐπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκεύασεν.
17. **17.** Ἴδωμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλειόν. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπεὶ περ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατρίον γῆν ἐπανίεναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμνηχάνων δέωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ τὴν ἀνδρῶν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ λεῖαν ὁμοῦ σώζειν μαχομένους. Ἐν οἷς ἅπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώτατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτήσθαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντός ἔχων πεισθέντας αὐτοῦ τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλαβε τὰ ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν δὲ μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προεστηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλήθη μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκεῖνος καθεστηκώς τοῦναντίον ὥρθη δεῖν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν εὐνοίαν τοῖς λαοῖς ἐμπαρᾶσχειν· οὕτως αὐτός τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείκνυν τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιοῦμενοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum mas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores existerunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturae non immerito praestantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstitisse. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quae optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneant in omnibus quae scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur leges antiquitate praecedere. Lyncurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Graecos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Graecos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententiis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque praestantissimum; et totam vitae rationem lege complexus, eis suasit hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Aegypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella profligare, et liberos ac uxores cum praeda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se praestitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quae vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi met comparant et tyrannidem occupant qui aliis praesunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiae populo praestare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi met ducem

παρξείν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προαιρέσεως καὶ πράξεων
 μεγάλων ἐπιτυχανομένων εἰκότως ἐνομιζομεν ἡγεμόνα
 τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
 6 αὐτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
 καὶ ὑποδύηται, ταύτην ᾧτο δεῖν πρὸ παντὸς ἐμποιῆσαι
 τὴν ὑπόληψιν τοῖς πλήθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
 ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς αὐτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
 μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
 οὐ γόης, οὐδ' ἀπατεῶν, ἅπερ λοιδοροῦντες λέγουσιν
 10 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὐχοῦσι τὸν
 Μῖνω γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
 Μῖνως ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν Ἀπολλῶνα καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
 μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἥτοι τὰ-
 16 ληθὲς οὕτως ἔχειν νομίζοντες ἢ πείσειν ῥᾶον ὑπολαμ-
 βάλλοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
 καὶ τίς ὁ δικαιοτάτα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
 χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
 ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεκτέον. Οὐκοῦν
 20 ἀπειροὶ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθῶν καὶ τῶν νόμων
 παρὰ τοῖς ἅπασιν ἀνθρώποις διαφοραί· οἱ μὲν γὰρ μο-
 ναρχίαις, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλήθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
 Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοσιῶν
 26 ἀπέιδεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεο-
 κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
 τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνους ἅπαντας
 ἀφορᾶν ὡς αἴτιον μὲν ἁπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἃ
 κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἐκάστοις ὑπάρχει,
 30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοὶ δεσθέντες ἐν ἀμνησiano· λαθεῖν
 δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πραττομέ-
 νων οὐδὲν οὐθ' ὧν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθείη. Ἀλλ'
 αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγένητον καὶ πρὸς τὸν αἰδίων χρόνον
 ἀναλλοιώτον, πάσης ἰδέας ὀνητῆς κάλλει διαφέροντα,
 36 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γνῶριμον, ὁποῖος δὲ κατ' οὐσίαν
 ἐστὶν ἀγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
 ται παρ' Ἕλλησιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἐκείνου τὰς
 ἀρχὰς παρασχόντος, ἐῷ νῦν λέγειν· ὅτι δ' ἐστὶ καλὰ καὶ
 40 πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
 καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλό-
 σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
 τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως πεφρονηκότες. Ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς
 ὀλίγους φιλοσοφοῦντες εἰς πλήθη δόξαις προκατελιμ-
 46 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
 μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
 ρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς κατ' αὐτὸν
 ἐπείσειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνων αἰετὶ γενησομένοις τὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέφρυσεν ἀμετακίνητον. Αἴτιον
 50 δ' ὅτι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
 πάντων αἰετὶ πολὺ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
 ἐποίησε τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τὰλλα
 συνείδε καὶ κατέστησε· λέγω δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
 καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἄλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
 res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
 Deum habere : et quum sibi prius persuasisset quod
 secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
 taret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
 ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
 vitam respicere credunt, nulla in re peccare sistent.
 Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
 impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant; sed qua-
 lem apud Græcos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
 legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
 oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
 credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
 tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
 stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
 mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat : jam
 enim tempus est ut ad eas veniamus. Eumvero infinita qui-
 dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
 sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
 tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
 reipublicæ potestatem commiserunt. At legislator noster,
 hisce neglectis omnibus, Theocraticam (licet enim hac voca-
 tametsi paullo duriore uti) reipublicæ formam instituit :
 atque ita summo principatu Dei numini attributo, id egit
 maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
 tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quæ universe
 hominum generi eveniunt, seu quæ privatim singuli, dif-
 ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
 auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
 omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
 Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota æter-
 nitate mutationem subire, omnis quoque mortalis formæ
 dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
 potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
 esse profitetur. Mitto sane Græcorum sapientissimos hu-
 jus de Deo sententiæ magistrum illum ac ducem habuisse :
 quam præclara vero illa quamque Dei cum natura ac
 majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
 reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
 quique Platonem excepere Stoici philosophi, ac ceteri
 prope omnes, in hujus de natura divina sententiæ commu-
 nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
 fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
 jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
 efferre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
 ad legum æquitatem operum consensionem adjungeret, non
 eos modo qui sua ætate viverent, in eam secum mentem
 adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
 bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
 insevit. Quod autem in ea legum suarum informatione
 fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
 eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
 aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
 dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
 temperantiam, ac mutuam civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἀπασι συμφωνίαν. Ἄπασαι γὰρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ εὖ κατὰ 5 σκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν εἰῶν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθεταὶ ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον 10 Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἐθεσιν ἐπαίδευσον, οὐ λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλληνες, ἃ μὲν γρὴν πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλιγώρησαν.

15 ιζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἀμφοῖν ταῦτα συνήρμοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κυρτὴν ἀπέλιπε τὴν τῶν εἰῶν ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτον εἶασεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστω 20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησομένων κατέλιπε, ἀλλὰ καὶ περὶ σιτίων, ὧν ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεισθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπαιλιν ἀναπαύσεως 25 ὅρον ἔθηκεν αὐτὸς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἔν' ὅσπερ ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μήτε βεβλόμενοι μηδὲν μὴθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκασιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων 30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολλάκις, ἀλλ' ἐκάστης ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀφεμένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὃ δὲ πάντες οἱ νομοθεταὶ ἐόικασι παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσοῦτον οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέχουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκεῖους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μανθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβεβήκασι. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς 40 διοικοῦντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν δ' ὄντινόν ἐστι τις ἔροισι τοὺς νόμους, ὅζον ἂν εἴποι πάντα ἢ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ- 45 τῆς εὐθὺς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαράγμένους. Καὶ σπάνιος μὲν ὁ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς χολάσεως παραίτησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν ὁμολογίαν ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ Θεοῦ, τῇ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι 50 μηδὲν ἄλληλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσιν ἀνθρώπων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἄλλῳις

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac sermonum omnium rationes ex una divini numinis religione suspensas habere nos oporteat: quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque reliquerit. Nam quum duæ omnino sint cuiusvis disciplinæ, ac morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, altera conformatione vitæ continetur: ceteri quidem legislatores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis: Athenienses autem Græci que propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque rebus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit: dum neque vitæ morumque conformationem reliquit, neque legis præcepta operum societate carere permisit; sed, jam inde ab ipsomet alimenti genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus, ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit: imo quibus abstinendum cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus communionem ac societatem vocandi, quam in operibus contentionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descripsit: uti sub ejus tanquam parentis cuiusdam aut dominæ imperio nutuque viventes, nihil omnino vel malitia vel ignorance peccemus. Ita ne ignorationem illam, velut aliquam deprecandæ poenæ speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit: nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur audiendam, animoque penitus informandam, convenire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere illarum ignoratione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam ignorantiam summi quoque et principes eorum magistratus confitentur, dum eos rerum administrationi præesse potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum peritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum nostrarum capitibus interroges, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primum aliquid sentire cepimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque tenemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent; qui autem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ poenæ ratio superest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consensionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum studiorumque conjunctionem asferre solet. Enimvero soli omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἐτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυχόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἐκάστῳ λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισὶ τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 τολμῆται, τῶν μὲν τὴν ὀλην τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 5 τοῖς λόγοις ἐπιχειρησάτων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὗτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὄψεται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τῷ νόμῳ
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνων ἐφορᾷ.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναικῶν ἀκούσειεν ἄν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
 ἐγκλημα, τὸ δὴ μὴ καινῶν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
 15 ἄνδρας παρασχεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μηδενὶ τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σοφίας δεινότητα μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τοῦναντίον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπελήφαμεν τὸ
 20 μηδὲν ὀλως ὑπεναντίον μῆτε πρᾶξι μῆτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τούτων ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πεῖραι δεόμενα διορ-
 θώσεως ἐλέγχουσιν.

25 κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν ἐτι τοῦτο
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἐτέρων ὡς ἄμεινον ἐξε-
 νέγκοι; ἄρα γε τὴν ὀλην κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίων ἢ δικαιότερα γένοιτο τῆς Θεοῦ
 μὲν ἡγεμόνα τῶν ὀλων ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπούσης,
 τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὐς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
 35 τισιν ἄλλαις προύχοντας αὐτομάτοις πλεονεξίαις πρῶτον
 εὐθύς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοῖ τε καὶ σωφροσύνη τῶν ἄλλων διέ-
 φερον, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
 ἐνεχεῖρυσεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβοῦς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμέ-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

45 κδ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης ὀσιωτέρας; τίς
 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμόδουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλῆ-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαίρετον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς ὀλης πολιτείας οἰκονομουμένης; ἢ
 γὰρ ὀλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμε-
 ταπείστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλὰι τε καὶ γνώριμοι. Πρώτῃ δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius quilibet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliaverunt), nec ullum in vitæ rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quedam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
 aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodiisse.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ visollertiaque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
 quoquo modo pugnet, aut invellere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
 gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præsesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 metur, sed etiam insignis quedam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustra.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὲς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργους μὲν καὶ χάρισις ἐναργὲς καὶ παντὸς οὐτινοσούν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, κἂν ᾗ πολυτελής, ἀτίμος, πᾶσα δὲ τέχνη πρὸς μιμήσεως ἐπίνοιαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὁμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὁσιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανὸν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινων συνεργασαμένων ἐπιδηθείς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δὲ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσχοῦντας ἀρετὴν· τρόπος γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιώτατος.

κγ'. Εἰς ναὸς ἑνὸς Θεοῦ (φίλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινοῦ Θεοῦ ἀπάντων. Τοῦτον θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγείται δὲ τούτων δὲ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων θύσει τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφισβητούμενων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδίκῳ. Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑφείκει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Θυόμεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πλήρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέτην (ἀβούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τάδε, καὶ πρόφρασις ἂν ὑβρεως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχέσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγόναμεν), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἰδίου μάλιστα εἴη Θεῷ κεχαρισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις οὐχ ὅπως διδῶ τὰ ἀγαθὰ (δέδωκε γὰρ αὐτὸς ἐκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαβόντες φυλάττωμεν. Ἀγνείας ἐπὶ ταῖς θυσίαις διετήρηκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέχους, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆτιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνων ἕνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγηκε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμῆιν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέχοντας, μηδὲ βιαίαις ἄρπαγαῖς, μηδ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος ἔδωκε. Ταύτη συνεῖναι δεῖ τὸν γήμαντα μόνῃ, τὴν δὲ τὴν ἄλλου πειρᾶν ἀνόσιον. Εἰ δὲ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὐτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον ἐτέρῳ προσωπολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην· τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπειπε

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inertem jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, caelum, terram, solem, lunam, aquas, animalium procreationes, fructuumque proventus : haec autem a Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suae nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhærescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23. Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omniuni communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem praesae genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit controversum arbitrio definiat, peractos denique reos justo supplicio coerceat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutamur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem praebet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam praese ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutuum societatem nati sumus); et qui illam sua vita potorem habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa haec sit, non uti beneficia nobis conferat (conferat enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quaedam praescribit lustrationum genera, quibus, susceptas si quae sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percrensera longum esset, labe expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quae legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendae causa ineatur : at marium cum maribus congressiones execratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugem, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandae potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliae causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expelenda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis incidit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virgini desponsae culpam vim obtulerit, aut alii nuptam illexerit; liberorum quicquid suspectum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλοῦν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθείρειν, ἀλλὰ ἦν φανεῖν, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἰ τις ἐπὶ λέγος ἢ φθορὰν παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολού-
 5 σασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώματος ἐγγίνεται μολυσμὸς, ὥς πρὸς ἄλλην χώραν ὑποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμψυομένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴν πάλιν ὡς θανάτῳ διακριθεῖσα.
 10 Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις προσέτα-
 ξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιεῖσθαι μέθης, ἀλλὰ σώφρονα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς
 15 ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοὺς νόμους ἀναστρέφεσθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συν-
 τρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σχῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋνόησεν δσίας οὔτε πολυτελείας ἐνταφίων οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδεῖαν προσέταξε τοῖς οἰκειοτάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς παριοῦσι θαπτομένου τινὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συνα-
 25 ποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεῖστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τὸν φόνον ἐργασά-
 μενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν
 30 ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάρι-
 τας, ἀλλ' εἰς δτιοῦν ἐκκλίνοντα, λιθασθόσιμον πα-
 ραδίδουσαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τι-
 μὴν ἔχειν τοὺς νέους φησίν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός.
 Κρύπτειν οὐδὲν ἔφ' πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φιλίαν
 35 τὴν μὴ πάντα πιστεύουσαν. Κἂν συμβῇ δέ τις ἔχθρα
 τούτων ἀπόρρητα λέγειν κεχώλυκε. Διχάζων εἰ δωρὰ
 τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιορῶν ἱκέτην, βο-
 θεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκε τις, οὐκ ἀναι-
 ρήσεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς ἀφεται· δανείσας,
 40 τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τοῖτοις ὅμοια τὴν
 πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπιεικείας ἐφρόνησεν ὁ νομοθέτης ἀξίον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ
 45 ἀρίστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεῖα
 διαφθείρωμεν, μήτε φθονήσωμεν τοῖς μετέχουσιν τῶν
 ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν
 ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται
 φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει
 τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τοὺς δ' ἐκ πα-
 50 ῥέρου προσιόντας ἀναμύγνυσθαι ταῖς συνηθείαις οὐκ
 ἠθέλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προείρηκεν ὧν ἔστιν ἡ μετάδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ,
 τροφὴν, δόους φράζειν, ἀταφον μὴ περιορᾶν. Ἐπιστεῖχ'

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus
 faxit, pro liberorum interfetrice haberi vult, perinde ac si
 re ipsa et foetus vitam oppresserit, et generis sui propaga-
 tionem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stu-
 prumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam
 post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet
 lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, vel
 lut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim
 anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum
 per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc
 genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviis ce-
 lebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quaereretur : sed
 eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum
 assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul
 et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem
 excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec
 deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare
 possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque
 profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatur
 luxus aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propin-
 quioribus perficienda mandavit. Et quicunque, dum
 cadaver efferretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem
 sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent,
 pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a
 funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille
 contaminatus haberetur qui caedem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a
 Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuiam eorum bene-
 ficiis gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus
 obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores,
 quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit.
 Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea
 sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod-
 si postea suboriantur inimicitiae, eorum tamen arcana vul-
 gari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulctat-
 ur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit,
 reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni
 quicquam attingere nemo potest ; nemo sænus pro mutuo
 exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos so-
 cietas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga
 extraneos æquitate noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim
 intelliget, omnium optime ab eo provisum id
 fuisse, uti nec patriorum ipsi rituum integritatem labefa-
 ctemus, nec communionem rerumstrarum cupidis earum
 invidiamus. Quotquot enim legibus nostris vivere
 optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo
 genere, sed etiam voluntaria instituti societate communio-
 nem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos
 atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem pe-
 nitens admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri
 necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam,
 cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἔα τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμέρα δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέιρκε τούς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προῦ-
 6 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὡς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζῶων ὠλιγόρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἑτέραν ἐκώλυθεν. Ἄ δ' ὥσπερ ἱκετεύοντα προσφεύγει
 10 ταῖς οἰκίαις, ἀπέπειν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοτοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ κἂν τῇ πολεμείᾳ τῶν ἐργαζομένων ζῶων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιείκειαν περισσεύετο, διδασκαλικοὺς μὲν τοῖς προειρημένους χρησάμενος νόμοις, τοὺς
 15 δ' αὖ κατὰ τῶν παραβαινόντων τιμωρητικοὺς τάξας ἀνευ προτάσεως.

λ'. Ζημία γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχέσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσειν τολμῇσιν πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 20 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις ὁμοίως ὁ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἴ τις κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ ὁλόω γενομένης, κἂν ὑφελήται τις ἀλλότριον, κἂν δὲ μὴ κατέθηκεν ἀνέλθῃται· πάντων εἰσὶ κολάσεις, οὐχ οἷαι
 25 παρ' ἑτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεθείας, κἂν μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπολλύται. Τοῖς μένοι γὰρ κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 30 τοιαύτη τις ἀνακηρύξις, ἀλλ' αὐτοὺς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνεῖδός ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσχηκότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάττει, κἂν εἰ δέοι θνήσκῃεν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 35 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνω λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκνοῦν δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ᾗ φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλάκις ἤδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ βῆμα φθίγγασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 40 προείλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβῆκε γινώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν κἂν φανερῶ κεῖσθαι τὴν ἐβελούσιον ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγράψαι λέγων αὐτοὺς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ
 45 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι δοξάν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοις δὲ νόμοις πολλὴν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνεχεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Ἄμελει τῶν γράψαι τι
 50 παραπλήσιον εἰς πολιταῖαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὡς θαυμαστὰ συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρᾶτερε. Imo suam quoque adversus hostes appellatos aequitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius praeceptis condocēfecit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in aedes confugerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pollis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemoratæ sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus; partim aliis sancendis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, poenæ statuuntur.

30. Poenam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patravertit; qui puellæ vim attulerit; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vendiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: poenæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Deum impietate, qui vel cogitarit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adherescunt, iis præmium est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientiae quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prædixit, et Deus certissimæ fidei pignore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiusculæ, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur, si quis existeret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse narraret, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversionum in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς καὶ σεμνότητι βίου διενε-
 γκῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας ὑπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικὰ μικροῦ δαῖν χλευαζόμενος
 5 καὶ κομψοδούμενος διατελεῖ. Καίτοι τὰκείνου σκοπῶν
 συχνῶς τις ἂν εὖροι βράνα ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνθηθεῖας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὡμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν εἰς τὴν τῶν ὄχλων ἄγνοιαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενούς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκοῦργον τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλείστον ἐνεκαρτέ-
 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογείσθω τεκμήριον
 15 ἀρετῆς εἶναι, τὸ παῖθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπαρα-
 βαλλέτωσαν τοῖς πλείοσιν ἢ διαχιλίοις ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἐαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἔδοξαν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δαῖν
 ἀπάντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαίς γεγονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολὰς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν δεινῶν
 25 τοὺς νόμους προϋδόμεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἰ τις θέλοι σκοπεῖν, πολλῶν
 τινι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίοις καρτε-
 ρίας μείζονας ἄλλους καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας πονου-
 ντες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἄφροι, λιπαροὶ, καὶ τὰ σώ-
 30 ματα πρὸς κάλλος ἀσχοῦντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διήγον,
 ἄλλοις ὑπηρεταῖς πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφῇ ἐτοίμῃ παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 ἣν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλόφρωνον,
 35 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύωσιν. Ὅτι δὲ μηδὲ
 τοῦτο κατώρθωσαν, ἐὼ λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τὸν τοῦ νόμου προσ-
 ταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ὅπλων παρέ-
 40 δσαν τοῖς πολεμίοις.

40 λβ'. Ἄρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσούτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνω τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνον λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν σωματῶν, ὁποῖος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τατος; ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφέρεσθαι ὡς ὑποχειρίους, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἰ τινὲς εἰσιν ἄνθρω-
 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ
 50 πρῆξαι τι παρὰ τοὺς ἐαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιασθεῖεν. Οὐ γὰρ δὴ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκοῦντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδευμάτων ἄλλοι βαδίζωσιν ὑπομένον-

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evoluerit,
 is molliora pleraque vulgicæ consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita proficitur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisla-
 torum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtem-
 perent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius repu-
 blicæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputent ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet daremus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter oppetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτοῦργιαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὥς ἔτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκὼς φαγεῖν ἢ πίνειν, ἢ συνουσία προσελθεῖν, ἢ πολυτελεία, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομείναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ἔξρεσιν δμῶσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμικούς ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πεῖθαρχεῖν ἡδέως ἀκαεὶ περίεστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 γ'. Ἐτα Λυσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταί, μετράκων ἀπατεῶνες, ὡς πάντῃ ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἑτέροις νομίμων ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυ-
15 λάττειν πάτριόν ἐστιν, οὐ τῶν ἀλλοτρῶν κατηγορεῖν καὶ περὶ γε τοῦ μήτε χλευάζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἑτέροις ἀντικρυς ἡμῖν δνομοθέτης ἀπείρηκεν, αὐτῆς ἐνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως ἡμᾶς ἐλέγχειν
20 οἰομένων, οὐχ οἶόν τε κατασιωπᾶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὑπ' ἡμῶν ἐλεγγθήσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκίμουτων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ σοφίᾳ τεθραυμασμένων οὐχ ἐπιτετιμῆκε καὶ ποιητῶν
25 τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, ὅτι τοιαύτας δόξας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῷ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐβελήσωσιν ἀπορήνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσεων· τοῦ-
30 τους δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσοις δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τοῦτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην
35 ἐφιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλὴν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθελίξωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκεῖνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμψεως πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσας διαφέροντες, καὶ πρὸς τοῦτοις καταγελῶσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μετράκων, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάχθαι πρὸς ταῖς τέχαις, χαλκευόντά τινα, τὴν
45 δὲ ὑφαίνουσαν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μαχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, ἢ τοῖς κῆ χαίροντας· εἰτ' αὐτοῖς ἐγγινομένους πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους ὀδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ
50 δὴ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οἷα ἀποπον μικροῦ δεῖν ἅπασιν προσάψαι, καὶ τοῖς ἄρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Ἐἴθ' ὁ γενναϊότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiantur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis specimen exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro victos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque conflatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate provectiores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliamque textricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii aliis manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus feretum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθει-
 γνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ
 αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σώζειν δύναται, κρατούμενος
 ὑπὸ τῆς ἐμαρμένης, οὐτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν
 ὑπομένειν. Καλὰ γε ταῦτα καὶ τούτοις ἄλλα ἐπόμενα,
 μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχνύντως
 ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ὁμολογεῖν τοὺς
 ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἔμελλον, ὁπότε
 μὴδ' ὁ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν
 10 γυναικα μίξεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δω-
 μάτιον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις
 θεοί, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ
 ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλκῷ
 δεδεμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν
 15 παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ
 πολλὰν εὐθελίαν καταγνῶναι τῶν προιεμένων; Οἱ δὲ
 καὶ δειδόν τινα καὶ φόβον, ἥδη καὶ λύσσαν καὶ
 ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ
 φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημότεροις
 20 τούτων καὶ θυεῖν τὰς πόλεις ἔπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς
 πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν
 νομίζειν δοτήρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους.
 Εἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώ-
 πων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσεύονται, μέγα τι λήψεσθαι
 25 κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς
 παράσχοιεν.

λε'. Τί τοίνυν τὸ αἷτιον τῆς τοσαύτης ἀνωμυλίας
 καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω
 τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν
 20 αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μήθ' ὅσον καὶ λαβεῖν ἡδυνήθησαν
 ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν
 ἀλλήν τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν
 φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν
 βούλωνται θεοὺς εἰσαγεῖν, πάντα πάσχοντες, τοῖς δὲ ῥή-
 35 τορσι, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν
 ἐπιτήδειον. Πολλὰς δὲ καὶ ζωγράφους καὶ πλάσταις
 τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἐξουσίας,
 αὐτοὺς ἕκαστός τινα μορφήν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πηλοῦ
 πλάττων, ὃ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θαυμαζόμενοι
 40 τῶν δημιουργῶν τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι,
 τῆς αἰεὶ καινουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν
 ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα
 καθάρσσει παντοδαπαῖς περικοσμούμενα.] Εἴθ' οἱ
 μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀχμάσαντες θεοὶ γεγρα-
 45 σκασιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει
 ὑποβέβληνται· οὕτω γὰρ εὐφημότερον λέγειν·] ἄλλοι δὲ
 καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι ὀρθοσκείας τυγχάνουσιν, [ὥς,
 « παρεκβάσει ὢν προεῖπομεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας
 καταλπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημοῦνται, τὰ
 50 δὲ εὖσσι κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἕκαστος
 ἰδρύεται, δέον τούναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν
 αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυ-
 λᾶν

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μόλων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mu-
 lieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper
 habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, ut-
 pote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferro
 mortes. Pulchra sane hæc, et his alia consequentia: quod
 adulterum in cælo ita impudenter spectetur a diis, ut alii
 invidere se faterentur in tali fœditate victis. Quid enim
 facturi non essent, quum nec velutissimus quidem illorum
 et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec sal-
 tem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes ho-
 minibus, et nunc mercedis gratia ædificantes, nunc autem
 greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aëneo
 carcere victi, quem sapientum non irritaret, et ad eos
 redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credentium
 stultitiam condemnandam? Alii vero et pavorem quandam
 et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non
 perturbationes pessimas in dei naturam formamque effinxe-
 runt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus
 persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam
 bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores.
 Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus
 atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis
 passuros expectantes, nisi mercedem eis studiose præbue-
 rint.

35. Quæ igitur causa est tantæ inæqualitatis, tantique in
 Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei
 naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque,
 quantum consequi valuerant, cognitione accurate expli-
 cata, inde reliquam ordinarint rempublicam, sed quasi res
 esset parvi itidem ut aliæ momenti, neglexerint, dantes
 potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia
 pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quemque
 maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Præterea
 pictores et plastæ in hoc apud Græcos multam habuere
 potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare,
 alius quidem ex into quod vellet fingens, alius vero pin-
 gens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur
 et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimendæ
 materiam. Proinde fanorum quidem alia plane jacent in
 solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiatio-
 num omni genere exornantur. Et qui antea honoribus
 floruerunt dii, consenuere; qui vero ætate vigent, ii in se-
 cundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt,
 alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut in-
 terim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fa-
 norum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens
 construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de
 Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione ser-
 vare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυρωμένων. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφῆσαντας οὐτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διέλαθεν οὐτε τὰς ψυχρὰς προφάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἡγνόησαν. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς ὁρμηθεὶς ὁ Πλάτων οὐτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὀμηρον εὐφήμως ἀποπέμπεται, στέφανός τις καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίμηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κὰν τῷ μῇδέν οὕτω παιδεύμα προστάττειν τοῖς πολίταις, ὥς τὸ πάντας ἀκριβοῦς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν· καὶ μὴν καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν ἐπιμίγνυσθαι τινὰς ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡν οὐδὲν λογισάμενος ὁ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγόρησεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατειλημμένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μὴδὲ κοινωνεῖν ἐυλομεν τοῖς καθ' ἑτέραν συνήθειαν βίσις ᾗ προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκίμωτάτων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξενηλασίας ποιοῦμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑφορούμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκείνοις μὲν οὖν τάχα δυσκολίαν τις ἐνεδίδασκεν ἂν εἰκότως· οὐδὲν γὰρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζηλοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέχειν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τεκμήριον, ὅμαι, φιλανθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λζ'. Ἐὼ περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλεῖω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν αὐτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλώνιος ἡγνόησεν· ὅτι καὶ τοὺς βῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φθεγξαμένους περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καίνους ὄρκους ὤμνους, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἐφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὡς ἐνιοὶ λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κύνειον πῦν ἀποθανεῖν· καὶ διαφθείρειν δὲ τοὺς νέους ὁ κατήγορος αὐτὸν ζητᾷτο, τῆς πατρίου πολιτείας καὶ τῶν νόμων ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πόλιτις Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομέσιος ἦν· ἄλλ' ὅτι νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, ὁ δ' αὐτὸν ἔφη μύθρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέργωσαν. Καὶ Διαγόρα τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπεκέρυζαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια γλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ ὀάττον ἐφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθνῆκει, γράψαι τι δόξας οὐχ ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidas allegiarum excusationes ignorare. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges edicerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonis curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morosæque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diuinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione pænæque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicutam bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi pœnam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, i paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum auri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi ocius aufugeret, comprehensus interiisset, quod aliquid scripsisse profetur

Τί δέ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἀνδράς οὕτως ἀξιοπίστους
 διετέθησαν, οἳ γε μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινα ἱέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγό-
 ρησεν, ὅτι ξένους ἐμύει θεούς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 5 αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αγόντων θεὸν ὥριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτῳ νόμῳ
 χρώμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεούς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλείονων ἀπολαύειν ἐφρόνουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ὄχλητο καλῶς. Σκύθαι δὲ φόνους
 10 χαίροντες ἀνθρώπων καὶ βραχὺ τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἶονται δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 χαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνείλον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἐδοξεν ἔχειν ἀνάπλεως. Πολλοὺς δὲ
 15 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 μοῖσις ὁ Ἀπολλώνιος, καλέειν οὐ θαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ὁμο-
 γνωμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 20 ἱεροῖς οἷς κατέπρησαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναῖκας ἀλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὥρισται, κἂν ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων
 25 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὐτε φόβος ἰσχυρὸς τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τετιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσυχάσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δια-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτως ὑπο-
 30 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀνα-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἰσχύων ταῖς συμφοραῖς ἐγκαρτεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσασαιμεν τοὺς ἑτέρων νόμους,
 δρῶντες μὴδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοὺς τετηρημένους;
 35 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμί-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 ὀλιγωρίας, Ἡλείοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἀρρενας μίξεως; Ἀ γοῦν
 πάλαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 40 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασι τοῖς ἔργοις πεφεύ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομίγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπεφήμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 45 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λή'. Ἐγὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείᾳ μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 50 φθορᾷ δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἰσεθείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἦδη γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μίετι γέγονε τοῦ παραδαινεῖν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 κα παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ κἂν πλούτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in pœnam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 cædibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos hujusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alie-
 nis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 lædat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam reipublicæ
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitus? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non consilientur: quinimo
 latas de eis leges admiscunt, quæ quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et nature repugnantium voluptatum excu-
 sationem commincentes.

38. Supersedeo nunc de pœnis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiamsi divitiis et urbibus ce-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὔτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὡς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακείμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατίστους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαῦλοι οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς κρείττονας οὐ φυλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολὺς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος, τοῦτον ἂν ποιησάμεν ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθείσης. Ἀπεῖρου γὰρ τοῦ χρόνου γεγονόςτος, εἰ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-

15 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὖροι τοῦτον.
 λθ'. Ὅφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μάλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπεποιήκασι. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντες τῇ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον, 20 ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ ἐκείνῳ κατηκολούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πλήθεισι ἡδὴ πολὺς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις 25 Ἑλληνῶν οὐδητισοῦν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἐνθα μὴ τὸ τῆς ἐβδομάδος, ἣν ἀργῶμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύχνων ἀνακαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρώσιν ἡμῶν οὐ νενομισμένων παρατετήρηται. Μιμεῖσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς 30 ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώτατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῆς οὐ δελεαστὸς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυσεν ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεὸς 35 διὰ παντὸς τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβδάδικεν. Αὐτὸς δὲ τις ἕκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσαι. Χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγνῶναι πονηρίαν ἐβελούσιον, εἰ 40 τὰλλότρια καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν ἐπιτεθυμήκασι, ἢ παύσασθαι βαρβαίνοντας ἡμῖν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιούμεθα πράγμαζος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευέεισι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ- 45 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνέμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πληθους γοῦν τῶν ζηλούντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας τὴν ἀκριβῆς πεποιήμαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ 50 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην, ἐφ' ὅσον ἦ ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῖν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἀναιδῶς τὴν ἀλήθειαν περιλογισκῶντας. Καὶ ὁ γὰρ

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis : nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit dominum, quin legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quam poena digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditæ ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat ætatibus, inveniet eum longe ante omnes fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quin et jam pridem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pervenerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam domumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ suæ fluem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis place-

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Antiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veterem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi

δοκῶ πεπληρωσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς ἃ προὔπε-
σχόμεν. Καὶ γὰρ ἀρχαιότητι προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγόρων ὅτι νεώτατόν ἐστι εἰρηκότων
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχομεν μάρτυρας, ἔκείνων ὅτι μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιούμενων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔφασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδέχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκβλήθῃναι κατεψεύσαντο· προαιρέσει καὶ περιουσίᾳ
ῥώμης ἐράνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδορήσαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλοι μὲν ὁ Θεός, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος τῆρύηται γεγεννημένος.
μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέξασε λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐωράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωσίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρκειας καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμῳ μὲν ἀπειρῶντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαραίτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσφόριστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχοντες τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνω ἂν εἴποιμι, πλείστων ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἄλλοις γεγενέαι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαρπάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρχ-
εῖν τοῖς νόμοις δικαιοτέρον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ὁμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς διίστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιάζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχεσθαι, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεισθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφῃ πρότερον, ἢ ἐφυλάχθη
35 βεβαιότερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὠφειλομεν ὡς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὕρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδείξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
40 ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφροδίτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτό τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim Inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetiisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communitatem incitare; injustitiae inimicas, justitiae
curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirmen-
tur : haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
sævisse seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitrio Deo gubernari persuasum habere? Haec
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnium uti cernimus,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphroditæ,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui iidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

[A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.]

A.

- Aaron, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
- Abaris (Abarim), mons Palæst., A. J. IV, 8, 49.
- Abarus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
- Abassarus, Persa, Syriæ et Phœnicie præfectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, A. J. IV, 4, 7.
- Abbarus, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Abdagases, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.
- Abdastratus, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Abdeelus, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Abdemon, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.
- Abdemonus, Tyrius, C. A. I, 17, 18.
- Abdenago. V. Azarias.
- Abdon, e tribu Ephraimitide, Elon in imperio apud Judæos succedit, A. J. V, 7, 15.
- Abela, urbs Palæst., A. J. VIII, 13, 7.
- Abellana, urbs Palæst., A. J. VIII, 12, 4.
- Abelmacheta, urbs Palæst., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.
- Abelus, Adami f., a Cal fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.
- Abenerus, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, I, 5.
- Abennerigus, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.
- Abesace, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus, Davidis ex Machama f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus caesaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 8.
- Abesseus, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.
- Abia, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.
- Abia, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacescitur; ante prælium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.
- Abias, Arabum rex, inita cum Adiabænorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus, Abimelech f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibalus, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.
- Abida, Asani Judæorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.
- Abiezeres, Phineesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.
- Abigæa, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Abila Lysaniæ, urbs Syriæ, prius ad Lysaniæ dynastiam pertinebat, a Claudio Casare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.
- Abimaclus, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Abimeleclus, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo poena afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimeleclus, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cædit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.
- Abimeleclus, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus, sub Solomone regionis maritimæ præfectus, A. J. VIII, 2, 3.
- Abiramus, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus, Saruæ Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.
- Abitaala, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Abius, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chanaanæam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fama Chanaanæam premente, in Ægyptum migrat, 8, 1. Cf. *B. J. V*, 9, 4. Ægyptios arithmetica et astronomia instituit, *A. J. I*, 8, 2. In Chanaanæam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitibus opitulans, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium parituram esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelechus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agarum cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenæ, *A. J. I*, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathiae pater, *A. J. XIII*, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, *A. J. XIV*, 4, 4.
- Absalomus*, Manahemi sectator, *B. J. II*, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palæst., *A. J. X*, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palæst., una ex quinque civitatibus potentioribus Palæstinorum, *A. J. VI*, 1, 2. Cf. *V*, 1, 22; *V*, 2, 4; *V*, 3, 1; *VI*, 2, 3; *IX*, 2, 1, *XIII*, 4, 4.
- Ace*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, *A. J. IX*, 14, 2.
- Acencheres I*, Ægypti rex, *C. A. I*, 15.
- Acencheres II*, Ægypti rex, *C. A. I*, 15.
- Acenchres*, Ægypti regina, *C. A. I*, 15.
- Achabarorum petra* (*Achabare*), in Galil. superiori, munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, *A. J. VIII*, 12, 5. Iezabelam, Tyrionum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expiare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriæ rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, *IX*, 5.
- Achaia*, regio Græciæ, *B. J. I*, 26, 4; *III*, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, *A. J. VIII*, 15, 4.
- Acharus*, Zebediae f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, *A. J. V*, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judæorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, *A. J. IX*, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sexdecim annos, *ibid.*
- Achemæus*, pater Iesseæ, *A. J. VII*, 13, 4.
- Achiabus*, Herodis M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, *A. J. XV*, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, *XVII*, 7; cf. *B. J. I*, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis post mortem Herodis, *A. J. XVII*, 10, 4; 10, 10. *B. J. II*, 4, 1; 5, 3.
- Achiala*, Amasæ regis uxor, Ozæ mater, *A. J. IX*, 10, 2.
- Achias*, pontifex, *A. J. VI*, 8, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, *A. J. VIII*, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, *VIII*, 11, 1. Cf. *X*, 4, 4.
- Achiba*, Ezechie uxore, Manassæ mater, *A. J. X*, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actuarius, *A. J. VII*, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, *A. J. VII*, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, *A. J. VI*, 13, 10.
- Achimannus*, Berzelai f., *A. J. VII*, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, *A. J. VII*, 9, 2; 10, 4; *X*, 8, 6.
- Achimelechus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, *A. J. VII*, 1, 4.
- Achinadubus*, sub Solomone Galilæam administrat, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Achitobus*, Arophai f., pontifex, *A. J. VI*, 6, 2; *VIII*, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, *A. J. VII*, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achoni*, Hierosolymita nobilis, *A. J. XI*, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, *A. J. XI*, 6, 7.
- Acme*, Liviae Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomæ Herodis sorori insidias, *A. J. XVII*, 5, 7. *B. J. I*, 32, 6. Ejus ad Herodem literæ, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, *A. J. 7. B. J. 33*, 7.
- Acmon*, Palæstinus ex genere gigantum, *A. J. VII*, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, *B. J. V*, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, *VI*, 6, 3. Cf. *I*, 1, 5.
- Acrabatta* (*Acrabattæ*), urbs Judææ, *B. J. III*, 3, 5.
- Acrabatena toparchia*, una ex undecim Judææ topp., *A. J. XII*, 8, 1. *B. J. II*, 20, 4; *III*, 3, 5; *IV*, 9, 3. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbs Græciæ, *B. J. I*, 20, 1. Actiaca pugna, *A. J. XV*, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, *C. A. I*, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, *A. J. I*, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, *A. J. I*, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, *A. J. VII*, 5, 2. Ejus posteri per decem ætates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, *A. J. VIII*, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitis iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sq. Joramum adortus, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, *IX*, 4, 4 sq. Ab Azælo occiditur, 4, 6. Post mortem tanquam deus colitur, *ibid.* Cf. *VII*, 5, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello lacescit a Joaso, *A. J. IX*, 8, 7.
- Adæus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, *A. J. XI*, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, *A. J. I*, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, *A. J. VIII*, 3, 1. Quid nomen significet, *I*, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judæos, Macedonibus Dystrus appellatur, *A. J. IV*, 8, 49; *XI*, 6, 2; 12; 4, 7; *XII*, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judææ, *B. J. I*, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, *A. J. XII*, 10, 5.
- Addida*, (*Adida*), oppidum Judææ, *A. J. XIII*, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, *B. J. IV*, 9, 1.
- Aderus*, Idumæus, in Idumæorum interfectione fuga elapsus ad Pharaonem Ægypti regem confugit, *A. J. VIII*, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judæam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Asyriæ, *A. J. XX*, 2, 3. *B. J. II*, 16, 4.

- Adiabienorum rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias*, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus*, Bezecenorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora*, urbs Idumææ, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim*, urbs Judææ, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus*, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus*, urbs Judææ, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus*, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus*, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria*, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
- Adytum* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana*, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 3.
- Æbutius*, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Ægæ*, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægistha*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
- Ægla*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus*, *Ægyptii*. Ægyptus a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — *Ægyptii* ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes Ægyptii reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaothæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantia totidemque sterilitatis Ægyptus a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam conflunt ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in Ægyptum migrat, 7, 1 sqq. Fame in Ægypto grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumaniter ab Ægyptiis tractantur, 9. Hycsos Ægyptum occupant, *C. A.* I, 14. A. Tuthmosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tuthmasin regnarunt, *ibid.* Ægyptus infestatur ab Æthiopiis; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moyse, ex Ægypto discedunt; Ægyptii qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa Ægyptii societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9, 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. Ægyptus a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. *V. Ptolemæos*. — Ægyptii antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Herodotum, 1, 22. Ægyptios nemini unquam servisse contendit Apion. Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos, II, 11.
- Ægyptus*. Cf. *Sethostis*.
- Ælana*, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus*, Ægypti præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Æmilia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æmilius secundus*, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Æmilius*, Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas*, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas*, *V. Aretas*.
- Æoles*, a Judæis Elysai vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia* (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus*, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta*, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia*, Ægypto continenda, *A. J.* II, 10, 1. Æthiopes a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis bellum inferunt; a Moyse repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. Æthiopes pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex Ægypto ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa*, ab Apheræ, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba*, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus*, rex Amalecitarum, in horum internecione solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara*, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides* Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
- Agathocles*, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agésilæus*, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Aggæus*, templum Hierosol. sub Cyri regno reedificat, *B. J.* VI, 4, 8.
- Aggæus*, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Aggitha*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa* (*Marcus*) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporem facit, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenacos de Judæis, 6, 4 sqq.
- Agrippa Magnus*, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasæli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casti amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caium accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium concto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiora reddere cepit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 11, 6. Comparatur cum Herode M., *A. J.* 7, 3. Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Caesarea post regnum septem annorum, 8, 2, ejus prognies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J.* XVIII, 5, 4. Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judaeis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 11, 12, 8. Nero ejus regno addit Peraeae et Galilaeae partem, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Hierosolymitis se inivisum reddit, *A. J.* 8, 11. A Judeis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesarem Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J.* 9, 4. Magna in exteros liberalitate offendit Judaeos, *ibid.* Praescriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Aegyptii procuratori congratulatum, *B. J.* 11, 15, 1. Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, quia a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimalibus Hieros. exercitum auxilium mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judaeos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Caesareae Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, V. J. 74. — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, V. J. 65. Agrippae literae ad Flavianum Josephum, *ibid.* Cf. C. A. 1, 9.
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J.* XV, 9, 3; 10, 3. *B. J.* I, 20, 4; 21, 1.
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Agrippa**, Feliciae Judaeae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J.* XX, 7, 2.
- Agrippa**, Flav. Josephi f., V. J. 1, 76.
- Agrippeum**, oecus in regia Herodis, *B. J.* I, 21, 1.
- Agrippias**, V. *Anthedon*.
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Caesaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1. Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Deinetrii ex Mariamne f., *A. J.* XX, 7, 3.
- Ahion**, urbs Palaest., *A. J.* VIII, 12, 4.
- Aicamus**, pater Godoliae, *A. J.* X, 9, 1.
- Ailath**, urbs Arabiae prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J.* IX, 12, 1.
- Aina**, urbs Judaeae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J.* V, 1, 12 sqq.
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, *B. J.* VIII, 7, 4. In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiae; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Albinus**, Judaeae procurator constituitur a Nerone, *A. J.* XX, 9, 1. Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judaeorum gentem omni modo vexat, *B. J.* II, 14, 1. Ante discessum Judaeorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J.* 9, 5.
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J.* XII, 9, 7. Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alcyon**, medicus, *A. J.* XIX, 1, 20.
- Alexander Jannaeus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 4, 1. Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemaeum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J.* 12, 2 sqq. *B. J.* 4, 2. Cum Cleopatra Aegypti regina societatem jungit contra Ptolemaeum, *A. J.* 12, 4. A Ptolemaeo vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazaeorum magnam stragem edit, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 4, 2. Cladem accipit ab Obeda rege Arabiae; Judaei contra eum seditionem movent, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3 sq. A Demetrio Eucaro superatur, *A. J.* 14, 1. *B. J.* 4, 4 sq. Crudelissimum se praebet in Judaeos iterum seditionem moventes, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 4, 6. Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J.* 14, 2. Fossam ducit murumque erigit inde a Chabazaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judaeae finibus arceat, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 4, 7. Ab Areta vincitur, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 4, 8. Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalam sibi subjicit, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 4, 8. Ejus mors, *A. J.* 15, 5.
- Alexander**, Aristobuli Judaeorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J.* XIV, 4, 4. Judaeam Romanis eripere conatur, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* I, 8, 4. A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J.* 6, 2 sq. *B. J.* 8, 7. Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J.* 7, 4. *B. J.* 9, 2.
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J.* XV, 10, 1. In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J.* 4, 1. *B. J.* I, 23, 1 sq. Alexander cum Aristobulo apud Caesarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem praclare defendit, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J.* 7, 4. Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 24, 7. Conjurations in patrem facit suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J.* 8, 2 sqq. *B. J.* 24, 8; 25, 1 sqq. Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 1 sq. Quastio in eum habetur, *A. J.* 10, 2 sqq. *B. J.* 26, 2 sqq. Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J.* 10, 5. *B. J.* 26, 4. A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 27, 2. Sebastae strangulatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. Si quid criminis ei dari possit, *A. J.* 11, 7. Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J.* XVII, 1, 2. *B. J.* I, 28, 2. Cf. *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1; *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriae, Agrippae regi pecuniam mutuo dat, *A. J.* XVIII, 6, 3. Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Caesare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judeus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J.* VII, 11, 12.
- Alexander**, Dorothei f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, Iasonis f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, latro, *B. J.* II, 12, 4.

- Alexander*, Phasaeli f. ex Salampsione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subjicit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin exstruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriæ partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylonem Beli templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathan Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicatore superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.
- Alexander*, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.
- Alexandra*, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Pharisæorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariannæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Menæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.
- Alexandra*, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nabit Timio Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — Judæi Alexandrini. Alexander iis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, B. J. II, 18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servarunt, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 9, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecti Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.
- Alexandrina palus*, B. J. III, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Seleias*, Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alibama*, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Atisphragmulthosis*, Ægypti rex, C. A. I, 14.
- Aliturus*, minus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.
- Alpes*, montes, B. J. II, 16, 4.
- Aturus*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.
- Amalecitis*, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petrem incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut penas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amalecitis a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad internecionem delentur, VI, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.
- Amalecitis*, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis infensus a rege impetrat ut omnes interimi jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogit, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte mulctatur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.
- Amanus*, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.
- Amaræi* filii Joannem, Mattathiæ f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Peræus, a Fado in exsilium agitur, A. J. XX, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

Amarinus, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
Amasias, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitis debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
Amasias, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
Amasias, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
Amasias, prætor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
Amatha. V. *Amathus*.
Amathe (sive *Amathine*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
Amathine. V. *Amathe*.
Amathitis, regio Phœnic. circa Amathien urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
Amathius, Chanaani f., Amathien Phœniciæ urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
Amathus, castellum Perææ, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur etiam *Amatha* et *Betharamathum*, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janneo castellum capit et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinius ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
M. Ambibius, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Amenophis, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quartum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
Amessa, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
Amesses, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
Aminadabus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Aminadabus, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cadit, *A. J.* VI, 14, 1.
Aminadabus, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
Amitala, Josiæ uxor, Joachazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
Ammanitæ, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthæ, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
Ammanitis, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
Ammanus, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
Ammala, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
Ammaus, V. *Emmaus*.
Ammonius, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Bale insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
Annon (*Ammus*), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 3. Thamaræ sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
Amorit, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
Amorrhæi, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
Amorrhæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
Amydalon, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
Amyrus, Pharesi f., *A. J.* II, 7, 4.
Anacharis, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.

Anacharsis, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
Ananelus, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
Ananias, (Sedrachus), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J.* X, 10, 1. In flammâ coniectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. M. 16.
Ananias, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
Ananias, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
Ananias, mercator Judæus, Izatem Adiabenorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
Ananias, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vincetus Romam mittitur a Quadrato; *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
Ananias, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
Ananias, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, *V. J.* 39—53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
Ananias; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
Ananias, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
Anani monumentum, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
Ananus, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
Ananus, Ananiæ pontif. f., vincetus cum patre Romam mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
Ananus, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
Ananus, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, -3, 12. A Joanne Levi proditiōnis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
Ananus, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
Ananus, *Bamadi* f., Simonis Gioræ satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
Anathoth, oppid. Judææ, Hieremizæ patria, *A. J.* X, 7, 3.
Anaxagoras, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet duce, II, 16.
Anchus Gittensium rex, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
Ancyra, urbs Asiæ, *A. J.* XVI, 6, 2.
Andreas, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
Andromachus magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
Andromedæ vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
Andronicus, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

Anilæus, V. *Asinæus*.

Anna, Eleazar uxor, mater Samueli, A. J. V, 10, 2 sq.

Anna, urbs Palæst., a Judæis expugnatur, A. J. V, 1, 15.

Annæus, Taricheata, B. J. II, 21, 3.

Anniab, Perseus, seditionis auctor supplicio afficitur, A. J. XX, 1, 1.

Annitæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur, A. J. V, 1, 12—16.

Annius (*Luctus*) tribun. milit. Gerasa capit, B. J. IV, 9, 1.

Annus Jubilæus, A. J. III, 12, 3. Cf. *Jobelus*.

Annus Magnus, A. J. I, 3, 9.

Annus Sabbaticus, A. J. III, 12, 3; XIV, 16, 2; XV, 1, 1.

Anocha, urbs a Cai condita, A. J. I, 2, 2.

Anochus, Cais f., A. J. I, 2, 2.

Anochus, Jaredis f., A. J. I, 3, 4.

Anochus, Madianis f., A. J. I, 15.

Anochus, Rubell f., A. J. II, 7, 4.

Antæus, ab Hercule bello laceratur, A. J. I, 15.

Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, A. J. XIII, 3, 4. B. J. I, 4, 2. A. Gabinio instauratur, A. J. XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, A. J. XV, 7, 3. B. J. I, 21, 8; cf. A. J. XIII, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, B. J. II, 18, 1.

Antejus, a Caio Cesare in exilium agitur et postea interficitur, A. J. XIX, 1, 15.

Antejus, Antei f., a Cais Caesaris satellitibus interficitur, A. J. XIX, 1, 15.

Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, A. J. XII, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.

Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam obsidet, A. J. XIII, 10, 2. B. J. I, 2, 7. A fratre regni socius constituitur, A. J. XIII, 11, 1. B. J. I, 3, 1. A fratre occiditur, A. J. II, 2. B. J. 3, 2.

Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, A. J. XIV, 4, 4. Roma cum patre elapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, A. J. XIV, 6, 1. B. J. I, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Caesarem accusat, A. J. 8, 3. B. J. 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennæi et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2 sq. A Parthis in Judæam reducit et rex declaratur, A. J. 13, 3 sqq. B. J. 13, 1 sqq. Phasaëlus et Hyrcanus vincti ei traduntur, Hyrcano aures abscedit, A. J. 13, 10. B. J. 13, 9. Masadam castellum obsidet, A. J. 14, 6. B. J. 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, A. J. 15, 2. B. J. 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, A. J. 15, 10. B. J. 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samariam mittit, vincitur, A. J. 15, 12. B. J. 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, A. J. 16, 1 sqq. B. J. 18, 1 sqq. Vinctus ducitur ad Antonium, A. J. 16, 4. Antiochiæ securi percutitur ab Antonio, A. J. XV, 1, 2. B. J. I, 18, 3.

Antiochia vallis, locus Palæst., A. J. XIII, 15, 3. B. J. I, 4, 8.

Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicat. condita, C. A. II, 4. Cf. A. J. XII, 9, 7; 10, 2; XIII, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) A. J. XVII, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, A. J. XVI, 5, 4. B. J. I, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, A. J. XII, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, A. J. XIII, 4, 7, Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituant, quæ iis eripuissent, A. J. XIV, 12, 6. Antiocheni parant Judæis initio belli Jud., B. J. II, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, B. J. VII, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? A Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), A. J. XX, 3, 4.

Antiochus II, Deus, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, A. J. XII, 3, 2.

Antiochus III, Magnus, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, A. J. XII, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique CoeleSyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, Epiphanes, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, A. J. XII, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliat, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. C. A. II, 7. B. J. I, 1, 1 sqq. M. 4, sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, A. J. 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonit et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysie exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, Eupator, Syriæ rex, a Lysia educatur, A. J. XII, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. B. J. I, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fedus init cum Judæis, A. J. 9, 7, Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, Eutheus, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, A. J. XIII, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicat. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathæ Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, Soter, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam accessit, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, A. J. XIII, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebeus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis *Plus* cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magna pecuniæ vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. B. J. I, 2, 2; 2, 5.

Antiochus VIII, Grypus, (Aspendius) Demetrii Nicat. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, A. J. XIII, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. B. J. I, 2, 7.

Antiochus IX, Cyzicenus, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, A. J. XIII, 10, 1. Samaritanæ contra Hyrcanum opem ferens vin-

- citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.
- Antiochus X, Eusebes**, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphanem Syria expellit; Laodicea Galadenorum reginae opem ferens in prelio cadit, *ibid.*
- Antiochus XI**, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*
- Antiochus XII**, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucari fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaeam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.
- Antiochus**, rex Commagenae, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.
- Antiochus**, rex Commagenae, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Antiochus**, rex Commagenae a Caio Caesare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judaeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitae finem, a Paeo apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se praebet eumque omni honore Romae excipit, 7, 3.
- Antiochus Epiphanes**, Antiochi Commagenae regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis praeciarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Paeum; patre a Paeo regno expulso ad Volagesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.
- Antiochus**, Judaeus Antiochensis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.
- Antiochus**, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Antipas Herodes**, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarchiam Galilaeae et Peraeae constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilaeae et Peraeae ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae praefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretae regis Arabiae fil., repudiat; inde bellum oritur cum Aretae; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippae victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adepto et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippae tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Antipas**, Agrippae regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.
- Antipas**, Judaeus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.
- Antipater**, prius Antipas dictus, Idumaeus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretae auxilium ei comparat, *A. J.* 1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1. Apud Solumaeros magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Caesare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judaeae procurator a Caesare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaelum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilaeae praeficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judaeorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Caesaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Caecilium, Sexti Caesaris interfectorem, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judaea exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.
- Antipater**, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romanque mittitur ut Octavianum gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octavianum opera in gratiam cum patre restitutis, laetitiam simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captatque Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24, 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedaemonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vetitus cum Pherora habere commercium Romanam proficiscitur; Syllaem apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidiae, quas Antipater patri struxit, deteguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.
- Antipater**, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Antipater** Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.
- Antipater**, Phasaeli fil. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipater**, Salomae Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipatris**, urbs Judaeae, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2, *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chabarzaba*.
- Antiphilus**, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.
- Antonia**, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.
- Antonia**; Claudii Caesaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1.
- Antonia**, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Baris dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV, 11, 4.* In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antonie accurata descriptio, *B. J. V, 5, 8.* Cf. *A. J. XIII, 11, 2; XV, 9, 4; XVIII, 4, 3. B. J. I, 3, 3; 5, 4; 21, 1; II, 15, 6; 16, 5; 17, 7.*
- M. Antonius** fortiter pugnans in proelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J. XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 3.* Post J. Caesaris mortem comitum amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J. 10, 9.* Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judæorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12, 2. B. J. 12, 4.* Judæis restituit quæ Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literæ ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62, 3* sqq. Cleopatram depexit; Herodem et Phasaëum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13, B. J. 12, 5.* Herodem qui ipsum supplex adit Romæ honorifice excipit, *A. J. 14, 3. B. J. 14, 3.* Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14, 4. B. J. 14, 4.* Athenis memoratur, *A. J. 15, 5. B. J. 16, 4.* Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriæ præficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Ægyptum proficiscitur, *A. J. 15, 8* sq. *B. J. 16, 7.* Antigonom securi percuti jubet, *A. J. XV, 1, 2.* Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneriis placatur, *A. J. XV, 3, 5; 3, 8.* Cleopatram Judææ et Arabiæ partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4, 1. B. J. I, 18, 4.* sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatram dono dat, *A. J. 4, 3. B. J. 18, 5.* Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5, 1. B. J. 19, 1.* Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6, 1. B. J. 20, 1.*
- C. Antonius**, consul Roman. *A. J. XIV, 4, 3.*
- L. Antonius**, prætor Roman., *A. J. XIV, 10, 17.*
- J. Antonii**, præcons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI, 6, 7.*
- Antonius**, præsidii Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J. III, 2, 1* sqq.
- Antonius Silo**, tribun. milit., *B. J. III, 10, 3.*
- Antonius**, centurio Roman., *B. J. III, 7, 35.*
- Antonius Primus**, Mesiæ præf., cum Vespasiano faciens Cæcinnæ legionem superat, *B. J. IV, 11, 2* sq. Vitellianos vincit Romæ, *11, 3.*
- M. Antonius Julianus**, Judææ procurator, *B. J. VI, 4, 3.*
- Anuath Barceos**, vicus Palest. *A. J. III, 3, 5.*
- Anubis**, deus apud Ægyptios, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Apachnas**, Ægypti rex, *C. A. I, 14.*
- Apame**, Rabezaci Thaumasi f., *A. J. XI, 3, 5.*
- Apamea**, urbs Syriæ, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII, 7, 2.* A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV, 3, 2.* Apameni parant Judæis initio belli Jud., *B. J. II, 18, 5.* Cf. *XIV, 11, 1. B. J. I, 10, 10.*
- Apelles**, Antiochi Epiphaniæ dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII, 6, 2.*
- Apheca**, urbs Judææ, *A. J. V, 11, 1; VIII, 14, 4.*
- Apheci** turris in Samaria, *B. J. II, 19, 1.*
- Aphas**, Abami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I, 15.*
- Apherima**, urbs Palest., *A. J. XIII, 4, 9.*
- Aphra**, urbs Judææ ab Apheri Abami f. condita, *A. J. I, 15.*
- Aphranades**, Semæ f., Chaldaeorum princeps, *A. J. I, 6, 4.*
- Aphtha**, vicus Judææ, *B. J. IV, 3, 8.*
- Apion**, grammaticus natus est Oasi, Ægypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II, 3.* Qualis homo sit, *C. A. II, 1.* A Græcis Alexandrius legatus mittitur ad Caium Casarem, *A. J. XVIII, 1, 1.* Libellum scripsit contra Judæos, *C. A. II, 1.* Ejus de Judæis fragmenta a Josepho refutantur, *C. A. II, 2-14.* Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro cive habeat, *II, 12.* Ejus mors, *II, 13.*
- Apobaterion**, locus Armeniæ, ubi Nocus ex arca egressus est, *A. J. I, 3, 5.*
- Apollinis templum**, ab Augusto Romæ splendide exstructum, *A. J. XVII, 11, 1. B. J. II, 6, 1.*
- Apollodorus** laudatur, *C. A. II, 7.*
- Apollodotus**, Gazæorum dux a Lysinacho fratre occiditur, *A. J. XIII, 13, 1.*
- Apollonia**, urbs Palest., *A. J. XIII, 15, 4. B. J. I, 8, 4.*
- Apollonius**, Samariæ præf. sub Antiocho Epiphane, *A. J. XII, 5, 5.* A Juda Maccab. vincitur et occiditur, *7, 1.* (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quæ alias de Heliodoro narrantur).
- Apollonius Daus**, sub Alexandro Bala Cœlesyriæ præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J. XIII, 4, 3.* sqq.
- Apollonius**, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII, 3, 2; XIV, 10, 22.*
- Apollonius Molo** Moysen omnesque Judæos conviciis insectatur, *C. A. II, 2; 7; 14; 33; 36.* Morum Persicorum imitator, *II, 37.*
- Aponius**, senator Roman., *A. J. XIX, 4, 5.*
- Apophis**, rex Ægypti, *C. A. I, 14.*
- Apsanes**, Judæorum dux, *A. J. V, 7, 13.*
- Aquilas**, unus ex Caligulæ interfectoribus, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Ara templi Hierosol.** describitur, *B. J. V, 5, 6. C. A. I, 22.*
- Ara suffitus** in tabernaculo posita describitur, *A. J. III, 6, 8.*
- Arabes**, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J. V, 6, 1.* Josaphato tributum pendunt, *VIII, 15, 2.* Ab Herode M. vincuntur, *XIV, 5, 1.* sqq. *B. J. I, 19, 1* sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium provecos; hujus moris origo, *A. J. I, 12, 3.* Arabiæ mulieres veneficii peritissimæ, *A. J. XVII, 4, 1.*
- Arabia** Judææ confinis, *A. J. XIV, 1, 4.* Arabia Felix, ab Abami filiis occupata, *A. J. I, 15.*
- Aradius**, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Aradus**, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J. 6, 2.* Urbs in insula exstructa, *A. J. XIII, 13, 4.* — Aradii a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eripuerant, *A. J. XIV, 12, 6.*
- Aradus**, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Aramæi**, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt *A. J. I, 6, 4.*
- Aramatha**, (Ramatha Arimanius), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J. VIII, 15, 3* sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX, 16, 1.* Cf. *IV, 7, 4.*
- Aramus**, Semæ f., *A. J. I, 6, 4.*
- Aranes**, Tharri f., pater Loti, *A. J. I, 6, 5.*
- Arasea**, templum Assyriorum, *A. J. X, 1, 5.*
- Arases**, rex Syriæ et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J. IX, 12, 1.* A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, *12, 3.*
- Arbela**, vicus Galil., *A. J. XIV, 15, 4. B. J. I, 16, 2. V. J. 60.* Cf. *A. J. XII, 11, 1*, ubi urbs dicitur.
- Arbelorum spelunca**, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J. 37.*
- Arca Noe**, describitur, *A. J. I, 3, 2.* In montem Armeniæ delata est, *C. A. I, 19.* Ejus reliquiæ in Armenia servantur, *A. J. I, 3, 5.*
- Arca sacra**, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III, 6, 5.* In Palæstinorum potestatem venit, *V, 11, 2; cf. B. J. V, 3, 4.* Palæstinis malorum malorum causa est, *A. J. VI, 1, 1* sqq. Ad Judæos remittitur, *1, 3.* Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, *1, 4.* Jussu David Hierosolyma deportatur, *VII, 4, 2.*

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Aruceo condita, *A. J.* I, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiae, postea Petra dicta, *A. J.* IV, 4, 7.
- Arce* (*Arceae*, *Actipus*), urbs Phoeniciae, *A. J.* V, 1, 22; VIII, 2, 3. *B. J.* 5, 1.
- Archades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A.* I, 4.
- Archelaus*, vicus Judaeae ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J.* XVII, 13, 1. A Salome Juliae (Liviae) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J.* XVI, 1, 2. Herodem, Roma in Judaeam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J.* 4, 6, *B. J.* I, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J.* 3, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriae praefectum ab Herode componitur, *A. J.* 8, 6. Eurycles Lacedaemonius pecuniam ei extorquet, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J.* 10, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo iudicium habetur, non admittitur, *B. J.* 27, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthae Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romae; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J.* 8, 2. *B. J.* 33, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J.* 33, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J.* II, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J.* XVII, 9, 1 sqq. *B. J.* II, 1, 2 sq. Romanis proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J.* 9, 3. *B. J.* 2, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomae filio, apud Augustum accusatur, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* 2, 3. sqq. Judeorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J.* 11, 4, *B. J.* Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quae Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 7, 3. A fratribus et Judeorum primoribus iterum accusatus apud Caesarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J.* 13, 2. *B. J.* 7, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 7, 3.
- Archelaus*, Berenices Aegypti reginae maritus, *A. J.* XIV, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchae procurator, *A. J.* XVIII, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciae sive Helciae f., Mariannem Agrippae M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A.* I, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J.* VI, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J.* VII, 7, 1.
- Areceme*, urbs Arabiae, Graecis Petra vocata, *A. J.* VII, 7, 1.
- Aremmantus*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiae, a Damascenis contra Ptolemæum Mennaei auxilio vocatur, *A. J.* XIII, 15, 2. Gazaeis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J.* XIII, 13, 3. Judaeam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J.* XIII, 15, 2. *B. J.* I, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J.* XIV, 14. *B. J.* I, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J.* 6, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Aretas Petraeus*, mortuo Obedae, regnum Arabiae occupat; prius Aeneas appellatus erat, *A. J.* XVI, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllaum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judaeos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipae uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Vitellius Syriae praefectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J.* 5, 2 sq.
- Arethusa*, urbs Syriae, Judaeis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Areus*, rex Lacedaemoniorum legatos mittit ad Judaeos, *A. J.* XII, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literae, *ibid.*
- Argos*, Argivi, *C. A.* I, 16.
- Aria* (Ariana), regio Asiae, *A. J.* I, 6, 4.
- Aridei* (Aritthai), pop. Phoeniciae, *A. J.* V, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J.* III, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quae alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J.* IV, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobiae procurator, *A. J.* XII, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J.* X, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemæo Philad. suadet ut Judaeos in Aegyptum captivos abductos manu mittat, *A. J.* XII, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemæi Philad. satellitem praefectus, *C. A.* II, 4.
- Aristeus*, Judaeus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J.* V; 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samaritanum obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonus fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Antigonus fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* I, 3, 2 sq. Poenitentia cruciatus moritur, quum unum annum tenuisset regnum, *A. J.* 11, 3. *B. J.* 3, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannaei f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J.* XIII, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem aegre fert, 16, 2. *B. J.* I, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennaei, *A. J.* 16, 3. *B. J.* 5, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J.* 16, 4. *B. J.* 6, 1. Matre mortuo, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretae copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J.* 1, 3 sqq. *B. J.* 6, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J.* 3, 1 et 2. *B. J.* 6, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 6, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 6, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J.* 7, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J.* 6.

- B. J. 8, 6.* A. Caesare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judaeam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judaeam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenicen, Salomae filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3, 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Caesarem Octav. accusat, sed Caesare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Berenice mariti secreta Salomae prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastae strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampsigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judaeis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippae M. fratris f. ex Marianne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armeniae minoris praefectura a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidicae, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntae f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moysae commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judaeorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judaeis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Ariuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Aegypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais*, Aegypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*, *Aramatho*) urbs Judaeae quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodi Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posteriori regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posteriori in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcae reliquiae, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Aegypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv. ex Arabia montibus ortus in lacum Asphal. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Maræothi f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judaeae, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semae f., Chanaaniorum princeps, *A. J. I, 6, 4,*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Caesaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiae, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatrae Aegypti reginae, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediae, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodi filio regnum Armeniae tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidiarum ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinao et Anilaio amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabenorum rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniae partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniae, ab Antonio vinculus mittitur in Aegyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjurationem faciunt, 6, 4. Amani veniam dat Judaeorum gentem extinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judaeis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Marдохæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucæi*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Arucæus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judaeae, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judaeae, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 4.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiæ Judaeae regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Aethiopie rege bello petitur, *ibid.* Aethiopes vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 14.*
- Asamonæi*, quamdiu principatum apud Judaeos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judaeae, erat olim una ex quinque Philistaeorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judaei tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quæ arcam sacram in urbem recepissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitas liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomae, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — *Cf. A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanaxi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Aschanes*, eunuchus, *A. J.* X, 10, 2.
- Asenetha*, Josephi uxor, *A. J.* II, 6, 1.
- Asennæus*, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Aserus*, Jacobi ex Zelpha ancilla f., *A. J.* I, 19, 8. Ejus liberi septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, V, 1, 22.
- Aserymus*, Tyrriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Asinæus et Anilæus* fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, *A. J.* XVIII, 9.
- Asintus*; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, *A. J.* XIV, 8, 3.
- C. Asinius Pollio*, consul Roman., *A. J.* XIV, 14, 5.
- Asochæus*, rex Egypti, *B. J.* VI, 10.
- Asochis*, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, *A. J.* XIII, 12, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 2. *V. J.* 41; 68.
- Asophos*, urbs Galil., *A. J.* XIII, 12, 5.
- Asor*, campus Galil., *A. J.* XII, 5, 7.
- Asorus*, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, *A. J.* V, 5, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
- Asprenas*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 3; 1, 15.
- Asphaltites lacus*, in Judæa, describitur, *B. J.* IV, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, *A. J.* IV, 5, 1; XVII, 6, 5. *B. J.* I, 33, 5. Secat eum Jordanes, *B. J.* III, 10, 7. Cf. *A. J.* I, 9; IX, 10, 1.
- Asphar*, lacus Judææ, *B. J.* XIII, 1, 2.
- Assarachoddas*, Assyriorum rex, Senacheribi successor, *A. J.* X, 1, 5.
- Assaron*, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.
- Assaron*, mensura apud Judæos, *A. J.* III, 6, 6. VIII, 3, 8.
- Assis*, Egyptiorum rex, *C. A.* I, 14.
- Assuras*, Semæ f., Assyrii nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Assuris*, Dadanis f., *A. J.* I, 15.
- Assyrii*, nomen habent ab Assura, Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, *A. J.* I, 9. Sub regno Chusarthi Judæos sibi subijciunt; ab Hothnielo repelluntur, *A. J.* IX, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, *A. J.* I, 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samariam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Egyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babyloniis eversum X, 2, 2; 5, 1.
- Assyriorum castra*, locus Hierosol. urbis, *B. J.* V, 7, 3, 12, 2.
- Astabari*, pop. Arab., *A. J.* I, 6, 2.
- Astabora*, fluv. Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2.
- Astapus*, fluv. Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2.
- Astartus*, Syriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Astartæ templum* a Hiram, Syriorum rege, exstructum, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 1, 18.
- Astynges*, pater Darii, *A. J.* X, 11, 4.
- Asyla*, quænam a Moyse homicidis constituta sint, *A. J.* IV, 6, 4.
- Athenienses*, Xerxem devicerunt, *B. J.* II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, *A. J.* XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, *C. A.* II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui nova de diis docent; deos peregrinos non admittunt, *C. A.* II, 37.
- Athenion*, Ptolem. Everget. amicus, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Athenion*, Cleopatram Egypti reg. dux Herodi M. insidias struit, *A. J.* XV, 5, 1. *B. J.* I, 19, 2.
- Athone*, urbs Arab., *A. J.* XIV, 1, 4.
- Athronges*, (Athrongæus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, *A. J.* XVII, 10, 7. *B. J.* II, 4, 3.
- Atratinus*, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Atthidum*, scriptores sæpe inter se dissentiunt, *C. A.* I, 3.
- Avaris*, urbs Egypti, *C. A.* I, 14. A leprosis occupatur, I, 26.
- Auctores*, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius, Atthidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremón, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diagoras, Diocles, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Heecæus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnæseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
- Auyis*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Auranitis*, regis Palæst., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1. *B. J.* I, 20, 4. Pars est tetrarchiæ Philippi, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Aurea terra*, in India, olim Sophira dicta, *A. J.* VIII, 6, 4; 7, 1.
- Auza*, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Axiaramus*, Isi fil., pontif. maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Aza*, mons Palæst., *A. J.* XII, 11, 2.
- Azabon*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Azaelus*; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
- Azarias*, Achimæ f., pontif. max., *A. J.* X, 8, 6.
- Azarias*, (Abdenachus) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J.* X, 10, 1 sqq. In flammis conjectus nimirum in modum servatur, *A. J.* X, 10, 5. M. 16.
- Azarias*, vates, *A. J.* VIII, 12, 2.
- Azarias*, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jannæ præf. adortus vincitur, *B. J.* XII, 8, 2; 8, 6.
- Azavus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Azeza*, urbs Judææ, *A. J.* VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
- Azermites*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Azicus*, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, *A. J.* XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
- Azotus*, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, *A. J.* VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azotus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis erepta Syriæ provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2. Cf. *A. J.* V, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J.* I, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J.* II, 15, 1. *B. J.* IV, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 11, 5. *B. J.* VI, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezecia renovatur, *A. J.* IX, 13, 2 sqq. Cf. X, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J.* IX, 6, 6. Ejus cultus ab Israelitis receptus, *ibid.*
Baal, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J.* X, 9, 2; 9, 5.
Baaras, planta mirabilis, *B. J.* VII, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. *B. J.* VII, 6, 3.
Babe filii, Antigono opulantur contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J.* XV, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J.* I, 4, 3.
Babylon, urbs Ægypti, olim Letopolis, *A. J.* II, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A.* I, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19. A Cyro capitur, *C. A.* I, 19. *A. J.* X, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J.* I, 4, 3.
Babylonia, *Babylonii*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A.* I, 19 sq. Babyloniæ societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J.* X, 2, 2. Judæam invadunt et Manasse regem in captivitatem abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babyloniæ imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ararium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Ctesiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos sævit, *B. J.* I, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J.* XII, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J.* I, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J.* VII, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J.* IX, 6, 3.
Badezorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Bæon, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, ennuclus, *A. J.* XVII, 2, 4.

Bagoses, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J.* XI, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J.* XVIII, 7, 1.
Balacrus, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J.* IV, 6, 1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezecia, *A. J.* X, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitis accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J.* IV, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanea, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitas, *B. J.* I, 21, 12.
Balalorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J.* I, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J.* I, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniis Nabonidelus appellatus, *A. J.* X, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, *V. Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J.* VII, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adoniam regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimat, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J.* 2.
Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J.* IX, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J.* V, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f.; bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabænorum regem expeditionem facit, *A. J.* 3, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*
Baris, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J.* XI, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J.* VI, 3, 2.
Baruchus, Hieremias scribe et discipulus, *A. J.* X, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigonom in regno collocaturus, *A. J.* XIV, 13, 3 sqq. *B. J.* I, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J.* VIII, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J.* 84.
Basca, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J.* VI, 14, 6.
Basenmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J.* I, 18, 19.

- Basima*, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus*. *V. Ventidius*.
- Bassus* (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus* (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machærontem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machæronte profugerant, in Jarde silva cecidit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanaea* (*Bataneas* *A. J.* IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Batanaeam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanaea pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus*, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus*, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra*, urbs Batanaea a Tarni condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bauzus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses*, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum*, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe* (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe*. *V. Beersabe*.
- Belæus* (*Belus*), fluv. Phœnicæ, *B. J.* II, 10, 2, *Beleazarus*, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus*, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus*, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon*, urbs Egypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon*, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis*, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin*, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 3. Cum fratribus in Egyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus*, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamitæ Chananæis parant; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Levitæ uxori inflicta ceteris Israelitis bello lacesunt; cædunt omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice*, Agrippæ M. fil. ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ: fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice*, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice*, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice*, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, 11, 2.
- Berenice*, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasion-gabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berenicianus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa*, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus*, Chaldaeus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noei arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha*, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee* (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ*, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubee*, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus*, urbs Phœnic., *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augetur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* VII, 3, 1.
- Berzelæus*, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara* (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus*, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth*, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira*, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Betaris*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethchora* (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage*, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum*, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphtha*, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julias (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel* (*Bethela*, *Bethele*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris*, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethesob*, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem* (*Bethleema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum*, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus*, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma*, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, *A. J. V*, 1, 17; *XII*, 7, 1; 10, 5; *XIII*, 1, 3. *B. J. 12*, 2; 19, 1; 19, 8.

Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julius appellatur in honorem Cæsaris Augusti filiae, *A. J. XVIII*, 2, 1.

Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, *A. J. VI*, 1, 3; 1, 4.

Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J. V*, 1, 22; *VI*, 14, 3; *XII*, 8, 5; *XIII*, 6, 1. *V. Scythopolis*.

Bethsemera (?), locus Judææ, *A. J. IX*, 9, 1.

Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 4, 2.

Bethzetho, vicus Judææ, *A. J. XII*, 11, 1.

Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1; *XII*, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; *XIII*, 5, 6. *B. J. 1*, 1, 5.

Bethzacharia, locus Judææ, *A. J. XII*, 9, 4. *B. J. 1*, 1, 5.

Betlaa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J. VII*, 5, 4.

Bezeca, urbs Palest., *A. J. V*, 2, 2.

Bezedel, vicus Palest., *B. J. III*, 2, 3.

Bezetha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 15, 5; 19, 4; *V*, 4, 2; 5, 8.

Bithyni, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.

Bithumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J. IV*, 8, 4.

Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J. VIII*, 3, 4.

Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J. V*, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.

Bobelon, Darii Persarum regis dux, *A. J. XI*, 4, 8.

Bocchoris, Ægyptiorum rex, *C. A. I*, 34.

Boccias, Josephi f., *A. J. VIII*, 1, 3.

Boccrus, Abiezere f., pontif. max., *A. J. V*, 11, 5.

Bæolus, archon Deliorum, *A. J. XIV*, 10, 14.

Bolosor, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.

Borcæus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, *B. J. II*, 19, 3.

Borsippus, urbs Chaldaæ, *C. A. I*, 20.

Boscethi, urbs Judææ, *A. J. X*, 4, 1.

Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J. 8*, 3.

Bosporus Thracius, *A. J. XVI*, 3, 2.

Bosporani, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.

Botrys, urbs Phœniciæ, *A. J. VIII*, 13, 2.

Bovis aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J. IV*, 1, 1.

Britanni a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.

Britannicus, Claudii Cæsaris fil. ex Messalina a Nerone medio tollitur, *A. J. XX*, 8, 1 sq.

Brizellum, oppidum Italiæ, *B. J. IV*, 9, 9.

Brochus, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.

Brundisium, urbs Italiæ, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. 1*, 14, 3.

Brutus J. Cæsarem interficit, *A. J. XIV*, 11, 2. *B. J. 1*, 11, 1.

Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J. XIII*, 3, 1; 3, 2.

Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A. I*, 14.

Buccinæ a Moyse inventæ forma, *A. J. III*, 12, 6.

Burrus, præfectus militiæ, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, *A. J. XX*, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.

Ryblus, urbs Phœniciæ, *B. J. 1*, 21, 11.

Byzantium, urbs Thraciæ, *A. J. XVI*, 2, 2.

C.

Cæthus, Levi f., *A. J. II*, 7, 4.

Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, *A. J. III*, 13, 1.

Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A. I*, 2.

Cæcinna, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, *II*, 2 sq.

Cæna (Nova), locus Palest. in Ziphenorum terra, *A. J. VII*, 13, 2.

Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 19, 4, *V*, 8, 1; 12, 2. *V. Bezetha*.

J. Cæsar, Roma pñitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. 1*, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J. 8*, 1 sq. *B. J. 9*, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatro, *A. J. 8*, 3. *B. J. 9*, 5. Hyrcano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J. 10*, 1 sqq. In Africam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 11*, 1.

Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippos in Italiam proficiscitur, *B. J. 1*, 12, 4. Cf. *A. J. XIV*, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, *A. J. XV*, 6, 1. *B. J. 1*, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J. 6*, 6 sq. *B. J. 20*, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, *A. J. 6*, 7. *B. J. 20*, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatrar dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7*, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsareæ, alterum prope Panium, *A. J. XV*, 9, 6; 10, 3. *B. J. 1*, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Bataneam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 20*, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J. XVI*, 4, 4. *B. J. 1*, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum iuribus servandis, *A. J. 6*, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, *A. J. 9*, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllæum capitis damnat; Aretæ regnum Arabiæ confirmat, *A. J. 10*, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J. 11*, 1; *XVII*, 7, 1. *B. J. 1*, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, *A. J. XVII*, 6, 1; 8, 1. *B. J. 32*, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. II*, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J. 11*, 2 sqq. *B. J. 6*, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J. 11*, 4 sq. *B. J. 6*, 3. Pseudalexandri fraudem detegit, *A. J. 12*, 2. *B. J. 7*, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J. 13*, 3; 13, 5. *B. J. 7*, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.

Cæsarea maritima, urbs Palest., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tulissimo ornatur, *A. J. XV*, 8, 5; 9, 6. *B. J. 1*, 21, 5; cf. *A. J. XIII*, 11, 2. *B. J. 1*, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimit, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem adimit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum*, æcus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adanii f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naidem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et menibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Caiaphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statum in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7. sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani philosophi* apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2. Egyptum subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascum *IX*, 2, 2. Cf. *II*, 15, 1.
- Camithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Camon*, urbs Galaadit., *A. J. V*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; *XIX*, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 8, 5; *XV*, 8, 5; *XX*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samariæ est, *B. J. III*, 4, 1; *II*, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Cana*, vicus Galil., *V. J. 16*. *B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Cana*, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha (Cana)*, oppidum Cœlesyriæ, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum* sacrum describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Cantabri*, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; 12; 13; 57.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarsaba appellata erat, cf. *A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; *VII*, 5, 6.
- Cappadoces*, olim Mosocheni dicti a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1. Cf. *XVI*, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; *VII*, 1, 3.
- Capræ*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cariathiarima*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII*, 4, 2.
- Carmelus promontorium*, in litore Phœnicie, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyrriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 22; *VIII*, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Καρναίῳ, fanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carræ* (sive Chara, Charra,) urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, anomie feracissima, in ditione regis Adiabænorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arcae Noei reliquiae, *ibid.* Cf. *I*, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginenses*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; *VI*, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A. I*, 17; 18. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J. XVII*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspiae portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* 1, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παραβολαί), urbs Palæst. Transjordan. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanae præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonathâ falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (*Cedesa*), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyriorum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenoform regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepherite, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumæam superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum aggredditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Petilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlaron conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irrito conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedita multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sephphoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 1 2.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatri appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et Antipatri.
Chabolo, vicus Galil., *V. J.*
Chabulon. *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreas (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremon, historiæ Ægyptiæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemaeus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plerisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chalebus a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 4, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanano, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, 1, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos exstingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæis qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasine) Charax*.

Charchamesa (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
Chares, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
Charmis, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
Chasleus, mensis nonus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
Chasphoma, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
Chatura, Abrami uxor, A. J. I, 15.
Chazadus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
Chebron Chabron, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7, Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
Chelbes, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
Chelcias, Judæus, a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
Chellion, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
Chephthorimus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
Cherubes auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 13.
Cheslæmus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
Chethomene, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
Chethim; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
Chethima (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
Chethimus, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
Chellæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
Chidonis area, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
Chiramus, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
Chius, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
Chodollamorus, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
Chodali, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
Charili poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
Chosbit, Zambriæ uxor, A. J. IV, 6, 10.
Christianorum secta a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
Christus, V. Jesus.
Chusæi (Æthiopes) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
Chusarthes, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
Chusi, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
Chusus, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
Chutha, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
Chuthæi a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferruntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. Samaria.
Chuthus, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
Chuthus, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
Cicero (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 8.
Cicerum domus, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
Cilicia olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
Cilices, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.

Cilicum vallis, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
Cilla, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
Cinchares, unum apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
Cinnamus, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
Cinyras, fabula de Cinyra representatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
Circenses ludi, In iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
Circumcisio, ab Abramo instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithuræi adiguntur ad eam recipiendam, XIII, 11, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
Citium, urbs Cypri insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — *Cittæi* (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
Claudius (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum; 4, 5. Chæream et Lupum suppliciis affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam velat Hierosolyma redde munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacre pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritanos discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
Classicus, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
Clearchus Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
Cleanthus, pictor, C. A. II, 12.
Clemens, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
Cleodemus, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
Cleopatra, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
Cleopatra, Ptolemæi Philometoris uxor, C. A. II, 5.
Cleopatra, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater; 10, 1.
Cleopatra, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo accessit in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabiæ et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Cf. *B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. Selenæ.
- Climax Tyriorum*, mons Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho pena afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Cœlesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph.; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Cœlesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Cf. *B. J.* II, 16, 4.
- Collega (Cneus)*, Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium*; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon Judæorum* in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copentius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra*, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordæi* montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ*, *Corea*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores*, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa*, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Ronan., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. *A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Cotylas*, V. Zeno.
- Cotys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus*, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satellites, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsi in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimi, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 5. A Claudio Casare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspis Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæos Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigiorem supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyaneæ scopuli*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa*, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa*, vicus Tyriorum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaëli filia ex Salampsione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J.* II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntem, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo æquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.

Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.

Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum edificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetas suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.

Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. *Artaxerxes* 1.

Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.

Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).

Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.

Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.

Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, A. J. XIII, 8, 1.

Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.

Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)

Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*

Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.

Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Cœlesyriam media, *ibid.* Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Cœlesyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.

Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananæis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.

Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.

Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15, 1; 26. Primus Argivorum rex, I, 16.

Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.

Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulatur a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrum Ecabatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.

Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.

Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.

Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.

Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.

Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.

Darius I, *Hystaspis* fil., sublatis magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauratum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.

Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.

Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio ob ses datur, A. J. XVIII, 4, 5.

Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.

Dasia, V. *Saira*.

Dassion, Tarichæata nobilis, V. J. 26.

Dathannes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.

Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.

David, Jessæ filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem dæmonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davidem periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitia foras inter Jonatham et Davidem iclum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitaram regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cecidit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Zipheno sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus cum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davidem iterum Saulo parcit, data sibi eum perendi potestate, 13, 9. Ac ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davidem Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæa tribu rex creatur sedemque figit Chelbrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quum Jebosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jebostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jebostho occiso, ab omnibus

tribus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; foedus init cum Hirano Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J. VI*, 10, 2. Victis Palæstinis, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post eum regnaturus sit, relinquendam esse, 4. Palæstinos iterum proelio devincit magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigit; Moabitis annum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadam Damasci Syriæque regem superat; Idumæam sibi subijcit; cum Thæno, rege Amathes, foedus init, 5. Benignum se præbet erga Jonathæ filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum iis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabe Uriæ uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Ammonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deporat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabæus: hic vero mox ab incolis Abelmachæ urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 11, 6 sqq. Rem præclare gerit contra Palæstinos, 12, 1. Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronnæ, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomoni precepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chebrone, solius Judæ tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judææ rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatæ fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judæos a Chananæis subjugatos servitute liberat, *A. J. V*, 5.

Decapolis, regio Palæst., *B. J. III*, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Delium, urbs Syriæ, *A. J. XIV*, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J. XIV*, 15, 1. *B. J. I*, 15, 3. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J. XV*, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judæis, *A. J. XIV*, 10, 11.

Delta, regio Ægypti; multi Judæi in ea habitant, *B. J. II*, 18, 8.

Demænetus, Ptolemæensibus suadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilium vocent, *A. J. XIII*, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J. XII*, 10, 1. Barchidem, deinde Nicanorem mittit contra Judæos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et cæso, iterum Barchidem in Judæam mittit, qui Judæos devincit, 11. Barchidem contra Jonatham Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonatha pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonatham sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In prælio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriæ regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J. XIII*, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filium ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judææ immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochenses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathæ fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonatha vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus est, regno dejicitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucærus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J. XIII*, 13, 4. A Judæis contra Alexandrum Jannæum arcessitur, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J. I*, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. præfectus, *A. J. XII*, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judæorum in linguam Græcam vertendos curet, *A. J. XII*, 2, 1; 2, 3. *C. A. II*, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A. II*, 4. Judæorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.

Demetrius, Judæus, Andromachi f., *A. J. XVI*, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J. XIV*, 4, 4.

Demetrius, Alexandria: Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxorem ducit, *A. J. XX*, 7, 3.

Demoteles, Lacedæmonius, *A. J. XIII*, 5, 8.

Diagaras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A. II*, 37.

Dianæ, templum in Elymaide urbe, *A. J. XII*, 9, 4. Dianæ agrestis templum in Ægypto prope Leontopoli, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J. XVII*, 12, 1. *B. J. II*, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriæ præf., *A. J. XIV*, 6, 7. *B. J. I*, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A. I*, 18.

Didorus, Hercules f., *A. J. I*, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiæ, *A. J. I*, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J. VIII*, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiæ Bethlemiticæ præf., *A. J. VIII*, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J. X*, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J. XIII*, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J. XIII*, 5, 1. Superato Demetrio Nicat. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonatham, Judæorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameæ occiditur, 7, 2.

Diogenes, Phariseorum consilio interficitur, *A. J. XIII*, 16, 2. Cf. *B. J. I*, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J. XIV*, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J. XVI*, 10, 4. *B. J. I*, 26, 3.

Diospolis, urbs Arabiae, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
Dium, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 2.
Dium, urbs Macedoniae, *A. J.* XI, 8, 5.
Bius, Phœnicum historiae auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
Dodias, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
Dæcus, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
P. Dolabella, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
Dolesus, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
Domitia, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
Domitianus, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavianum Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
Domitius Aenobarbus, Agrippinæ conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
C. Domitius Calvinus, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
Domitius Sabinus, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
Dora, urbs Phœnicie maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumæa fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
Doris, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
Dorotheus, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
Dortus, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
Dositheus, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
Dositheus, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studia a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
Dothaim, urbs Samariæ, *A. J.* IX, 4, 3.
Draconis leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
Drusilla, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 3, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
Drusus, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
Drusus, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
Drusus, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
Drusus, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Drymi (*Drymus*), locus Phœnicie prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 2.

E.

Ebalus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Eban, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.

Ebidas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Ebutius, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cadit, IV, 1, 5.
Ecbatana, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
Ecbatana, urbs Batanææ, *V. J.* 11.
Ecdippa (*Ecdippon*?), oppidum Phœnicie, *B. J.* I, 13, 4.
Echarampsaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 18, 2.
Ecnibatus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
Ednæus, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 15, 2.
Egleon, Moabitarum rex, Judæos sibi subjicit; ab Ehude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
Ehudes, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
Eiraes, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Elamæi, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
Elamus, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
Elanus, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
Elca, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
Elcanes, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
Elcias, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
Eldas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Eleazarus, Moysis f. e Sapphira, *A. J.* II, 13, 1.
Eleazarus, Aaronis f., post patris mortem pontificalum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteri eum recuperant, V, 11, 5.
Eleazarus, Dodias fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
Eleazarus, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
Eleazarus, Mattathie f., *Auran* cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prælio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
Eleazarus, Pharisæus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
Eleazarus, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
Eleazarus, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
Eleazarus, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
Eleazarus, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Eleazarus, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
Eleazarus, Peræus, a Cuspido Fado in exsilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
Eleazarus, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
Eleazarus, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
Eleazarus, Anania f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphie ad Idumæam administrandam, 20, 4.
Eleazarus, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

- occupat, crebris pugnīs cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazari factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samæ f., Judæus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Gioræ f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 1.
- Eleazarus*, Machæruntis castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machærunti se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis sociis hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici æqualis, dæmones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. 1, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judæos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Ægypti, B. J. 10, 5.
- Eleusa*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. 1, 23, 4.
- Fleusinia*, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. 1, 13, 3.
- Eleutherus*, fluv. Phœnicus, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. 1, 18, 5.
- Eli*, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis cæsis et arca a Palæstinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sareptana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliæ sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochoziæ regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joram vaticinium, 5, 2.
- Eliab*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacas*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliachim*, Ezechiæ regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasibus*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elien*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelech*, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Elionæus*, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Eliphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elipharzes*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Elis*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elissæus*, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joram bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joram rege Samariam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azælo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jehum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissæus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Elom*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulonis f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.
- Elulæus* (*Pyas*), Tyriorum rex, Cittæos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elysæi* (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elysæorum (*Æolum*) princeps, A. J. I, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emæonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (*Emaus*, *Ammaus*), vicus Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachide munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. 1, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incendiatur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (*Ammaus*), vicus Galil., prope Tiberiadem, thermis celeber, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habet, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Engaddi* (*Engadda*, *Engaddæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Entachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. I, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madianis f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ioniz, A. J. XVI, 2, 2. Dolabellæ literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timæo sæpe mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longævitate, A. J. I, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III,

12, 4. Ephraimæ tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitæ Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judæos a Gedeone placantur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephtheu, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.

Ephraïmes, Chebronensis, A. J. I, 14.

Ephran, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.

Ephratanus ager, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.

Ephron, urbs Palaest., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.

Epicrates, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.

Epicurei, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.

Epiphania, urbs Phoeniciæ, a Judæis Amalthe vocata, A. J. I, 6, 2.

Epomis, vestimentum Græcorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.

Erebinthorum, (Cicerum) domus, vicus Judææ, B. J. V, 12, 2.

Erica, procurator Achazæ regis, A. J. IX, 12, 1.

Eraedes, Gadis f., A. J. II, 7, 4.

Eroge, vicus Judææ prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.

Eron, nomen hebr. arcæ sacræ, A. J. III, 6, 5.

Esaias, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniæ templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.

Esavus, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, frandulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumæam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.

Escholes, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.

Escon, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.

*Esdra*s, sacerdos Judæorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literæ, *ibid.* Cum aliis Judæis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judæis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.

Esebeo, Chananæus, A. J. I, 18, 4.

Esermoth, locus Arab., A. J. III, 13, 1.

Esroneus, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.

Essa, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 3.

Essæi. V. *Esseni*.

Essebon (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.

Essenes, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*

Esseni (Essæi), Judæorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam calibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provectioribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinæ studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 10, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagorei. *ibid.*

Essenorum porta, Hierosol., B. J. V, 4.

Esther, pulchritudine omnibus puellis prastans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardochoæo patruo, Judæorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judæos edictum rescindatur, 6, 12.

Etame, urbs Judææ a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.

Ethæus, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.

Etham, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.

Ethanus, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.

Euæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.

Euaratus, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.

Eucei (?); Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.

Eucles, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.

Eudæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.

Euhemerus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.

Euodus, Tiberii Cæsaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.

Eupolemus, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.

Eupolemus, Judæorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.

Euphrates, fluv. Asiæ, Judæis dicitur Phora, A. J. I, 1. 3. Cf. X, 6, 2.

Europa, a Japhethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.

Eurycles, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.

Eutychus, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.

Eutychus, Caii Cæsaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.

Eva, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.

Evilæi, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.

Evilas, Chusi f., Evilæorum princeps, A. J. I, 6, 2.

Evilates, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.

Evilmaraduchus, rex Babylonie, C. A. I, 20.

Expiationis dies (ἡμέρα ἐξλασμού) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.

Ezechias, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.

Ezechias, Ananiæ pontif. frater, B. J. II, 17, 8.

Ezechias, Chobari f., B. J. V, 1, 2.

Ezecias, Judæorum rex, Achazie fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitis invitat, 13, 2. Palaëstinis bellum inferit; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.

Ezecias, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Aegyptum se confert, C. A. I, 22.

F.

Fabatus, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.

Fabius, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 1. B. J. I,

- 12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
- Fabius**, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
- Fadus**, V. Cuspius.
- Fannius**, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
- Fannius**, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
- Faustus**, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. I, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
- Felix**, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5. B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimat tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
- Felix** (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. 1, 12, 1.
- Fenus** exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
- Festa** Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
- Festus** (Porcius) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
- Filiarum** jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
- Flaccus**, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
- Flavius Silva**, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
- Florus** (Gessius) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiosos auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
- Fonteji** Agrippæ, legati consularis, caedes, B. J. VII, 4, 3.
- Fortunatus**, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
- Fronto** (Eternius), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Fullonis monumentum**, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
- Fulvia**, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
- Fures**, Novam legem de eis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
- Furius**, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

- Gaales**, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
- Gaamus**, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
- Gaba**, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

- Gaba**, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
- Gabala**, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
- Gabaon**, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabaonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude poenam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabaonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
- Gabara** (Gabaroth), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
- Gabares**, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
- Gabatha**, **Gabatho**, **Gabathona** (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
- Gabatha**, **Gabathsaula**, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
- Gabinus**, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Ægyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabataeos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
- Gadara**, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcanica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — **Gadarenti** Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
- Gadara**, pro **Gazara**, A. J. V, 1, 22.
- Gades** (Gadas), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
- Gades** (Gadira), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
- Gadias**, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
- Gadus**, vates, A. J. VII, 13, 2.
- Gætuli**, olim Evilaï dicti, A. J. I, 6, 2.
- Galaaditis** (**Galaditis**, **Galadena**, regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphalassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
- Galades**, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

- Galatæ*, *Galatia*. V. *Galli*, *Gallia*.
Galba, imperator; Tiberii Cæsaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interfectus, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Golbaath, locus Palest., *A. J.* VI, 11, 5.
Galgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananæam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.
Galilæa, regio sive toparchia Palæstinæ, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasæ subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniuntur. *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.
Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur. *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.
Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.
Gallus. V. *Cestius*.
C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.
Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.
Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.
Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habet; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamalenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolæ cecidit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.
Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.
Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.
Garis, urbs Galil. *B. J.* III, 6, 3.
Garizin (*Garizim*, *Garizæus mons*), mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballet exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.
Garstis, urbs Galil. *B. J.* V, 11, 5.
Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.
Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.
Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palest., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.
Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quæ urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezecia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5.
Gazara, urbs Samariæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.
Geddon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.
Gelboe, mons Samariæ, *A. J.* VI, 14, 2.
Gelmon, urbs Palest., *A. J.* VII, 9, 8 sq.
Geman (*Ginæa* ?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.
Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M; conjunctionis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.
Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.
Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amenitate excellens, *B. J.* II, 10, 8.
Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2, 3. V. *Gennesar*.
Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.
Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.
Geras, pater Eludis, *A. J.* V, 4, 2.
Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.
Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parantur Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIII, 15, 5.
Gerastratus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Gergesæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Caii Cæsaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.
Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*
Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.
Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.
Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.
Gessius. V. *Florus*.
Getta. V. *Gitta*.
Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.
Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.
Gibulus, mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.
Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.
Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.
Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.
Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3, III, 3, 4.
Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Getta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palæstinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azælo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezecia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Githa*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 24, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Jubæ Libyæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consulit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatae*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomarus*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Gorgias*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gotholia*, Achabi regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unius tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joasus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græcanicæ urbes* in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Egyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Pheniciis acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulas publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regebantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de iis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribunt; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Graple*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam extruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gunis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gyphæus*, Judæus fortitudinis præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.
- H.
- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginiensis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*. V. *Judæi*.
- Hebron*. V. *Chebron*.
- Hecataeus Milesius*, primorum hominum longævitatem testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecataeus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatontomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleias*, sacri ærarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helenæ monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helenæ regia*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Egypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Præfectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananeus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniochi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 18, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Egypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphuræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15. Hercules templum Tyri extruxit a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*. V. *Danaus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum eadem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absolvitur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. A Sexto Cæsare Coeleſyriæ præficiunt; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaëlus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficiunt, *A. J.* 11, 2 sqq., *B. J.* 11, 2. sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarcha constituitur, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sq. *B. J.* 13, 7 sqq.; 14, 1. A Malcho, Arabiæ rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sq. *B. J.* 14, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judææ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque e Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, sionis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sq. *B. J.* 15, 5 sq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galiliæam contendit, Sepphorin capit et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sq. *B. J.* 16, 1 sqq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galiliæam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Machæras Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galiliæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sq. *B. J.* 17, 3 sq. Pappum superat hostesque in domos compulsos conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum e magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judæam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sq. Ananelo Judæo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Marianne commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum infert, multisque præliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariamnen uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judææ partem, quam Antonius Cleopatra

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patriis moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis ædificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Cæsaream et Sebasen exædificat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Cæsaream urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimunt; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Balanæa, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judæos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judæam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosporum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode interessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quæ in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 5. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Marianne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Cæsarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Cæsarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Cæsare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quæ in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnuros esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandam Cæsaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quæ quinquennalia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaëlidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in externos, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis sepulcrum spoliat, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbæ domesticæ; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomen sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sæviat, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriæ præfectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, 9, 2. A Syllæo apud Cæsarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Cæsarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

- crimnibus falso ei objectis apud Cæsarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Cæsare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas detegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ præfecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interdicti jubet, *A. J.* 7, 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 6. A Claudio Cæsare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacræ pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, Ganali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, V. Antipas.
- Herodis monumentum**, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Herodias**, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepto, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in exilium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* II, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Herodium** (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriæ ex Antigonianis reportatæ exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 8; 21, 10. Toparchiæ caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.
- Herodium**, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* I, 21, 10.
- Herodotus Halicarnassensis**, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* I, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* I, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* I, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* I, 22. Errat in iis quæ de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaothis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcissione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.
- Heroum urbs**, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.
- Hesiodus**, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* I, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.
- Hestæus**, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* I, 3, 9; de Sennaar campo Babyloniar, 4, 3.
- Hierasa**, mater Oziae regis, *A. J.* IX, 11, 2.
- Hieremias**, propheta; natiuitatem in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam corno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictis sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.
- Hieremmon**; ejus filii Iebosthum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.
- Hierichus**, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ caduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.
- Hieroboamus I**, Nabatæi fil., a Solomone muris extruendis præficitur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiz vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 8, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacescit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interuersionem deletur a Basane, 11, 4.
- Hieroboamus II**, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.
- Hieronymus**, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successoris historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phœ-

nicias scripsit, *A. J. I*, 3, 6. Laudatur de diluvio, *ibid.*; de veterum longevitate, *A. J. I*, 3, 9.

Hierosolyma, metropolis Palaestinae; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J. I*, 10, 2; *VII*, 3, 2. *B. J. VI*, 10. Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A. I*, 35. — Urbis accurata descriptio, *B. J. V*, 4 sq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. Cf. *C. A. I*, 22. — Quid Moyses de urbe sacra aedificanda praescripserit, *A. J. IV*, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hycos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A. I*, 14. A Jebusaeis habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J. VII*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 17; *B. J. VI*, 10. A Davide instaurata atque aucta, *A. J. VII*, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J. VIII*, 6, 1. Expugnantur a Nabuchodonosoro et solo aequantur, *X*, 8, 1 sqq. Instaurari coepit sub regno Cyri, *XI*, 2, 1. Monia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemaeo Lagi per fraudem, *XII*, 1. Arx a Simone funditus deletur, *XIII*, 6, 6. Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J. XIV*, 4, 2 sqq. *B. J. I*, 7, 2 sqq. Synedrium Hierosolymis a Gabinio constituitur, *A. J. XIV*, 5, 4. *B. J. I*, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J. 16*, 1 sqq. *B. J. I*, 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J. XV*, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitionem reddere, sed prohibetur a Claudio Casare, *A. J. XIX*, 7, 2. Cf. *B. J. II*, 11, 6. Plateae splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 7. Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J. II*, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum praesidium cadit, 17. Cestius, Syriae praeses, Bezetham capit, urbem superiorem et templum irritum conatu olisidet, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis praefecti constituuntur, 20, 3. Zelotae, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, caedibus et discordiis complent, *B. J. IV*, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotae in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotae Idumaeos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumaeorum discessum Zelotae crudelius adhuc in cives saeviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotae in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotae ab Idumaeis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Giorae a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotae denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, *V*, 1, 2. Simon Giorae, tertiae factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adiecit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordem Romanos adiungunt, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septentrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judaeis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum saeviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judaei novos aggeres frustra aggrediuntur, *VI*, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judaeis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judaeorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fama in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judaeorum strages, 5, 1 sqq. Signaque praecesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judaeis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, *VII*, 1, 1.

Hin, mensura apud Judaeos, *A. J. III*, 8, 3; 9, 4; *VIII*; 3, 8.

Hippene, regio circa Hippum urbem, *B. J. III*, 3, 1.

Hippicos, turris Hierosol., describitur, *B. J. V*, 4, 3. Ab Herode exstructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J. VII*, 1, 1.

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J. 65*. Urbs Graecanica, *A. J. XVII*, 11, 4. A Pompejo Judaeis eripitur, *A. J. XIV*, 4, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J. XV*, 7, 3. Post Herodis mortem Syriae provinciae adicitur, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judaeos saeviunt, qui urbem incolunt, *B. J. II*, 18, 5; cf. 18, 1.

Hiramus, Tyriorum rex, cum Davide foedus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J. VII*, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eique operarios ad ligna caedenda templumque extruendum mittit, *VIII*, 2, 7. sqq. Ejus literae ad Solomonem datae, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quae ad templi Hieros. constructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; aenigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, *VIII*, 5, 3. Quenam Menander et Diodorus historici de eo referant, *ibid.* Cf. *C. A. I*, 17; *II*, 2.

Hiramus, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A. I*, 21.

Hispani, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4. Cf. *C. A. II*, 4.

Holophantes, Judaeus nobilis, *A. J. IV*, 7, 5.

Holocaustum, quomodo instituendum sit, *A. J. III*, 9, 1.

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Graecos literarum monumentum, *C. A. I*, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legis nomine utitur, *II*, 15. Plato Homerum republica sua excludit, *II*, 36.

Homonea, locus Galil., *V. J. 54*.

Horatia, Romae tribus, *A. J. XIV*, 10, 13; 10, 19.

A. Hortensius, consul Roman., *A. J. XIV*, 1, 1.

Holhniel, e tribu Judae, Judaeos ab Assyriis subjectos in libertatem restituit, *A. J. V*, 3, 2. Principatum tenet apud Judaeos annos quadraginta, 3, 3.

Hycos, gens pastorum, Aegyptum invadunt, *A. J. I*, 14. Diversae de iis sententiae, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Hypsicrates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.

Hyrcania (Hyrcanum), castellum Palaestina. a Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3, *B. J.* I, 8, 2; I, 19, 1.

Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, *B. J.* VII, 7, 4.

Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemæi effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syria regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Phariseis ad Sadduceorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.

Hyrcanus, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis fratrem proelio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* I, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Cæsare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronem eadem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Cæsare absolvit, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quæ Cassius ei eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincitur traditur Antigono, qui ei aures abscedit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur, *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judæos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judæam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.

Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemæum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemæi gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem ædificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*

Hyrcanus, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.

Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* 1; 76.

I. J.

Jabata, urbs Palaest., *A. J.* X, 3, 2.¹

Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.

Jabinus, rex Chanaanæorum, Judæos sibi subiecit durissimeque dominatu premit, *A. J.* V, 5.

Jabibus (*Jabissus*, *Jabissa*), nrhs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Beniamitas cum ceteris tribubus pugnare, caduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaestinis in cruce sublata auferunt et sepeclunt, VI, 14, 8.

Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.

Jacimus. V. *Alcimus*.

Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.

Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et fœdus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israhel appellatur, 20. Deorum simulacra, quæ Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chanaanæam oblinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Beniamine, in Ægyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Beniaminem quoque in Ægyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Ægypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaohes ei Hebronem concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Ægypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.

Jacobus, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.

Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.

Jacobus, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simonis Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simonē in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.

Jacobus, Flav. Josephi satellites; *V. J.* 18.

Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.

Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciatur, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.

Jaires, Galadenns, triginta annos apud Judæos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.

Jale, mulier Cenetis, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.

Jalelus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.

Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.

Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Jannia, urbs Judææ, olim in Palaestinarum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Julis (Livis) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J. V*, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J. I*, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J. II*, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Janias*, rex Aegypti, *C. A. I*, 14.
- Jannæus*, V. *Alexander*.
- Jannæus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J. 26*.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*; 52. A Tilo capitur, incolæ caduntur, *B. J. III*, 7, 31.
- Japhethus*, Noe f., *A. J. I*, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Aphaera fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J. I*, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J. VII*, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judæos, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jarda*, silva Judææ, *B. J. III*, 3, 5.
- Jardes*, villa Palæst., *B. J. VII*, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J. I*, 2, 2.
- Jaredes*, Malacli f., *A. J. I*, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XII*, 10, 6.
- Jason*, V. *Jesus*, *Simonis f.*
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J. I*, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J. I*, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J. IX*, 1, 2.
- Jazorus*, urbs Aminationitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J. XII*, 8, 1.
- Iberi*, a Judæis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J. I*, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII*, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J. II*, 1, 1. Idumæi Judæos ex Aegypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J. IV*, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J. XV*, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J. XVI*, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumææ ad Archelæi ethnarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J. XVI*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præficiuntur, *B. J. II*, 20, 4. Idumæi a zelotis in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J. IV*, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Gioræ f., Idumæam vastat, *B. J. IV*, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotis colligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perfluit, VI, 8, 2. Idumæorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J. XV*, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jehar*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jebosthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæa tribu, *A. J. VII*, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interticitur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide eicerentur, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J. I*, 5, 2.
- Jechonias*, V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiæ, *A. J. X*, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J. VIII*, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur cum Israelitarum regem constituere, *A. J. VIII*, 13, 7. Joram rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Elisseus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitu ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam prolectus Joramum, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpem interficit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Jenæ*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judæorum, Ammanitas profligat, *A. J. V*, 7, 8. sqq. Filium Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J. V*, 7, 11. Sex annos apud Judæos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Ozia regis mater, *A. J. IX*, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. Hieremias.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J. 72*.
- Jericho*, V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*, V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariæ, *A. J. VIII*, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemai fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J. VII*, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J. V*, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judæorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J. III*, 2, 3. Judæos contra Moyssem rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moysen mortem Judæorum summus dux Jordanem transgressus Hierichumtem capit, *A. J. V*, 1, 1—12; cf. *B. J. IV*, 8, 3. Infelicitis deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J. V*, 1, 13—16. Gabaonitis parcit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananæas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse præscriptas facit, 1, 19. Chananæam dimittendam curat; singulis eam Judæorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J. VI*, 6, 6.
- Jesus*, Josedeci f., pontifex, *A. J. XI*, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judæ fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J. XI*, 7, 1.
- Jesus* (etiam Jason appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J. XII*, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J. 4*.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J. XV*, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnai fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiæ f., pontifex a Hierosolymitis Idumææ præficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiæ f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflata dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchæ palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilææ præf. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumæos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamalæ f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichæis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus* pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.
- Jesus*, Thehuthi f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium prædicat, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jetharsas*, Amessæ pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jefurus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela*, Jthobali, Tyrionum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyrionum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates sævit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezanias*, Judæorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone liberam mittit Hierosolyma de clade Judeis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilium*, urbs Asiæ minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Ilus*, Cesabæi pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates*, Parthorum dux, ab Antiochio Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide præficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interficit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabaum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui præficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus*, rex Judæorum, Josiæ fil., a Nechaone captivus Ægyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacimo, *A. J. X*, 5, 2. In Ægypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda*, Amaranæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Ægypti regis filia receptus matri enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judæorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechiæ regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joacimus*, Josiæ fil., a Nechaone rex Judææ constituitur; ante regnum susceptum Eliacimus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joacimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasæ, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*,) pontifex, Joasum Ochoziæ regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosaias observet; Baalis adem a Joramo constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joasdrus*, Nomici f., Judæus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judæorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careæ f., Judæorum a Babyioniis in Judæa relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judæos in Ægyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judæ fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus*, *V. Hyrcanus*.
- Joannes*, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabataeos missus ab Amaraei filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judæos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judæus Caesariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essæus Thannæ præfectus, *B. J. II*, 20, 4. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiae f., Acrabatenæ et Gophniticæ toparchiæ præfectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damæ filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosæ f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et mœnibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilææ præf. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho præfectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumaeis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotae ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eléazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliatur, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad dedicationem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judaeis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1. *Joannis* pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1. *Joasus*, Gedeonis fil., *A. J.* V, 6, 2. *Joasus*, Ochoziae Judae regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitae anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado; mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azaelum magna pecunia vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4. *Joasus*, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissaeum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judaeorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3. *Joathames*, Gedeonis f., Sicimitas contra Abimelechum concitat, *A. J.* V, 7, 1 sqq. *Joathes*, Josiae regis a commentariis, *A. J.* X, 4, 1. *Joazarius*, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut honorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1. *Joazus*, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azaelo bello premittitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5. *Jobabus*, Juctae f., *A. J.* I, 6, 4. *Jobelus*, Lamechi f., *A. J.* I, 2, 2. *Jobelus*, annus Jubilaeus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13. *Jochabes*, Phinies f., *A. J.* V, 11, 4. *Jodamus*, tribus Leviticæ princeps, *A. J.* VII, 2, 2. *Joelus*, Samuelli f., in republica administranda nequissimum se praebet, *A. J.* VI, 3, 2. *Jomnes*, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4. *Jonadabus*, Jehu regis amicus, *A. J.* IX, 6, 6. *Jonas*, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J.* 10, 2. *Jonathas*, Saüli fil., Palaestinarum praesidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J.* VI, 6, 2. Saulus enim morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiae foedus cum Davide init ejusque saluti prospicit, 11, 8 sqq. In praelio cum Palaestinis commisso cadit, 14, 1. *Jonathas*, Abiathari f., *A. J.* VII, 9, 2. *Jonathas*, Samae fil., Ammonis amicus, *A. J.* VII, 8, 3; 12, 2. *Jonathas*, Apphus cognominatus, filius Mattathiae, *A. J.* XII, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Proelium committit cum Bachide Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabataeis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethalaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatorum Judaeae immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenses, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Entheum, 5, 4. Phoeniciae et Coesyliae urbes in Antiochii potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedaemoniis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1. *Jonathas*, Absalomi f., *A. J.* XIII, 6, 3. *Jonathas*, Oniae f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10. *Jonathas*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3. *Jonathas* pontifex a Felice, Judae procur., e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 5. *Jonathas*, Pharisaeus, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione in Galilaam mittitur ut Josepho praefecturam adimat; Galilaei hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64. *Jonathas*, Sisennae f., *V. J.* 38. *Jonathas* Judaeus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudenter vincit; a Prisco sagitta transtigitur, *B. J.* VI, 2, 10. *Jonathas*, sicarius Judaeos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judaeorum locupletissimos falso accusat, *B. J.* VII, 11, 1 sqq. Calumniarum falsitate detecta, Romae vivus creunatur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76. *Ionia*, regio Asiae min., nomen habet a Jovano Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Judaeis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J.* XVI, 2, 3 sqq. *Jope* (*Joppe*), urbs Judaeae maritima cum portu, *A. J.* XI, 4, 1. *B. J.* I, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J.* III, 9, 3. A Pompejo Judaeis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Julio Caesare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchae ditio est; Archelao regno dejecto Syriae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4, 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J.* II, 18, 10. Instauratur a Judaeis seditionis, qui piraticam faciunt, *B. J.* III, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J.* IX, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J.* I, 2, 2.

- Joramus**, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumaei et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palaestini Judaeam invadunt et in regis domum saeviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.
- Joramus**, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziae fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumaeorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris admittit Aramatham, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.
- Joramus**, Azariae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Jordanes**, fluv. Palaestinae; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Pano monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; I, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sq. Jordanis paludes (*Εὐχ*), *A. J.* XIII, 1, 3; I, 5.
- Josabetha**, Ochoziae regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.
- Josadocus**, pontifex maximus, Babylonem captivus abducitur, *A. J.* X, 8, 6.
- Josaphatus**, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.
- Josaphatus**, fil. Asani, Judaeorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moyses leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitis et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciae emporia, haec vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumaeorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumaeae deserta eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.
- Josephus**, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Aegyptio emitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephrae uxorem quae ipsum ad concubitu pellicere studet, repudiatur; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothae regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariae curanda praeficitur, 5, 7. Psotomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur, 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Aegyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem ligant in Aegypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Famine Aegyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Aegypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananaeam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Charemon de Josepho tradat, *C. A.* I, 32.
- Josephus**, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemaeo Euerg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judaeorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judaeae terrarumque adjacentium litatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiae et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemaeum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.
- Josephus**, Zachariae f. contra Judae mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.
- Josephus**, Mennae f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.
- Josephus**, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumaea obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 13, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumaeam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judaea cum Machaera relinquitur; contra fratris jussu praelium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.
- Josephus**, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* I, 22, 4 sq.
- Josephus**, Herodis M. quaestor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.
- Josephus**, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judaeis seditiosis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.
- Josephus**, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.
- Josephus**, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.
- Josephus Cabi**, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.
- Josephus**, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcidis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Josephus**, Gorionis f., a populo urbi praeficitur, *B. J.* II, 20, 3.
- Josephus**, Simonis f., Hierichunti praeficitur, *B. J.* II, 20, 4.
- Josephus**, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* 37.
- Josephus**, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.
- Josephus**, Dalrei f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quaerit, *B. J.* VI, 5, 1.
- Josephus**, Matthiae f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.
- Josephus (Flavius)**, Matthiae f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhaec sapientia excellit; perulustratis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectae se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppaeam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judaeos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; prodilionis se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilaeae cum duobus sociis praeficitur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchae palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galilaeae disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilaeorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienensis a Joanne ad seditionem stimulatus alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichaeas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritae ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Aebutium, *V. J.* 24. In suspicionem prodilionis vocatus apud Tarichaeas et Tiberienensis, magnum subit discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J.* 26, sqq.

B. J. II, 21, 3 sqq. Tiberienses et Tarichaeatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J. 31* sqq. *B. J. II, 21, 8* sqq. Gamalitis, qui ab Agrippa rege delecerant, auxilium mittit, *V. J. 37*. Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho praefecturam abroget, *V. J. 38* sqq. *B. J. II, 21, 7*. Josephus Galilaeorum precibus motus in praefectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42* sq. Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44* sqq. Praefectorum Galilaeorum de Josepho testimonium, *50*. Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusant, *52*. Jonathas ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitae periculo evadit, *53* sqq. Galilaeae praefectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, *60*. Jonatham et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62*. Tiberiadem expugnat, *62* sqq. Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, *66*. Sepphorin in potestatem suam redigit, *67*. Tiberiensium saluti consulit, *68*. Quum Sepphoritae Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71*. Cum Agrippa exercitu praedio congregitur *72* sq. Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4, 1*. Quum Vespasianus in Galilaeam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3*. De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2*. Jopata se confert, *B. J. 7, 3*. In hac urbe a Romanis obsessus fortiter iis resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4 — 35*. Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1* sqq. Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8*. Vespasianum imperium vaticinatur, *8, 9*. Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1*. Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5* sq. Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7*. *V. J. 75*. Hierosolymitani a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J. V, 9, 3* sq. Lapide percutitur a seditiosis, *13, 8*. Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, *VI, 2, 1* sqq.; *7, 2*. Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75*. A Tito praedia accipit in Judaea, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonatha quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3*. *V. J. 76*. Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76*. Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1*. — Agrippae regis ad Josephum epistola, *V. J. 65*. — Josephus in literis Hebraicis et Graecis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2*. Sed non assequutus est exquisitam linguae Graecae pronuntiationem, *ibid.* Judaeorum res gestas Roma literis mandavit, *C. A. I, 9*. Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8*. *XVI, 7, 1*; *XX, 8, 3*. *V. J. 65*. *C. A. I, 9* sq. — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I, pr. 1*. Vespasiani, Titi et Agrippae testimonia de veritate historiae belli Jud. a Josepho conscriptae, *V. J. 70*. *C. A. I, 9*. — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1* sqq. *XX, 11, 12*. Judaeorum libros sacros in Antiquitatibus graece reddidit, *A. J. X, 10, 6*. Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2*. — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judaeorum contra Apionem, *C. A. I, 1*. — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2*; cf. *A. J. III, 5, 6*; *8, 10*; *IV, 8, 4*. *C. A. I, 9*.

Josias, rex Judaeorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1*. Ejus

pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repositos publice recitandos curat, *4, 2* et *3*. Idolorum cultum funditus delet, *4, 4* et *5*. Nechaonem, regem Aegypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda; in praedio cum eo commisso sagitta ictus moritur, *5, 1*. Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*

Josua, *V. J. Jesus* Naveni f.

Josua, Siae f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1*.

Josubacus, Abrami f., *A. J. I, 15*.

Jotapata, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7*. A Josepho munitur, *II, 20, 6*. A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1*. A Vespasiano obsidetur; Jotapateni duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4* sqq. Urbis situs, *7, 7*.

Jotape, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4*.

Jotape, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4*.

Jotape, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4*.

Jothamus, Bocciae f. *A. J. XVIII, 1, 3*.

Jothamus, rex Judaeorum, Oziae fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4*. Rempublicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2*. Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1*.

Jothamus, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6*.

Jothorus, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palaestina, *A. J. V, 2, 3*.

Jovanus, Japhethae f., *A. J. I, 6, 1*. Ab eo Graeci originem trahunt, *ibid.*

Jozarus, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Matthiae, *A. J. XVII, 6, 4*.

Jozarus, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, *V. J. 7*.

Jozarus, sacerdos, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilaeae praef., missus, multas ei struit insidias, *V. J. 39* sqq.

Ipa (?) urbs Palaest., *A. J. VIII, 10, 1*.

Iraes, Juctae f., *A. J. I, 6, 4*.

Irenaeus, Herodis Antipae procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4*. *B. J. II, 2, 3*.

Isaacus, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2*. A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcit, *13*. Rebeccam Bathueli fil. ducit uxorem, *16*. Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1*. Dei jussu Gadara se confert, *18, 2* sq. Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4* sqq. Moritur Chebrone, *22*.

Isamachus, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1*.

Isana, urbs Palaest., *A. J. VIII, 11, 3*.

Isanæ, vicus Palaest. *A. J. XIV, 15, 12*.

Isara, urbs Palaest., *A. J. VIII, 15, 4*.

Isidis sacra fondantur, *A. J. XVIII, 3, 4*. Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affliguntur ejusque templum evertitur, *ibid.* Cf. *C. A. I, 32*.

Ismaelus, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4*. Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, *12, 3*. Mulierem Aegyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4*.

Ismaelus, Judaeus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2*. Godoliam omnesque Masphatenses interimit, *9, 4*.

Ismaelus, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2*; *XX, 8, 8*. *B. J. VI, 2, 2*. Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11*. A Nerone obses retinetur, *ibid.*

Isracla, *V. J. Jesracla*.

Israelitæ. V. Judæi.

Israelus. V. Jacobus.

Issacharis, Jacobi ex Lia f., *A. J. I*, 19, 8. Ejus filii quatuor, *II*, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, *V*, 1, 22.

Issares, Nephthalis f., *A. J. II*, 7, 4.

Ister, fluv. Germaniæ, *B. J. II*, 16, 4; *VII*, 4, 3.

Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, *A. J. VII*, 6, 1.

Isuis, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.

Isus, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.

Isus, Jorami f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Itabyrium, mons Galil., describitur, *B. J. IV*, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, *II*, 20, 6. *V. J. 37. Cf. A. J. V*, 1, 22; *XIII*, 15, 4.

Ithamarus, Aaronis f., *A. J. XIII*, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phineesis stirpem transit, *A. J. VIII*, 1, 3; *cf. VIII*, 14, 7.

Ithobalus, Tyrionum et Sidoniorum rex, *A. J. VIII*, 13, 1. Quid Menander de eo referat, *13*, 2. *Cf. IX*, 6, 6. *C. A. I*, 18; 21.

Ituræa, regio Palæstinæ. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur, *A. J. XIII*, 11, 3. Ab eodem circumcisionem admittere coguntur, *ibid.*

Jubatus, Lamechi f., *A. J. I*, 2, 2.

Judas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, *A. J. XVII*, 13, 4. *B. J. II*, 7, 4.

Jubihæus annus. *V. Jobelus.*

Juctas, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.

Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J. XVI*, 10, 3.

Judadæi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, *A. J. I*, 6, 2.

Judadas, Regmi f., Judææorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.

Judæa, *Judæi*. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, *B. J. III*, 3, 1 sqq. *A. J. V*, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, *A. J. I*, 6, 2. Judææ propriæ fines et natura, *B. J. III*, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hehero Salas f., *A. J. I*, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacobo), *A. J. I*, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, *A. J. XI*, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, *A. J. I*, 7 sqq. *V. Abramus, Isaacus, Jacobus.* Judæi, fame in Palæstina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, *A. J. II*, 7, 1 sqq. Num idem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? *C. A. I*, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, *C. A. I*, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, *A. J. II*, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochoir, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, *C. A. I*, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, *A. J. II*, 15 sq. *cf. Moyses.* Exodi tempus definitur, *A. J. VIII*, 3, 1. Apionis de exodo sententia, *C. A. II*, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, *A. J. III*, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viritum contribuunt, 8, 2. Moyses iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullas recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaea fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyses iis renuntiat, Deum contra eos iratum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1 sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, *IV*, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducentur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis corrumuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyses iis librum tradit leges et republicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat *A. J. V*, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offendiasset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, *A. J. XI*, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjaminitas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, *A. J. V*, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananaeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinis vincunt, duce Samuele, *VI*, 2. Samueli filii male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinis, Amalecitas, Moabitibus aliasque gentes finitimas devincunt, *VI*, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, *VII*, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusani, gens Chananaea, incolebant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinis identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi census habet: reperiuntur nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Benjaminitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, *VIII*, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, *A. J. VIII*, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa extitit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: Roboamus, Asanus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholia, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achazas, Ezeccias, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias. — Reges Israelis: Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanus, Zamares, Amarinus, Thamneus, Achabus, II, Ochozias, Joramus, Jehus, Joazus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manaenus, Phaceas, Pha-

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum regis exstinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur: in eorum locum substituuntur Chuthæi, *A. J. IX, 14, 1.* Regnum Judæ evertitur a Nabuchodonosoro; Judæi melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, *X, 8.* Pauperes in Judæa relictii circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias præficiunt; post Godoliam interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, *9.* A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, *XI, 1, 1 sqq.* Multi in Babylonia remanent, *1, 3.* Urbem et templum instaurare cœperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, *2, 1 et 2.* Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, *3, 7 sqq.* Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, *3, 10.* Samaritæ templi ædificationem impedire student, sed frustra, *4, 3 sqq.* Templo absoluto solempne Pascha celebratur, *4, 8.* Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, *5, 3 sqq.* A gentibus finitimis urbis mœnia diruuntur, quæ Neemias reficit, *5, 6 sqq.* Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judæorum gentem extinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Pluræos celebrant, *6, 5 sqq.* Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, *6, 13.* Alexandro M. se subjiciunt ab eoque privilegia impetrant, *8, 4 sqq.* Ptolemæus Lagi urbem capit multosque Judæos in Ægyptum deportat; contentiones inter Judæos et Samaritas, *XII, 1.* Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemæo Philadelpho, *2, 2 sqq.* Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judæorum erga se studium remuneratur, *3, 3.* Ptolemæus Epiph. Judæam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, *4, 1.* Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patriosque mores relinquere, *5, 4.* Maccabæi regis mandata contemnunt magnamque manum circa se colligunt, *6.* Sub Juda Maceab. Judæi libertatem suam contra Syriæ reges egregie defendunt, *7—11.* Fœdus cum Romanis ineunt, *10, 6.* Sub Jonathan Syrorum reges Judæorum gratiam sibi conciliare student, *XIII, 2, sqq.* Fœdus cum Romanis renovatur, *5, 8; 7, 3; 9, 2.* Simone principatum tenente, Judæi magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, *6, 6.* Judæorum res admodum secundæ ac florentes sub Hyrcano, *10, 1.* Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J. 11, 1. B. J. I, 3, 1.* Contra Alexandrum Jannæum, qui Aristobulo succedit, sæpius seditionem movent, *A. J. 13, 5; 14, 1. B. J. 4, 3 sqq.* Regni fines sub Alexandro Jannæo, *A. J. 15, 3.* Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; hæc omnia Phariseis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. 16, 1 sq. B. J. 5, 3.* Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J. XIV, 1 sqq. B. J. I, 6, 1 sqq.* Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judæis tributum imponit multasque eorum urbes Syriæ provinciæ attribuit, *A. J. 4, B. J. 7.* Gabinus quinque syndria constituit populorumque in totidem partes dividit; Judæi reguntur ab optimatibus, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J. 8, B. J. 9, 3 sqq.* Decreta in Judæorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J. 10.* Valde vexantur a Cassio, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 11, 1 sq.* M. Antonius iis restituit quæ Cassius iis eripuerat, *A. J. 12, 2 sqq.* Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonom Aristob. filium, *A. J. 13 sqq. B. J. 12 sqq.* An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J. XV, 1.* Jussu Antonii Herodes Judæam partem Cleopatæ cedit, *A. J. XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.* Judæa magno terræ motu vastatur, *A. J. 5, 2. B. J. 19, 3.* Herodes ab Octaviano eam Judæam partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatæ dederat, *A. J. XV, 7, 3.* Trachonitis, Batanæa, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J. XV, 10, 1 sqq. B. J. I, 20, 4.* Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romæ de regno disceptantibus, Judæa plena est turbarum; seditiones compeſcuntur a Quint. Varo, Syriæ præfecto, *A. J. XVII, 10. B. J. II, 3 sqq.* Judæi legatos mittunt ad Cæsarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J. 11, 2. B. J. 6, 2.* Cæsar Octav. Archelaum constituit ethnarcham eique Judæam, Samaritam et Idumæam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peræam et Galilæam, illi Batanæam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, *A. J. 11, 4. B. J. 6, 3.* Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syriæ provinciæ adjicit, *A. J. 13, 5. B. J. 8, 1.* Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. XVIII, 4, 6.* Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiæ regem facit, *A. J. XVIII, 6, 10. B. J. II, 9, 5.* Judæi nolunt Caligulæ statuam in dei templo erigere, *A. J. XVIII, 8, 2 sqq.* Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judæam, Samaritam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J. XIX, 5, 1. B. J. II, 11, 5.* Claudius Judæis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J. 5, 2.* Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judææ res administret, *A. J. 9, 2.* Lis inter Samaritas et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J. XX, 6. B. J. II, 12, 3.* Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J. 7, 1. B. J. 12, 8.* Nero ejus regno addit partem Galilææ et Perææ, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Tota Judæa tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J. 8, 3 sqq. B. J. 13, 2 sqq.* Flori procuratoris sævitia Judæos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J. II, 14 sq.* Judæorum ubique gentium calamitates et cædes, *18.* Cestius Gallus Syriæ præfectus ad reprimendam seditionem in Judæam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, *19.* Judæi tum urbis et provinciarum præfectos bellique duces constituunt, *20, 3 sq.* Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judæos, *B. J. III, 1, 2 sqq.* Vespasianus Galilæam occupat, *III, 2—10, IV, 1.* Intestina dissidia et seditiones in Judæa, *IV, 3, 2.* Hierosolymis zelotæ in cives sæviunt, *4 et 5.* Peræa, Idumæa magnæque pars Judææ a Romanis subiguntur, *7—9.* Quom Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judæis persequitur, *11, 5.* Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, *V, 1—VII, 1.* *V. Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judæam terram vendi jubet et Judæis, ubicunque degant, tributum indicit, *6, 6.* Macherus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, *6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1.* — Admirabilis inter Judæos de rebus summis consensio, *C. A. II, 19.* Dei quæ sit natura ex Judæorum sententia, *C. A. II, 16; 22.* Eorum libri sacri viginti duo, *C. A. I, 8.* — Judæorum leges omnium optimæ, *C. A. II, 38, 41.* Earum imdoles, *II, 14; 16 sqq.; 41.* Severiores sunt quæ apud alios populos valent, *II, 32.* Multi eas imitati sunt, *II, 39.* Judæi legibus accuratissime instituntur, *II, 18.* Omnia pati malunt quam quidquam contra leges facere, *I, 22* — Magistratus ætem in qualibet Judæorum urbe, quorum duo et tribu

- Levitica, *A. J.* IV, 8, 4. — Judæorum temperantia, fortitudo, sapientia, *C. A.* I, 22. Apud Judæos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, *A. J.* XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, *A. J.* I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judæorum juramentis Apionis mendacia, *C. A.* II, 10. — Judæi admodum sero in Græcorum notitiam venerunt, *C. A.* I, 12. Græcorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Ægyptiis, I, 24. Judæi per totum orbem terrarum dispersi sunt, *A. J.* XIV, 7, 2. *B. J.* II, 16, 4. Cf. *Alexandria, Antiochia, Babylonia, Creta, Cyrene, Damascus, Ionia, Melos, Roma, Syria.*
- Judaicum bellum*, quando initium cepit; ejus causæ, *B. J.* II, 14 sqq. Cf. *Judæa, Hierosolyma, Vespasianus, Titus.*
- Judas, Jacobi ex Lia f. A. J.* I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judæ tribus quamnam Judææ partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tribulium numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
- Judas, Aminadabi f. A. J.* XI, 4, 2.
- Judas*, pontifex, *A. J.* XI, 7, 1.
- Judas Maccabæus*, Mattathie fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, *A. J.* XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem impulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In prælio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. *B. J.* I, 1, 4 sqq.
- Judas, Esseus*, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 5.
- Judas, Chapsei f. A. J.* XIII, 5, 7.
- Judas, Ezechie latronis fil.*, post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, *B. J.* II, 4, 1. *A. J.* XVII, 10, 5.
- Judas, Sariphaei fil.*, legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, *A. J.* XVII, 6, 2 sq. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
- Judas, Gallæus (Gaulanitis)* Judæus hortatur ut a Romanis deficiant, *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* 8, 1. Novæ philosophorum sectæ princeps est, quæ in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, *A. J.* I, 1, 1; 1, 6. *B. J.* 8, 6.
- Judas, Jonathæ f.*, Judæus nobilis, *B. J.* II, 21, 7.
- Judas, Chelcie f.*, Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Judas*, Judæ f., unus e seditiosorum Hieros. præfectis ob proditionem a Simone necatur, *B. J.* V, 13, 2.
- Judas, Ari f.*, Judæus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 1, 8; VII, 6, 5.
- Judas, Mertonis f.*, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 5.
- Judas, Flav. Josephi collega* in administranda Galilæa, *V. J.* 7.
- Judices*, etiam *μὲνάρχαι* dicti, plus quingentis annis apud Judæos imperium tenebant, *A. J.* XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Juelus*, Sudeæ fil., summus pontifex, *A. J.* X, 8, 6.
- Julia (Livias)* Cæsaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, *A. J.* XVI, 5, 1. Salomæ Herodis sorori suadet ut fratri obsequuta nubat Alexæ, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Herodes magnam pecuniæ vim ei legat, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Salomæ ei Jamniam, Phasælidem et Archelaïdem legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Julia, Caligulæ soror*, M. Minuciani uxor, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Julianus*, Bithynius, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 8.
- Julias (Livias)*, urbs Perææ ab Herode Antipa ita vocata in honorem Juliæ Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. A Nerone Agrippæ juniore datur, *A. J.* XX, 8, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Julias*, urbs Galil. ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliæ Augusti filiæ; prius dicebatur Bethsaida, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1; III, 10, 7. *V. J.* 71.
- Julius*, leg. Roman. dux, *A. J.* XV, 3, 7.
- Juno Argiva*, *B. J.* I, 21, 7.
- Jupiter Enyalios*, *A. J.* I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, *A. J.* XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, *A. J.* XIX, 4, 3. *B. J.* VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidie, *A. J.* XIX, 1, 1. *B. J.* I, 21, 7.
- Justus*, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, *V. J.* 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. præf. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exsilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilæa gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*
- Justus*, Flav. Josephi f., *V. J.* 1; 76.
- Lycei* a Hiram Tyriorum rege subjecti, *A. J.* VIII, 5, 3.
- Izaræ*, fons Palest., *A. J.* 15, 6.
- Izari (?) urbs* (Jesræla), *A. J.* VIII, 13, 6.
- Izates*, Monobazi Adiabænorum regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, cujus filiam uxorem ducit, *A. J.* XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiæ, cædit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. *B. J.* VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., *A. J.* I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulentè Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebecam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente fides facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palaest., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palaest., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosarchodus*, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babyloniae, A. J. X, 11, 2.
- Lacedaemonii* Judaeorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judaeis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedaemonii moribus docent non praecipis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judaeae, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judaeae, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathusale f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriae; Herodis M. in Laodiceenses liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses*, a Romanis jubentur Judaeos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimae legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Aegypti, A. J. II, 15, 1.
- Latustimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judaeae, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Moabitum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemontia*, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom.; ejus de Judaeis Ephesis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Aegypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judaeae, A. J. VII, 8, 5.
- Levias*, Judaeus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Leri*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratrem Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitae, Judaeorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuitisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum praescribente, Levitae inde in Judaeam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judaeis in linguam Graecam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriae, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judaeae procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judaeis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandrinorum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, V. Julia.
- Livias*, urbs Arabiae, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascum capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Aegyptum proficiscitur; inde in Chanaanem reversus, planitiei ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo praemonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuum salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semae f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi*, V. Lydi.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octavi. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romae in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimur* (*Ludimus*), Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliae; Herodes Antipas a Caligula relegatur, A. J. XVIII, 7, 2, B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus* (*Julius*) tribunus militum Caligulae uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandriae praefectus, Oniae templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiae min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedaemoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semae f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judaeae, toparchiae caput, B. J. III, 3, 5. Incolae a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemai Mennae f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatrae insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysaniae tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 8 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 6. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat. expeditionem facit contra Judaeos, 9, 4 sq. Cum Judaeis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriae castellum, a Pompeio expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro • Jannæo prodit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare volebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Macchida) locus Palæst., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupata, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV, 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstinae et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Machirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 6, 7.
Macrones, pop. Ponti, *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devinuntur et cæduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæolis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Nageddo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magoge originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malaelus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria protugo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum pœnitet, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. Cf. *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Maliathe (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 3 sq. Principum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., *A. J.* XII, 8, 3.
Mallon, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, illex Abrami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manæmus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid.*
Manæmus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manæmus, (*Manaimus*), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. *V. J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asmetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraimo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstinae partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezeciae fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26—32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe. V. *Maliathe*.
L. Manlius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de cælo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid.*
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., *A. J.* VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jothami f., *A. J.* VIII, 1, 2.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

C. Marcellus, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.

Marcellus, procurator Judææ, *A. J.* XVIII, 4, 2.

Marcus, Alexandri Lysimachi, Alabarchæ, f., *A. J.* XIX, 5, 1.

Mardocheus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.

Mardocheus, unus ex Judæorum Babylone degentium primoribus, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Conjuratorem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judæos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judæorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulatur. 6, 12, et 13.

Maresa. V. *Marissa*.

Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.

Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.

Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formæ venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sq. Ejus indoles, 7, 4.

Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.

Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.

Mariamne, Agrippæ M. filia ex Cyprio, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciæ fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.

Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Mariamne, Archelai ethnarchæ uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.

Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.

Marion, Tyriorum tyrannus Antigono regnum Judææ occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.

Marista, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.

Marmaridæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.

Marsuane, mensis anni secundus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 3.

Marsus, Syriæ præfectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitiae cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.

Marsyas Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.

Maruelus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.

Marullus Judææ procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.

Masada, castellum Judææ; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice exstructum, ab Herode M. amplificatum et munitius redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Gioræ f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judæa jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sq. Sicarii ne

in Romanorum manus incidant, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.

Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.

Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.

Maspha, urbs Palæst., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.

Masphate (Masphace), urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.

Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.

Massagetæ, pop. Asiæ, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.

Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.

Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.

Mastheron angustiae, in Judæa, *A. J.* VI, 13, 4.

Matgenus, Tyriorum rex, *C. A. I.* 18.

Mathusalas, Marueli f., *A. J.* I, 2, 2.

Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.

Mattathias, Joannis f., Maccabæorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnamque ubi Judæorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.

Mattathias, Absalomi f., *A. J.* XIII, 5, 7.

Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.

Matthias, Margalothi (Margali) fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.

Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.

Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.

Matthias, pontifex ab Hierosolymitis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcescendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.

Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi atavus, *V. J.* 1.

Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiæ f., Fl. Josephi abavus, *V. J.* 1.

Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* 1; 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.

Mauri, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.

Maxilla, locus Palæst., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 9.

Mazaca, urbs Cappadociæ, *A. J.* I, 6, 1.

Medaba, urbs Palæst., olim in Moabitarum ditione, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.

Medæi. V. *Medi*.

Medi, a Judæis Medæi vocati, uomen habent a Made, Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.

Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damasceni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.

Meeir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.

Megassarus, Judæus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Megasthenes, rerum indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A. I.* 20.

Meirus, Belgæ f., sacerdos, in flammis templi incensi se præcipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociæ, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachoræ uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum exstruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniæ et Cappadociæ sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Judæi Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula jubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidæ f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phœnicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathæ f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Ægypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A.* I, 14.
- Menander* Ephesius Græcorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A.* I, 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palæst., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus V. Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Mephres*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Æthiopiæ, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesaneî* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanæorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiæ, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Judæi Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur cades, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Caesaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenæ*, Amenophis Ægypti regis f., *C. A.* I, 32.
- Mestrai* (Ægyptii) et *Mestre* (Ægyptus) nomen habent a Mestraimo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestramus*, Chamæ f., Mestæorum (Ægyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascus capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, præsidii Romani in urbe Hierosol. præfectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perææ, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi prædicit eum ab hoste inter-
- fectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiæ a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*: P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci præfectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Minæus*, rex Ægypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A.* II, 16.
- Minucianus (Annius)*, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus (Marcus)*, Caligulæ sororis maritus, post Caligulæ mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*. V. *Misaelus*.
- Misaelus* (a Babylonii Misaches appellatus), Judæus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illasi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Judæis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Puteoli*, oppida Campaniæ maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriæ regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 8, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilao, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbii insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A.* I, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiæ, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Judæos sibi subjiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumæorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. V, 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longævitatē, *A. J.* I, 3, 9.
- Modim* (Modein, Modim), vicus Judææ, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Æquiculus) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mæsia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Mola*. V. *Apollonius*.
- Momphs*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Ciliciæ, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphaneum concremant, *ibid.*

Mortuus mons, in Judæa, *A. J. I*, 13, 1.

Mosocheni (*Cappadoces*) originem trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaches, Japhethæ f., Mosochenorum (Cappadocum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaicæ leges. V. *Moses*.

Mosollamus, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.

Moses, Amaramæ ex Joachebeda f., divinum de eo vaticinium, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturus in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis elendis confirmat, 13. Rege Moysen deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moysen transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amaram potabilem reddit aliaque miracula edit, III, 1, 1 sqq. Amalecitis prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chananæa occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem inovent contra Moysen; a Deo extinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet extingui multisque præceptis populi salutis consulit, 8, 44—48. Nube in cælum aufertur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quenam Manetho, Chæremon et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicæ leges, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spicis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediant, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis; de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.

Muchæus, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.

Murcus (*Marcus?*), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; 11, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J. IX*, 2, 1.

Mygdonia. V. *Antiochia*.

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.

Mytgonus, Tyrionum judex, *A. C. I*, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxore, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palestinæ, sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram asserens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.

Nabærothes, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.

Nabalus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; VIII, 3, 8.

Nabonidelus, rex Babyloniarum, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Baltasarus*.

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A. I*, 20.

Nabopalassarus, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A. I*, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

- vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. Ægyptios prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad Ægyptios defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. Coelesyriam occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, Ægyptios debellat, Judæos qui in Ægyptum migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quænam Berossus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabuthus**, Jezabelæ, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan**, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus**, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores**, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores**, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadab**, Hieroboami filius, patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Næmanes** (*Naamane*), Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
- Nais**, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphæsus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahum**, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata**, regio Palæst., 60 stadiis a Cæsarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones**, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan**, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanael**, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas**, vates, a Davide consultus de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersabem ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi**, (*Naziræi*), appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, comam nutriendos et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis**, (*Sicima*) urbs Samariæ, ab indigenis vocatur Mabortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus**, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara**, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda**, urbs Babyloniac, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes**, Chamae nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babylonica exstruitur, 4, 3.
- Nechao**, rex Ægypti, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacim Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis**, pars Alexandriae urbis Ægypti, C. A. II, 4.
- Nedemus**, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Neemias**, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus**, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus**, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephtalis**, Jacobi ex Balla f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Nephtalis tribui quænam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergeleus**, rex Babyloniac, A. J. X, 8, 2.
- Nerias**, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus**, rex Babyloniac, C. A. I, 20.
- Nero** (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentili sunt, B. J. 8, 3. Agrippæ juniiori Galilææ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias**, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus**, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus**, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras**, Gallæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor**, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor**, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor**, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor**, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor**, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso**, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis**, Ægypti regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus**, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extollens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitæ, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi Lathyræ in Judæos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliassæ, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon**, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis**, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos liberatitas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis**, urbs Ægypti, B. J. IV, 11, 5.
- Niger**, Peraita, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus**, rex Babyloniac, A. J. X, 11, 2.

Nilus, fluv. *Ægypti*, a Judæis appellatur *Geon*, *A. J.* I, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, II, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J.* IV, 10, 5. Cf. III, 10, 8.

Ninive, urbs Assyriæ, *A. J.* IX, 10, 2.

Ninus, rex Assyriæ, *A. J.* IX, 10, 2.

Ninus, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J.* I, 6, 4.

Niphates, mons Armeniæ, *A. J.* XVIII, 2, 4.

Nisan, mensis primus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 5; II, 14, 16; XI, 4, 8.

Nisibis, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J.* XVIII, 9, 1. Judæorum eam regionem incolement in hac urbe ararium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabænorum regi, XX, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*

Noarus, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J.* 11. *B. J.* II, 18, 6.

Noema, Lamechi filia, *A. J.* I, 2, 2.

Noeus, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noel filii de montibus in planitiem, quæ Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamæ posteros Noeus execratus est, I, 5, 3. Noei posteri per totum orbem terrarum dispersi, I, 4, 4. —

C. Norbani Flacci rescriptum pro Judæis ad Sardianos, *A. J.* XVI, 6, 6. Cæsaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.

Norbanus, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitibus occiditur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Nosta, mater Joachimi regis, *A. J.* X, 6, 3.

Numenius, a Jonathæ Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8. Cf. XIV, 8, 5.

Numidæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.

Nymphidius, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J.* IV, 9, 1.

O.

Oges, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, *A. J.* IV, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*

Ogyges, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J.* I, 10, 4.

Olda vates, uxor Sallumi, *A. J.* X, 4, 2.

Olivarum mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J.* XX, 8. *B. J.*, 6. II, 13, 5; V, 2, 3; VI, 2, 8.

Olsa (Orsa,) Elani regis procurator, *A. J.* VIII, 12, 4.

Olympias, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Olympici ludi, splendide instaurati ab Herode M., *A. J.* XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. *B. J.* I, 21, 12.

Olympus, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J.* XVI, 10, 9. *B. J.* I, 27, 1.

Omanus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.

Onias, Jaddi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 2.

Onias, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 4.

Onias, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 1. Ptolemæo Euergetæ tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobia filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.

Onias, Simonis fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*

Onias, Simonis filius natu minimus, qui et *Menelaus* appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., XII, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J.* I, 1, 1.

Onias, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J.* XII, 5, 1. Quum Onias patruus ab Antiocho Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., *Ægypti* regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in *Ægypto* exstruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, XIII, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 1; VII, 9, 2 sq. *A. J.* XX, 11.

Onias, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J.* XIV, 2, 1.

Onias, Judæus, *Ægyptiorum* dux, *C. A.* II, 5.

Oniæ terra, in *Ægypto*, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4.

Ophellius, Phasaeli amicus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5.

Ophires, Juctæ filius, *A. J.* I, 5, 4.

Ophla, locus Hierosol. urbis, *B. J.* II, 17, 9; V, 4, 2; 6, 1; VI, 6, 3.

Ophnis, (Hophnis) Eli pontif. filius, homo nequissimus *A. J.* V, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2.

Orebus, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J.* V, 6, 5.

Orestarum gens, *A. J.* XI, 8, 1.

Orodes, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J.* XVIII, 2, 4.

Orodes, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J.* XVIII, 2, 4.

Oronna, Jebusæus, Davidis amicus, *A. J.* VII, 3, 3; 13, 9.

Orononæ, urbs Arab. in Moabiturum finibus, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 1, 4.

Orpha, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J.* V, 9, 1.

Orsanes, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.

Orus, rex *Ægypti*, *C. A.* I, 15; 26; 28.

Orus, Mariammæ Moysis sororis maritus, *A. J.* III, 2, 4.

Oryba, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus; quid Manetho de eo tradat; *C. A.* I, 26.
Oseas, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmansari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Ægypti contra Salmansarem; hic vero Samariam expugnat, Oseam in captivitatem abducit, Israelitarum regnum exstinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Judæorum rex, Amasie fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palæstinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Ægypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romæ exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judææ affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaclum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonum declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In prelio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palæstina, a Græcis ita vocatur. Philistæorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judæarum terra, *C. A.* I, 22.
Palæstini sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Me-straimi filio, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis finitimi, II, 15, 2. Præcipuæ eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chananeis in exilium vocantur contra Judæos ex Ægypto redeuntes, V, 1, 18. A Judæis fugantur, *ibid.* Judæos prælio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Judæos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judæos remittunt, VI, 1, 2. Judæam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repellantur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Judæis, Saulum regem ejusque filios cædunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terræ pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judæos bello lacessere desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezechia debellantur, 13, 3.
Palcetyrus, urbs Phœnicie, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasacli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Pallas, Antonie servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Pallas, Felici Judææ procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.

Palmyra, (a Judæis Thadamora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylum mare, II, 16, 5.
Panathenæa, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Cæsarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; I, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagones a Judæis Riphathæi vocati, a Riphathæ originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Papiria, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in prælio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiæ urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Evæ describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonum in Judæam reducant, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti et Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodem rex creatur regno mox rursus deicitur; regnum deinde traditur Artabano, Mediæ regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythis, *A. J.* 4, 4. Forum regi Artabano insidias struuntur a Vitellio, Syriæ præfecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judæorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chærææ f., Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandria præfectus, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedantius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

Pedanius, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J.* VI, 2, 8.
Pella, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 2.
Pella, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J.* III, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Cf. *B. J.* I, 4, 8; 6, 5; 7, 6; II, 18, 1.
Pelusium, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J.* X, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4. Cf. *B. J.* IV, 10, 5.
Pentapolis, regio Libyæ, *B. J.* VII, 11, 1.
Pentecoste (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 6. *B. J.* II, 3, 1.
Peræa, regio Palaestinae, describitur, *B. J.* III, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis occupatur, IV, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XIII, 4, 9.
Pergamenorum decretum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 22.
Pergamum, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergameno liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Peristæon, petra prope Hierosolyma, *B. J.* V, 12, 2.
Persia, *Persæ*, Israelitæ a Salomanasare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J.* IX, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J.* I, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J.* X, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, XI, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A.* II, 37.
Petephres, Ægyptius, Pharaothæ regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J.* II, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
Petephres, sacerdos Heliopolitanus, cujus filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J.* II, 6, 1.
Petina, Claudii Cæsaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1.
Petra; ita Græci vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J.* IV, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J.* XIV, 1, 4. *B. J.* I, 6, 2; 13, 8.
Petra, Amalecitarum urbs, *A. J.* III, 2, 1.
Petronius, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J.* XV, 9, 2.
Petronius, Syriae præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipse statuam in Judæorum templo erigat, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. *B. J.* II, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J.* 8, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J.* XIX, 6, 3.
Petrus, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Phabus, pater Ismaeli pontificis, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Phaceas, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phaceâ tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J.* IX, 11, 1.
Phaceas, occiso Phaceâ Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphalassare bello premitur, *A. J.* IX, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
Phædra, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Phalaus, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J.* IV, 2, 2.
Phalecus, Heberi f., *A. J.* I, 6, 4.
Phallion, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J.* I, 6, 3. *A. J.* XIV, 2, 3.

Phallus, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.
Phalna, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Phanasus, pontificum ultimus, *A. J.* XX, 10.
Phannias, Samueli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J.* IV, 3, 8.
Phanuel, locus Palaest., ubi Jacobus certamen inlit cum angelo, *A. J.* I, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboamus, *A. J.* VIII, 8, 4.
Phara, vallis Judææ, *B. J.* IV, 9, 4.
Pharanx (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J.* I, 18, 2.
Pharanx, locus in Chananææ confiniis, *A. J.* III, 14, 1.
Pharaotes sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J.* VIII, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*
Pharaotes, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J.* I, 8, 1.
Pharaotes, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J.* II, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.
Pharaotes, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J.* II, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
Pharaotes, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J.* VIII, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
Pharathon, urbs Judææ a Bachiade munitur, *A. J.* XXI, 1, 3; cf. V, 7, 15.
Pharesus, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*
Pharisæi, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provecioribus honorem habent. *A. J.* XIII, 5, 9; XVIII, 1, 3. *B. J.* II, 8, 14. In pœnis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadducæis, *A. J.* XIII, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* XIII, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J.* XVII, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J.* 2.
Pharmuthi, mensis apud Ægyptios, *A. J.* II, 14, 6.
Pharnaces, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J.* XIV, 3, 4.
Pharus, insula prope Alexandriam, *B. J.* IV, 10, 5.
Phasaëlis, urbs Palaest. ab Herode in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9. Eam Herodes M. Salome sorori tribuit, *A. J.* XVII, 8, 1. A Salome Julię (Liviæ) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1. Phasaëlis, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Herodem prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Felicem superat, *A. J.* 11, 7. *B. J.* 12, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 13, 4. In vincula conjicitur, *A. J.* 13, 6. *B. J.* 13, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 10.
Phasaëlis, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Phasaëlis, Phasaëli Herodis M. fratris fil., Salampsionein

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J. XVI*, 7, 3; *XVIII*, 5, 4. Ejus progenies, *XVIII*, 5, 4.
- Phasaelus*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J. XVII*, 1, 3; cf. *XVI*, 7, 6. *B. J. I*, 24, 5; 28, 6.
- Phasaelus*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaeli fratris memoriam exstructa, *A. J. XVI*, 5, 2; *XVII*, 10, 2. *B. J. I*, 21, 9; *II*, 3, 2; *II*, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J. VII*, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Pheles*, Tyrionum rex, *C. A. I*, 18.
- Pheltias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J. VI*, 13, 8. Eam Davidi reddere cogitur, *VII*, 1, 4.
- Phenanna*, uxor Elcanæ, *A. J. V*, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A. I*, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 3. Cf. *A. J. XIV*, 7, 3. *B. J. I*, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J. XV*, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J. XVI*, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J. 7*, 3. *B. J. I*, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J. 7*, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 25*, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J. 8*, 6. *B. J. 25*, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J. 27*, 2. Amicitiam inquit cum Antipatro, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 29*, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structarum eum pœnitet; moritur, *A. J. 3*, 3; 4, 2. *B. J. 29*, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor*, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J. XVI*, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Pharisæis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J. 4*, 1. *B. J. 30*, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J. 4*, 2. *B. J. 30*, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrami f., *A. J. I*, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J. III*, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelech dux, *A. J. I*, 18, 3.
- Phideas*, Axioram f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J. III*, 3, 3.
- Philadelpia* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J. III*, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J. XIII*, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J. XX*, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J. II*, 18, 1.
- Philippi*, urbs Macedoniæ, *A. J. XV*, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemæi Mennæi f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniæ, a Pausania interfectus, *A. J. XI*, 8, 1. *A. J. XIX*, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J. XII*, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J. XIII*, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J. 9*, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J. 11*, 1. *B. J. II*, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J. 11*, 4. *B. J. 6*, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J. 4*, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J. III*, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J. XVII*, 2, 3. Ab Agrippa optimalibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J. II*, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem quærit, *B. J. II*, 20, 1. *V. J. 11*. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptuntur; cum Judæis a Noaro Echatanis expulsis Gamalam castellum occupat, *V. J. 11*. Ad Agrippam redit, *V. J. 36*. A Tyriis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galilæus, vir fortissimus, *B. J. III*, 7, 21.
- Philistæi*, *V. Palæstini*.
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.
- Philo Alexandrinus* a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J. XVIII*, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J. 12*, 5.
- Philostratus*, rerum Iadicarum et Phœnicicarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A. I*, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J. VI*, 8, 3.
- Phineeses*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J. IV*, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, *V*, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, *VIII*, 1, 3.
- Phineeses*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J. V*, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a Judæis appellatur, *A. J. I*, 1, 3.
- Phæbus*, ab Agrippa roge ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J. II*, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviore consignandas utebantur,

- C. A. I. 6.* Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I. 12.* Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I. 2.* Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I. 22.* Phœnices Judæis infensi, *C. A. I. 13.* Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulao, *A. J. IX, 14, 2.* Cf. *C. A. I. 19.* Phœniciam invadit Alexander M., *XI, 8, 3.* Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., *XII, 4, 1.* Cf. *Sidon et Tyrus.*
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J. I, 1, 3.*
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV, 2, 2 sq.* Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatace filio interficitur, *XVIII, 2, 4.*
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., patrē e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, *XVIII, 2, 4.*
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I. 32.*
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI, 6, 13.*
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J. I, 6, 1.* Rebus novis student sub Antiocho Magno, *XII, 3, 4.*
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX, 11, 1.*
- Phules*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I, 6, 2.*
- Phuti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritanie, *A. J. I, 6, 2.*
- Phylistinus*, Mestraini f., Palæstinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J. I, 6, 2.*
- Phyte*, regio Africæ, *A. J. I, 6, 2.*
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præses constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. II, 9, 2.* Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. 3, 1.* *B. J. 9, 2, sq.* Aqua-ductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. 3, 2.* *B. J. 9, 4.* Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. 3, 3.* Samaritanos seditiosos fundit fugatque, *A. J. 4, 1.* A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. 4, 2.*
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII, 13, 5.* *B. J. I, 4, 3.*
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J. XIV, 4, 2; cf. 10, 14.*
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII, 2, 5.*
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J. XVIII, 6, 5; 6, 10.*
- Pistus*, Tiberiensis, Justi historici pater, *V. J. 9; 37.*
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J. XIV, 5, 2.* *B. J. I, 8, 3.* Ad Aristobulum deficit, *A. J. 6, 1.* Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J. 7, 3.* *B. J. 8, 9.*
- Placidus*, tribunus militum, Sapphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. III, 4, 1.* Galileam devastat; Jotapata frustra oppugnat, *6, 1.* Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. 7, 3; 7, 34.* Judæos, qui Itabyrium montem occuparunt, devincit; *IV, 1, 8.* Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, *8, 4.*
- Platanus*, vicus Phœnicie, *A. J. XVI, 11, 2.* *B. J. I, 27, 2.*
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II, 31.* In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, *II, 16.* Poetas in republica non esse tolerandos censet, *II, 36.*
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV, 10, 5.*
- Polemon*, rex Cilicie, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XX, 7, 5.* Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX, 8, 1.*
- Polia*, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV, 10, 10.*
- Pollio*, Pharisaus, magno in honore apud Herodem M., *A. J. XV, 1, 1; 10, 4.*
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. 10, 1.*
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 2.*
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII 3, 3.* De Antiocho Epiphane, *A. J. XII, 9, 1.* *C. A. II; 7.*
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I, 24.*
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J. XIX, 1, 5.*
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV, 3, 1.* Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV, 3, 2.* *B. J. I. 6, 4.* Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J. 3, 4.* *B. J. 6, 5.* Aristobulum in vincula conjicit, *A. J. 4, 1.* *B. J. 7, 1.* Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. 4, 2 sq.* *B. J. 7, 2 sq.* Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J. 4, 4.* *B. J. 7, 6.* Scauro Cæsariam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J. 4, 5.* *B. J. 7, 7.* Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. 7, 4.* *B. J. 9, 1.*
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX, 4, 5.* *B. J. II, 11, 1.*
- Ponti rex Polemon*, *A. J. XIX, 8, 1.*
- Pontifex Mazimus* Judæorum vocatur Ananabeches, *A. J. III, 7, 1.* Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX, 10; cf. V, 11, 5; X, 8, 6, XV, 3, 1; XX, 1, 3.* *B. J. IV, 3, 6 sqq.* Pontificum officia, *C. A. II, 23.* Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V, 4, 7.* Eorum ornatus describitur, *A. J. III, 7, 1 sqq.* *B. J. V, 5, 7.* Virginem uxorem ducere debent, *A. J. III, 12, 2.* Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX, 9, 8.*
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J. II, 2, 1.*
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J. XX, 8, 11.* Cleopatæ Flori uxoris amica, *11, 1.* Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. 3.*
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II, 7.*
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI, 2, 10.*
- Prophetæ*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I, 8.*
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II, 37.*
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V, 4, 3.* Cf. *2, 2, 4, 2 sq.*
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jussert; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J. XVII, 12, 1 sq.* *B. J. II, 7, 1 sq.*
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J. II, 6, 1.*
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J. XII, 1, 1.* *C. A. I, 22.* Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II, 4.* Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I, 22.*
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem. Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A.* II, 4. *A. J.* I, pr. 3.
- Ptolemæus III, Evergetes*, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A.* II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuiklam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœniciæ et Syriæ addidit, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV, Philopator*, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J.* XII, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V, Epiphanes*, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, *A. J.* XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natalitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI, Philometor*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Oniæ permittit in Ægypto templum extruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæarum et Samaritarum Alexandriae dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VII, Physcon*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem et regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VIII, Lathyrus*, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J.* XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arripitur, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 1.
- Ptolemæus XII, Auletes*; rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J.* XIV, 6, 2. *B. J.* I, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum inest, *A. J.* XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2. Antigonum inducit ut Judææ regnum occupare moliantur, *A. J.* XIV, 12, 1.
- Ptolemæus, Jamblichi Libani dynastæ f.*, cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit *A. J.* XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duoque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J.* I, 2, 3 sqq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J.* XII, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis interficitur, *A. J.* XIV, 15, 6. *B. J.* I, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J.* XVI, 7, 2 et 3. *B. J.* I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J.* XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J.* XVII, 8, 2. *B. J.* I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J.* II, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemais (Ace)*, *A. J.* IX, 14, 2), urbs Phœniciæ, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyri obsidionem solvit, *A. J.* XIV, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J.* II, 10, 2. — Cf. *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J.* I, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonatha Judæo in singulari certamine superatur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J.* III, 11.
- Pulci bituminis*, vallis olim Palestinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, *A. J.* I, 9.
- Puteoli (Dicæarchia)*, urbs Italiæ, *A. J.* XVIII, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabenorum regina constructæ, *A. J.* XX, 4, 3.
- Pythagoras*, Ægyptiorum discipulus, *C. A.* I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysen sequitur, II, 16. Nilil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium templum* ab Herode M. reffectum, *A. J.* XVI, 5, 3. *B. J.* I, 21, 11.

Q.

- Quadratus V. Ummidius*.
- Quintilia*, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J.* XIX, 1, 5.
- Quirina*, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Quirinus*, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, *A. J.* XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.

R.

- Raazarus*, latronum dux, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Rabatha (Rabath Ammon, Philadelphia)* Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J.* VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.
- Rabzacus* Thaumasius, pater Apamæ, *A. J.* XI, 3, 5.
- C. Rabilius*, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J.* XIV, 10, 20.
- Rachaba*, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J.* V, 1, 2; 1, 7.
- Rachela*, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J.* I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

Raelus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Ræspba, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raipa, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palæst., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* I, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Raquelus, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysen adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha. V. *Armatha* et *Aramatha*.
Ramatho. V. *Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A.* I, 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A.* I, 26.
Raphanæ, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Rhaphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Raphon, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A.* I, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Regmus, *Regmæi*, V. *Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus. V. *Memmius*, *Emilius*.
Kenga, urbs Palæstinarum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa, V. *Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphatæi (Paphlagonæ) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatæorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 5. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum Judæ tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano ædificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octaviæ porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphi

descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Cæsarea erecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcia ignoti, *C. A.* I, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J.* XII, 6, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palæstinæ, *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 4; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæia seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Ryddæ, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

Saab, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid.*
Sabacathas (Sabacles), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabæus, Bacheriæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abelmachæe obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

Sabbatum, septimus hebdomadis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J.* I, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J.* XIII, 8, 4. *B. J.* IV, 2, 5; I, 7, 3. *V. J.* 32. Apionia de vocis origine sententia, *C. A.* II, 2.

Sabbion, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodiit, *A. J.* XV, 3, 2.

Sabecus, Syrorum dux, *A. J.* VII, 6, 3.

Sabeus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sabinus, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 3, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J.* 10, 10. *B. J.* 5, 2.

Sabinus, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectoriis, *A. J.* XIX, 1, 7 sqq.; 1, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.

Sabinus, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J.* IV, 11, 4.

Sabinus, Cæii Caesaris satellitum dux, *A. J.* XIX, 1, 15.

Sabinus, Syrus, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 6.

Sabuchades, eunuchus, *A. J.* XI, 6, 11.

Sacæ, populus Asiæ, *A. J.* XVIII, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J.* XX, 4, 2.

Saccharum (hyoscyamus) planta describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Sacerdotes Judæorum, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J.* IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A.* II, 8. Familiæ sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J.* VII, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J.* VII, 14, 7; *C. A.* II, 8; 13. Ornatus, *B. J.* V, 5, 7. *A. J.* III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sanctum sit, *A. J.* III, 12. *C. A.* I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J.* XX, 8, 8; 9, 2.

Sacrificia, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J.* III, 9 sq. Cf. *C. A.* II, 23.

Sacrosanctum, templi Hierosolym. describitur, *B. J.* V, 5, 4 sqq.

Sadducei, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J.* XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. *B. J.* II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J.* XIII, 10, 6. Præ ceteris Judæis in judiciis immites, *A. J.* XX, 9, 1.

Sadducus, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J.* XVIII, 1, 1.

Sadocus, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J.* VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.

Sadraces, Samaritarum dux, *A. J.* XI, 4, 9.

Saira urbs Palest. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, *A. J.* I, 20, 3; cf. II, 1, 4.

Saites, *nomus*, in Ægypto, *C. A.* I, 14.

Salampio, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberi, XVIII, 5, 4.

Salamon. *V. Solomon.*

Salas, Arphaxadis f., *A. J.* I, 6, 4.

Salas, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4.

Salathielus, pater Zorobabeli, *A. J.* XI, 3, 10.

Salatis, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.

Salephus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sallis, oppidum Idumææ, *B. J.* III, 2, 2.

Sallumus, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J.* X, 4, 2.

Sallumus, pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Salmana, Madianitarum dux, *A. J.* V, 6, 5.

Salmanasares, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, *A. J.* IX, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, IX, 14, 2.

Salome, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J.* XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Berenice filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J.* 5, 7. *A. J.* 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J.* XVII, 6, 5; 8, 2. *B. J.* I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J.* 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3. Moritur; Juliæ Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Salome, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*

Salome, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Salome. *V. Alexandra.*

Samacho, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabænorum regis uxor, *A. J.* XX, 2, 1.

Samæa, urbs Palæstinæ, *B. J.* I, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J.* VIII, 9, 1.

Samæas, vates, *A. J.* VIII, 10, 3.

Samalus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.

Samaræus, Chanaani filius, *A. J.* I, 6, 2.

Samaria, regio Palæstinæ, describitur, *B. J.* III, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J.* IX, 14, 3. Samaritæ sive Chutæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani exstructionem impediunt student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Judæos multis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenio consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J.* XVIII, 4, 1. Pilatum apud Vittelium Syriæ præfectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritas et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritæ qui in montem Garizin confluerant cæduntur a Romanis, *B. J.* III, 7, 32. Samaritæ, prout Judæorum res secundæ aut adversæ sunt, profitentur aut negant se esse Judæos, *A. J.* XI, 8, 6. — Samaritæ qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judæis ejusdem urbis sub Ptolemæo Philometore, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Samarita**, urbs Palæst., quæ a Judæis vocatur Semareon, ab Amarino, Israëlitarum rege condita est, *A. J.* VIII, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, IX, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, XIII, 10, 3. Judæis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J.* XV, 7, 3. Ab Herode M. splendide exornata et munita appellatur Sebaste, *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1.
- Samaronus**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J.* VII, 8, 3.
- Sambabas**, præfectus Samaritæ sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.
- Sameas**, Phariseus, Pollionis discipulus, *A. J.* XV, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J.* XIV, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J.* XV, 1, 1. Herodi iuramentum fidei dare recusat, *A. J.* XV, 10, 4.
- Samega**, urbs Palæstinæ, *A. J.* VIII, 9, 1. Cf. *Samæa*.
- Samos**, insula, *A. J.* XVI, 2, 2. Herodis M. in Samio liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagenæ, *B. J.* VII, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J.* XIV, 5, 8 sq. *B. J.* I, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samaritæ munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodis M. nepoti nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, XIX, 8, 1.
- Samson**, Manochæ f., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 4. Virginem Palæstinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales ænigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit ænigmatis solutionem, 6. Palæstinorum segetes incendit, 7. Etiam habitat; Palæstinis vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum cædit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sitiienti fontem emittit e petra, 9. Portas Gazæ urbis evellit, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in cæsarie situm esse; Samson, cæsarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palæstinis repletam subvertit, sed et ipse ruinæ involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanæ Levitæ filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J.* V, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophætæ partes agit; Deus eum alloquitur, Judæos a Palæstinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, VI, 2, 1. Palæstinis fundit et regionem quam Judæis eripuerant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicæ administrandæ curam filiis tradit, Joelo et Abiæ, qui nequissimos se gerunt, 2. Judæi regem ab eo petunt; concione convocata regi dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quæ eventura sint populo reflat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. VI, 14, 2.
- Sanaballetes**, natione Chutæus, Samaritæ satrapa sub Dario III, filium Manassæ Judæo in matrimonium dat, *A. J.* XI, 7, 2. Manassæ divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum ædificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Ægyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathii f., breve tempus principatum tenet apud Judæos, *A. J.* V, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum** templi Hierosol. describitur, *B. J.* V, 5, 5. Cf. *A. J.* III, 6, 4.
- Sapha**, locus Judææ non procul ab Hierosol., *A. J.* XI, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiæ regis, *A. J.* X, 4, 1.
- Saphata**, vallis Judææ, *A. J.* VIII, 12, 2.
- Saphates**, Galilææ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Saphatias**, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elisæi, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Saphonia**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sapphora**, V. *Sepphora*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 4, 3. *B. J.* I, 14, 3. Cf. *A. J.* XVI, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sara**, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 4.
- Sarabarzanes**, Persa, *A. J.* XI, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Saraim**, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J.* XV, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palæst., *A. J.* V, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiæ; L. Antonii et Norhani Flacci ad Sardonios rescripta de Judæorum juribus servandis, *A. J.* XIV, 10, 17; XVI, 6, 6. Sardoniorum de Judæis decretum, XIV, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J.* X, 8, 5.
- Sareas**, dux Judæorum qui post Hierosolymorum excidium in Judæa relicti sunt, *A. J.* X, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phœnicie, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Sariphaeus**, Judæ legum interpretis pater, *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* 33, 3.
- Sarmatæ**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mesiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J.* VII, 4, 3.
- Sarra**, Aranæ filia, Abrami uxor, *A. J.* I, 6, 5. Pharaotes rex Ægypti ejus amore capitur, I, 8, 1; cf. *B. J.* V, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebrone, 14.
- Saruia**, Davidis soror, *A. J.* VI, 13, 9.
- Saturninus**, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, *A. J.* XVI, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J.* 11, 3. *B. J.* I, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Zamari Judæo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J.* 2, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J.* 5, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviæ, *A. J.* XVIII, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulæ interitum senatui suadet ut antiquam reipublicæ formam restituat, *A. J.* XIX, 2, 2.

- Saulus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Saulus*, Cici filius, patris asinas quaerens venit ad Samuelum, cui Deus aperit illum se Judaeorum regem constituisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et praedicat, quae ei in patriam redeunti eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palaestinos aliasque gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad internecionem caedit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palaestinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res praecclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palaestinis bello laceratus antequam pugnam ineat, ventrioloquam de ejus exitu consulit, 14, 2 sqq. In praelio cum Palaestinis commisso egregie pugnatur; Judaeis in fugam versis, filiisque suis caesis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amalecitam jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palaestinis crucibus affiguntur: Jabisseni vero ea auferunt et sepeliunt, *A. J.* VI, 14, 8.
- Saulus*, Agrippae regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hierosolymitis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur, 20, 1.
- Saulus*, Judaeus Scythopolitanus, cum tota sua familia a Simone filio interimitur, *B. J.* II, 18, 4.
- Scala Tyriorum* (Κλίμαξ Τυρίων), mons Phoeniciae non procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.
- Scaurus*, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judaeam profectus Aristobulo opitulatur contra Hyrcanum, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompeius ei CoeleSyriam tradit administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Scenae*, locus Palaest., *A. J.* I, 21, 1.
- Scenopegia*, (ἡ ἐορτὴ τῶν σκηνῶν), festum Judaeorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandae sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.
- Scipio*, Alexandrum Aristoboli fil. jussu Pompeii occidit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Scopas*, Ptolemæi Epiphanis dux Judaeam et CoeleSyriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII, 3, 3.
- Scopus*, locus Judaeae prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.
- Scythae* (*Magogae*), originem trahunt a Magoge, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Graecorum mores amplexus erat, C. A. II, 37. Parthos bello petunt, *A. J.* XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatae*, *Alani*.
- Scythopolis*, urbs Palaestinae, in confinio Galilaeae a meridie sita, *B. J.* III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat, V. J. 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad CoeleSyriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epirate Judaeis proditur, XIII, 10, 3. Judaeis a Pompeio eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judaei qui urbem incolunt a Syris ceduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. V. J. 6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. V. J. 65.
- Sebaste*, urbs Palaest., olim Samaria dicta, exaedificatur et munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelai ethnarchae ditio est; Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 0, 3; 8, 1. *Sebasteni* ob mortem Agrippae M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebaste a Judaeis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.
- Sebastenorum* turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.
- Sebaste*, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.* XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.
- Sebastus*, Caesareae urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
- Sebee*, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.
- Sebonitis* (*Essebonitis*) regio Palaest., a Judaeis vastatur, *B. J.* II, 18, 1.
- Secella*, *Secella*. V. *Sicella*.
- Sedecias*, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.
- Sedezias*, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judaeorum rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babylonii ad Aegyptios deficit, 7, 3. Captus Hierosolymis, oculis privatus et catenis vinctus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.
- Sedraches*, cf. *Ananias*.
- Sejanus*, militum praetorianorum praefectus, conjurationis in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Selamin*, vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6. V. J. 37.
- Selene*, etiam Cleopatra vocata, Syriae regina, a Tigra rege Armeniae bello laceratur, *A. J.* XIII, 16, 4.
- Seleucia*, urbs Syriae, *A. J.* XIII, 7, 1.
- Seleucia*, urbs Babyloniae, a Seleuco Nicatorum condita. Judaei Babylonii in eam commigrant, sed a Graecis et Syris magna ex parte caeduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.
- Seleucia*, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannaeo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. V. J. 37. Initio belli Jud. incolae ab Agrippa et Romanis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.
- Seleucus I Nicator*, rex Syriae, Babylonem potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Judaeos in Syriae urbibus habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 1. C. A. II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, C. A. II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.
- Seleucus IV, Philopator*, rex Syriae Antiochi M. f., *A. J.* XII, 1, 10. Judaeis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*). Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.
- Seleucus VI, Epiphanes*, Antiochi Grypi, Syriae regis L. patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensis crematur, *ibid.*
- Sella*, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.
- Sellimus*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sellumus*, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX, 11, 1.
- Semaron mons*, in Palaest., *A. J.* VIII, 11, 2.
- Semareon*, urbs Samariae Graecis Samaria vocata, *A. J.* VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.
- Semarus* vendit Amarino montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Semas*, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, *A. J.* I, 6, 4.
- Semechonitis* (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secatur, *B. J.* III, 10, 7.
- Semegarus*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Semet*, Geræ f., maledicti Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11. 2. Interficitur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.
- Semeis*, praefectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Semelius, scriba Cambysis Persarum regis, *A. J.* XI, 2, 1.
C. Sempronius, senator Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, *A. J.* I, 9.
Senacherib, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Ægyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J.* X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quænam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babylonie, *A. J.* I, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., *B. J.* III, 9, 7.
Seph, castellum Galil., *B. J.* II, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphora*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J.* 65. In ea synedrium instituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolæ venduntur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J.* XVIII, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J.* II, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, *V. J.* 8. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, *V. J.* 67. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J.* II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J.* III, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J.* XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vivendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulatim dimittuntur, 2, 14.
Serebæus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J.* XII, 7, 1.
Serritæ, Palæstinis finitimi, *A. J.* VI, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, *B. J.* VI, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., *A. J.* I, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J.* IV, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J.* XIV, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
Sesostris, rex Ægypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A.* II, 11.
Sethon (etiam Ægyptus vocatus), rex Ægypti, *C. A.* I, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Ægypto expellit, *ibid.*
Sethosis, rex Ægypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A.* I, 15.
Sethus, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J.* I, 2, 3.
Sextus Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J.* XIV, 9, 2. *B. J.* I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J.* 9, 4. *B. J.* 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10.
Sibas, Sauli libertus, *A. J.* VII, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, *A. J.* XX, 8, 10. *B. J.* II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J.* 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J.* IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J.* VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Ægypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J.* VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tributur, *A. J.* VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. VI, 14, 6; VII, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J.* I, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J.* IV, 5.
Sicima (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, *A. J.* V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J.* IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24. Regiam in ea extruxit Hieroboamus, VIII, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, XI, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, *A. J.* I, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, V, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, VI, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, XII, 5, 5. Cf. *A. J.* I, 21, 1; IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 5, 5; XIII, 9, 1. *B. J.* I, 4, 4.
Sictus, nummus apud Judæos, *A. J.* III, 8, 2.
Sidon, urbs Phœnicie, a Sidonio condita, *A. J.* I, 6, 2. A Tyriis deficit, IX, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, XI, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., XI, 8, 3. J. Cæsaris pro Judæis rescriptum ad Sidonios, XIV, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidonis imperat ut Judæis restituant quæ iis eripuerint, XIV, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Lls inter Sidonios et Damascenos, *A. J.* XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Sidonii parentur Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
Sidonius, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
Silanus, Syriæ præfectus, *A. J.* XVIII, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, *A. J.* XVIII, 6, 7, Agrippæ in adversis socius, *A. J.* XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helciæ, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, *B. J.* II, 19, 2, 9. In prælio cadit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, *V. J.* 17.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.
Silbonitis (Sibonitis, Sebonitis) regio Palæstinæ, *B. J.* III, 3, 2. (*B. J.* II, 18, 1, ?)
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corrumpitur ab Antigono, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 15, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidio contra Parthos, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4.
Silo, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J.* V, 1, 19; 2, 9. Cf. V, 10, 2; 11, 3; VIII, 7, 7; 11, 1.
Siloa (Siloam), fons Hierosol., *B. J.* II, 16, 2. V, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon* Justus, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Mattathia* fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia præcellens, 6, 3. Judæos in Galilæa defendit, 8, 2. *Jonathæ* patris adjutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab Antiocho Euth. omnis regionis a Scala Tyriorum usque ad Ægyptum constituitur præfectus, 5, 4. *Jonath.* mortuo, Judæorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judæorum immanitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; ethnarcha appellatur, 8, 6. Cum Antiocho Sof. amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab Antiocho bello petitus, ejus ducem Cendebeum prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo Ptolemæo interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab Hircano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex fit; ejus filiam Herodes M. uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, Herodis M. servus, post domini mortem regnum affectat; a Grato interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon*, *Esæus*, *Archelao* ethnarchæ somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon* *Cantheras*, pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. *XX*, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus Agrippam M. apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprius, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, *Gioræ* f., in prælio apud Bethoron commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In Acrobathene rapinas facit; inde pulsus Masadam occupat, deinde Idumæam populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. Idumæam a Jacobo ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotas ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum Idumæam depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter Simonem qui superiorem urbem in potestate habet, et Joannem, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum Joanne contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Joannis monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. Matthiam pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios prodicionem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et Joannes colloquium habent cum Tito; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapicidis nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* Simonis supplicium, 5, 6. Ejus in dolos, 8, 1.
- Simon*, *Ananiæ* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam sævit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simæon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum Joanne Levi contra Flav. Josephum machinatur, *V. J.* 3 8 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, *Cathlæ* f., Idumæorum dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad Jeau orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josia* f., Judæus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon* *Psellus*, Flavii Josephi atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, Gabarenorum princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, Josephi Flavii satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., Gischalennus, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathæ* f., a Simonis et Anani factione contra Josephum, Galilæam præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A Josepho capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus Galil., *V. J.* 24.
- Simonides*, Flavii Josephi f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons Arabiæ (*Sinaeus* mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; Moyses in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sineus*, Chanaani, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs Ponti, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, Ammanitidis dynasta, *V. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua Sethi filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, Davidis scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, Chananæorum dux, a Jala occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, Syriæ et Phœnicia præf. sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus Palæst., *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, Ægypti rex cum Israelitis contra Assyrios societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in Damascenorum terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* Chettræus, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnæus* ab Ezecia rege ad Assyrios legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs Palæst., a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum Asphaltiten tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab Assyriis subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; 1, 11.
- Soemus* Ituræus; Herodes M. ad Octavianum proficiscens ei custodiam Mariannæ uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. Soemus ad Herodis mandatum enunciantum adducitur, 7, 1. Commercii cum Mariannæ habiti accusatus ab Herode interficitur, 7, 4.
- Soemus*, Arabs, a Syllæo interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex Emesæ et Libani tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra Judæos seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs Gaulanitidis superioris, *B. J.* IV, 1, 1. V. Josepho munitur, *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

- Sogane*, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaria distans, *V. J. 51.*
- Solomon Davidis ex Beersabe filius*, *A. J. VII, 3, 3; 7, 4.* Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interimi jubet, *VIII, 1, 2 sqq.* Pharaothæ, Ægyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricum dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiæ, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quænam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literæ ad Hiramum, Tyrionum regem datæ, 2, 6. Ligna cædenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum ædificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transfere- rendam curat, 4, 1. Regiam ædificat, 5, 1 sqq. Hiram pro iis quæ ad templi regiarque extructionem contulerat, frumen- tum mittit decemque urbes Galilææ offert, 5, 3. Enigmata a Hiram missa solvit, *ibid.* cf. *C. A. I, 17.* Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chan- nanæis, qui in monte Lihano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem ædificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Ægypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vite finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei poenas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*
- Solon Atheniensium legislator*, *C. A. II, 15.*
- Solyma. V. Hierosolyma.*
- Solymi montes in Palæstina*, *C. A. I, 22.*
- Solymus Josephi Tobia frater*, *A. J. XII, 4, 6.*
- Somoron (? Gomorra)*, *B. J. IV, 8, 2.*
- Sophaces*, pop. Africæ, nomen habent a Sophone Didori filio, *A. J. I, 15.*
- Sopharus*, Eliphazæ f., *A. J. II, 1, 2.*
- Sophas*, Ragueli f., a zelotis necatur, *B. J. IV, 3, 4.*
- Sophene*, regio Armeniæ, *A. J. VII, 5, 1; VIII, 7, 6.*
- Sophira*, regio Indiæ, postea terra Aurea dicta, *A. J. VIII, 6, 4.*
- Sophon*, Dictori f., Sophacum princeps, *A. J. I, 15.*
- Sophonias*, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occidi- tur, *A. J. X, 8, 5.*
- Sosibius*, Tarentinus, Ptolemæi Philad. satellitum præfe- ctus, *A. J. XII, 2, 2.*
- Sosipater*, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mitti- tur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Sostus* ab Antonio Syriæ præficitur, *A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 17, 2.* Cum Herode Hierosolyma expugnat et Anti- gonum victum ducit ad Antonium, *A. J. 16, 1 sqq., B. J. 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.*
- Spartani* neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, *C. A. I, 31.* Cum Jonatha Maccabæo societatem ineunt, *A. J. XIII, 5, 8.*
- Spasinæ Charax*, urbs Susianæ, *A. J. I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.*
- Spinarum vallis*, prope Hierosolyma sita, *B. J. V, 2, 1.*
- Stellatina*, Romæ tribus, *A. J. XIV, 10, 10.*
- Stephanus*, Claudii Cæsaris servus, *A. J. XX, 5, 4. B. J. II, 12, 2.*
- Stæcheus*, Agrippæ M. libertus, *A. J. XVIII, 6, 7.*
- Stoici philosophi* in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, *C. A. II, 16.*
- Stola pontificalis* primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quæ postea Antonia appellata est, eam deposuit, *A. J. XVIII, 4, 3.* In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, ro- gatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permetteret, *A. J. XV, 11, 4. XVIII, 4, 3.* Post mortem Agrippæ regis in arce reposita est: sed Claudius, præ- cibus Agrippæ junioris obsequutus, Judæis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, *A. J. XX, 1, 1 sqq.* Tribus festis solemnibus et jejuniis die pontifex maximus eam induere solebat, *A. J. XVIII, 4, 3.*
- Strabo Cappadox* laudatur de Judæis Ægyptiis, *A. J. XIII, 10, 4.* De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemæi Lathyri in Judæos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, *XIV, 3, 1.* De rebus a Pompejo gestis, *A. J. XIV, 4, 3.* De Gabinii expeditio- nibus contra Judæos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judæis in insula Co deposita, 7, 2. Judæos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Ægyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, *XV, 1, 2.* De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.*
- Stratonis turris*, urbs Samariæ, quæ ab Herode M. Cæ- sareæ appellata est, *A. J. XV, 8, 5.* Ejus tyrannus Zoilus, *XIII, 12, 2; 12, 4.* Judæis a Pompejo eripitur, *XIV, 4, 4.* Herodi M. datur ab Augusto, *XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 4 sqq.*
- Strato*, Berææ Syriæ urbis tyrannus, *A. J. XIII, 14, 3.*
- Strato*, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mit- titur, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Stratonice*, Demetrii Macedoniæ regis uxor, marito dere- licto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, *C. A. I, 22.*
- Struthia*, piscina Hierosol., *B. J. V, 11, 4.*
- Suba Ammanitis* opem fert contra Judæos, *A. J. VII, 6, 1.*
- Sudeas*, Phidææ f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6.*
- Suna*, urbs Palæst., *A. J. VI, 14, 2.*
- Sumis*, Gadis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Suris*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriæ nomen dederit, *A. J. I, 15.*
- Sures*, Madianitarum rex, *A. J. IV, 6, 10; 7, 1.*
- Susa*, Davidis scriba, *A. J. VII, 4, 8.*
- Susa*, Persiæ metropolis, *A. J. X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.*
- Susæus*, rex Ægypti Roboamum Judææ regem bello la- cessit, Hierosolyma capit templumque spoliat, *A. J. VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.*
- Suus*, Abrami f., *A. J. I, 15.*
- Sycaminus*, oppidum Phonicæ, *A. J. XIII, 12, 3.*
- Sychemes. V. Sichemes.*
- Syene*, urbs Ægypti, *B. J. IV, 10, 5.*
- Sylla*, Agrippæ jun. dux, contra Flav. Josephum Galilææ præfectum mittitur, quem vincit, *A. J. 71 sqq.*
- Syllæus* Arabs, Obodæ regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Saloniæ frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, *A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 6.* Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, *A. J. 9, 1.* Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam æs alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nilul eorum, quæ Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Aegypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quenam Palaestina pars obtigerit, V, 1, 22.

Symborus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judaea instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. Syri sive Aramæi originem trahunt ab Aramaeo, Arami filio, *A. J.* I, 6, 4. Syri sub regno Adadi contra Israelitas expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacerati vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma interunt, Samaritanos obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelus Josephi adhuc temporibus tamquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramatha Syris eripitur a Joramo, 6, 1. Azaelus Palaestinae partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azaeli successor amittit quæ hic in Palaestina occupaverat, 8, 7. Syri debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. Syria occupatur a Nechaone Aegyptiorum rege; mox vero Aegyptii Babylonis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A. I.*, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidam transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratur, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator in Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Entheo puero, Alexandri Balæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicator. frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemæo Physcone Syriæ rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniæ rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simulacra inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — Syri qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; Syri qui in Palaestina habitant (Judæi) ab Aegyptiis eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A. I.*, 22.

Syrius, rex Mesopotamiæ, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes Africae, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabæus, Nathoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a Moysæ exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanais, fluv. Scythiæ, *B. J.* VII, 7, 4.

Tangana, præfectus Samariæ sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiae, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichææ (*Taricheæ*), urbs Galiliæ, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Nerone Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galiliæ præfecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichæatæ seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciæ, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons Asiæ, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Teliathon, urbs Arabiæ in Moabiturum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A. I.*, 17; II, 2. Quid Moyses de eo præscripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A. I.*, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A. I.*, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissima instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A. I.*, 8 sq.; I, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. pelit, ut porticum orientalem instaret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irritum conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ præfecto, *B. J.* II, 19, 5. Zelotæ a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zelotarum factionem altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoveatur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babylonis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Sicima urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolymyt. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditor sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephthæus, Galilæus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Caesaræ publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis*, rex Egypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnæus*, *V. Thammaus*.
- Thadaleus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora*, urbs Syriæ a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara*, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna*, urbs Judææ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8, 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incolæ in servitutum rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præficitur Joannes Esseus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus*, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulcatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palæst., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis*, regis Æthiopæ filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10, 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palæst., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharsices*, rex Æthiopæ, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus*, primum Caji Caligulæ servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ*, urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ*, urbs Egypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebanî*, Græci, pæderastiæ dediti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa* (Thecoe), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella*, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes*, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodorus*, Zenonis Philadelphie tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello lacessitus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodostus*, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiæ pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyrionum legibus, *C. A.* I, 23.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Thermus* a Romanis legatus mittitur ad Egyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatacem filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas*, præstigiator, Judæus decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenicen Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires*, Græcis Thraces dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thmasis*, rex Egypti, *C. A.* I, 15.
- Thmuis*, urbs Egypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primus opificum ærarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomæus*, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomæus*, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thraces*; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thraces Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ* emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa*, (Ressa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis*, rex Egypti, *C. A.* I, 14. (Vocatur *Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammæi*, Græcis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palæst., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genezareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, *V.*

- J. 9.* Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditio-nibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., stimulantur ut seditio-nem moveant contra Josephum Galilææ præf., *V. J. 17* sq.; 25 sqq. *B. J. II, 21, 6* sqq. Ad Agrippam regem transire moluntur; ad obedientiam rediguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32.* sqq. *B. J. 21, 8* sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expugnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diripiatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a Romanis, *B. J. III, 9, 7* sqq.
- Tiberius Nero*, Augusto in regno succedit; Valerium Gratium Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. II, 9, 1.* Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum evertit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.* Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4, 4* sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum auctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam, Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab imperio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia, 6, 10.
- Tiberius Gemellus*, Drusi fil., Tiberii Caesaris nepos, imperii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 8, 8* sq. A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.
- Tiberius Alexander*, Alexandri Alabarchæ f., Judææ procurator, *A. J. XX, 5, 2.* *B. J. II, 11, 6.* Alexandria præfectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert, IV, 10, 6. Exercitus Alexandrini dux cum Tito expeditionem facit adversus Hierosolyma, V, 1, 6. Ornamenta addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus dux, VI, 4, 3.
- Tigellinus*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV, 9, 2.*
- Tigranes*, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Syria discedit, *A. J. XIII, 16, 4.* Cf. *B. J. I, 5, 3.*
- Tigranes*, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno collocatur, *A. J. IV, 4, 3.* *B. J. I, 19, 5.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4.* *B. J. I, 1, 28, 1.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Tigris*, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglath* vocatur, *A. J. I, 1, 3.*
- Timæus* (*Timaus*), rex Egypti, *C. A. I, 14.*
- Timæus*, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum sæpe mendacii arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, I, 24.
- Timagenes*, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Judæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexandro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.
- Timidius*, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 5.*
- Timius*, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam ex Galampsiene uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Timotheus*, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab., *A. J. XVII, 8, 1* sqq.
- Tirathana*, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*
- Tiridates*, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII, 7, 4.*
- Titanum* vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*
- Titus*, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*
- Titus* (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Judæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemaidem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4 sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7, 31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus in Flavius Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Adversus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas prælio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur, *B. J. IV, 1, 5.* Inde reversus Gamalam cum patre obsidet, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gischalenos ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditiosorum duce, fuga elapso, a Gischaleni benigne excipitur, 2, 4 sq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam proficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium suscipiendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur, 11, 5. Ejus exercitus describitur, V, 1, 6; 2, 1. Hierosolyma explorans in periculum incidit; egregia ejus fortitudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2, 3. Romanos a Judæis repulsos fortitudine sua e periculo eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias lapsos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admoveat, 6, 2 sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum murum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis repulsus quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Flavio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joannis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Judæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque aggeres jacet, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres aggrediuntur, repellit, VI, 1, 3. Antoniam capit, 1, 4 sqq. Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2, 1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6. sqq.; 4, 1. Ipso invito sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere conatur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur imperator, 6, 1. Cum seditiosorum cubibus colloquium habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet, 6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distribuit, VII, 1, 1 sqq. Cæsareæ Philippi splendida spectacula exhibet, 2, 1. In Cæsareæ maritima fratris, Beryti patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter faciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1. Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Romanus navigat, *B. J. 5, 2* sq. Cum patre de Judæa subacta triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in historia scribenda veritate, *V. J. 70.* *C. A. I, 3.* Josephum magno in honore habet, *V. J. 76.*
- Titus Frugi*, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI, 4, 3.*
- Tityi*; Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A. I, 18.*
- Tobias* filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Menelao ad Antiochum Epiphanen confugiunt, *A. J. XII, 5, 1;* cf. 4, 2. *B. J. I, 1, 1.*
- Tochoa*, urbs Judææ, a Barchide munitur, *A. J. I, 3.*
- Toparchie* Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J. XV*, 10, 1 sqq. *B. J. I*, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J. XVI*, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitis præsidio sunt Zamaris ejusque poster, *A. J. XVII*, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tributur, *A. J. XVII*, 8, 1; cf. *XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J. III*, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Carie, *A. J. XIV*, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J. XIX*, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœnicie, *A. J. XII*, 10, 1; *XIII*, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A. I*, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J. I*, 15. Cf. *II*, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocularator, *A. J. XII*, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J. XVI*, 11, 5 sq. *B. J. I*, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J. VII*, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J. XVIII*, 6, 6.

Typhonis urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A. I*, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J. II*, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J. XVI*, 10, 3.

Tyropseorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J. V*, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italiæ, *C. A. II*, 4.

Tyrrus, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J. XII*, 4, 11.

Tyrrus, *Tyrii*; Tyriorum reges et iudices enumerantur, *C. A. I*, 18; 1, 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A. I*, 67. Tyrii Salmanasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J. IX*, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A. I*, 21. Ab Alexandro Tyrrus expugnatur, *XI*, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J. XIV*, 12, 1. *B. J. I*, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Initio belli Jud. seviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J. II*, 18, 5. Cum aliis populis Gischalenos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J. 10*. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J. 74*. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A. I*, 17. Judæis infensi sunt, *I*, 13. Eorum lex de juramentis, *I*, 22.

U.

Ulatha (P Gaulanitis), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J. XV*, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditio- nis punit; litem inter Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J. XX*, 6, 2. *B. J. II*, 12, 5 sq.

Ure Chaldæorum, urbs in Chaldæorum finibus, *A. J. I*, 6, 5.

Ures, Medianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.

Urias, Boersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J. VII*, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J. III*, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J. II*, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Uzus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J. XVII*, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnæ Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J. III*, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J. XIV*, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J. XIX*, 1, 14; 1, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κοιλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J. IX*, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J. I*, 20, 4. *A. J. XV*, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio iudicium habenti adsit, *A. J. XVII*, 5, 2 sqq. *B. J. I*, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Hierosolymis seditioem compescit, *A. J. 10*, 1. Nova seditio in Judæa orta, Sobino succurrit; in seditiois auctores animadvertit, *A. J. 10*, 9 sq. *B. J. 5*, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J. XI*, 6, 1.

Valtinus, senator Rom., *A. J. XIX*, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corrumpitur, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J. 15*, 7. *B. J. 16*, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J. III*, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J. 4*, 2. Exercitum ducit in Galiliæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, *IV*, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsarem redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Janniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circum- quaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romam mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judæam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; seque eis cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriæ et Alexander Egypti præfectus, itemque Mæsiæ et Pannoniæ legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Mæsia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romæ, 5, 7. Omnem Judæorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniæ templum in Egypto dirui jubet, 10, 2. Jonatham sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. I, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavianum Josephum magnis muneribus donat, 76.

Veturia, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliæ, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Caesaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriæ præfectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judæis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipæ infensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretæ regi Arabiæ bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romæ ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3. B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obses mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessit prælio congreditur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriæ præsidi se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judæos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literæ ad

Edram, 5, 1. Neemiæ pincernæ suo veniam dat Hierosolymorum moenia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regiam situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josaphata Judæorum rege summus iudex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arahum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumæus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quamnam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandæ pulcritudinis, a Cestio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensiū legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonis cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balaneam arcessitur ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, in eaque Bathyrām condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zarcæus, Æthiopie rex, Asanum Judæorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebes, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis procures in vincula conjungit et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum denuo in cives seviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem affectante, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lacerant, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
Zelpha, Liae ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
Zeno, philosophus, C. A. II, 12.
Zeno, Cotylas cognominatus, Philadelphiae tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
Zenodorus (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysaniae tetrarchiam conducit; in Trachonitide latrocinia exercet, quae ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accensat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galilaeam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiae postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
Zephyrium, promontorium Ciliciae, B. J. I, 23, 4.
Zeugma, urbs Asiae ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.

Zeuxis, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
Zitpha, urbs Judaeae in tribu Judae, A. J. VIII, 10, 1. —
Ziphene, Ziphendorum ager, A. J. VI, 13, 2, Ziphemi Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
Zizus, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
Zoara, (Zoor), urbs Arabiae prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
Zodmielus, Judae f., A. J. XI, 4, 2.
Zoilus, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobalo bello lacescit, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
Zoor. V. *Zoara*.
Zopyrion, historicus, Judaeorum meminit, C. A. I, 23.
Zorobabelus problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judaeorum multitudinem in Judaeam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.